

הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2018

תוכן העניינים

	דוח הדירקטוריון וההנהלה
5	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
34	סקירת הסיכונים
62	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקורות ונהלים
63	הצהרת המנכ"ל
64	הצהרת החשבונאי הראשי
65	דוחות כספיים
	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח
161	ממשל תאגידי
164	פרטים נוספים
177	נספח

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון והנהלה

9	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	1
14	תמצית דוח רווח והפסד	2
15	הרכב הרווח המימוני, נטו	3
15	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	4
16	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	5
16	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	6
16	התפלגות העמלות	7
17	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	8
18	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	9
18	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	10
18	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	11
19	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות	12
19	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	13
20	החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה	14
20	הרכב תיק ניירות הערך	15
21	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	16
21	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	17
21	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	18
22	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	19
22	ניתוח רגישות השפעת שינויים בשיעורי הרבית על תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא	20
23	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	21
23	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות	22
25	הון והלימות ההון	23
25	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות	24
26	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2016	25
27	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות	26
27	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות	27
28	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות	28
29	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	29
30	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	30
37	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	31
39	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	32
42	חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים	33
43	חשיפה למדינות זרות	34
46	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה	35
48	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	36
51	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	37
52	תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית	38
52	פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר	39
54	החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית	40
60	תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה	41
60	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	42
60	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	43
60	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	44
61	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	45

דוח הדירקטוריון וההנהלה

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
9	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
10	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
10	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 בספטמבר 2018

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 20 בנובמבר 2018, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), ליום 30 בספטמבר 2018.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

קבוצת הבנק נמנית עם חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי מטבע חוץ, סחר בינלאומי, ניירות הערך, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונזילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לפרטיים ומוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון. במסגרת החטיבה פועל איזור עסקים, המרכז את פעילות הסניפים העסקיים של הבנק.
- החטיבה הבנקאית באמצעות הסניפים מספקת שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון. בנוסף, סניפי מערך פאג"י מתמחים במגזר הדתי והחרדי.
- חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח מול הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממונה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים.

בנוסף לבנק, כוללת כיום הקבוצה שני בנקים מסחריים בישראל, המתמחים בקהלי לקוחות ייחודיים; אוצר החייל, המתמחה במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הבטחון ומסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון דלהלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-568 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-520 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.2%. בניטרול רכיבים מסויימים (ראו טבלה בעמוד 14), היה הרווח הנקי מסתכם ב-510 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-460 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.9%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה על שיעור של 9.8%, בהשוואה ל-9.4% בתקופה המקבילה אשתקד ול-9.1% בכל שנת 2017. בניטרול רכיבים מסויימים (ראו טבלה בעמוד 14) התשואה היתה מגיעה ל-8.8%, בהשוואה ל-8.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווח הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול ברווח המימוני (הכולל הכנסות רבית, נטו והכנסות מימון שאינן מרבית) בסך של 247 מיליון ש"ח (13.9%). גידול זה כולל רווח בסך של 77 מיליון ש"ח ממכירת מניות הבורסה (ראה באור 5.5 לדוחות הכספיים). בניטרול הרווח ממכירת מניות הבורסה, חל גידול בסך של 170 מיליון ש"ח (9.5%) הנובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות.
- גידול בהכנסות מעמלות (בעיקר פעילות שוק ההון) בסך של 13 מיליון ש"ח (1.3%).
- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 34 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור עומד על 0.21%, מזה שיעור ההפרשה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי עומד על 0.18%.
- גידול בהכנסות האחרות בסך של 16 מיליון ש"ח, שנבע מגידול ברווח הון ממכירת בנינים וצידוד.
- גידול בהוצאות משכורות והוצאות נלוות בסך של 57 מיליון ש"ח (4.8%), שנבע מהוצאות בגין מענקים לעובדים, בעיקר בגין תכניות פרישה מוקדמת. בניטרול ההוצאות בגין מענקים, חל קיטון בהוצאות משכורות והוצאות נלוות בשיעור של 2.1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.
- גידול בהוצאות תפעוליות ואחרות (ללא הוצאות משכורות ונלוות) בסך של 92 מיליון ש"ח (12.1%), שנבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק (לפרטים ראה פרק חברות מוחזקות) (ראה גם "מערכת יחסי העבודה" בפרק ממשל תאגידי).
- גידול בהוצאות מסים על ההכנסה בסך של 41 מיליון ש"ח. גידול זה נבע בעיקר מרישום הכנסות מסים שנים קודמות בסך של 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ומגידול ברווח לפני מסים.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 0.05 ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-5.66 ש"ח, בהשוואה ל-5.18 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-85,484 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-80,236 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017 ו-80,378 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 6.5% ו-6.4%, בהתאמה.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-113,804 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-108,394 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017 ו-113,511 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 5.0% ו-0.3%, בהתאמה.

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-8,096 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,706 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017 ו-7,756 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 5.1% ו-4.4%, בהתאמה.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2018 עמד על שיעור של 13.80%, בהשוואה ל-13.94% בסוף שנת 2017.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2018 עמד על שיעור של 10.39%, בהשוואה ל-10.38% בסוף שנת 2017.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של השנה הסתכם ב-212 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-203 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.4%. בניטרול רכיבים מסויימים (ראו טבלה בעמוד 14), היה הרווח הנקי מסתכם ב-178 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-171 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.1%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי), עמדה ברבעון השלישי של השנה על 11.1%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בניטרול רכיבים מסויימים (ראו טבלה בעמוד 14), התשואה היתה מגיעה ל-9.2%, בהשוואה ל-9.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווח הקבוצה ברבעון השלישי של השנה, בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד:

- גידול ברווח המימוני (הכולל הכנסות רבית, נטו והכנסות מימון שאינן מרבית) בסך של 139 מיליון ש"ח (23.1%). גידול זה כולל רווח בסך של 77 מיליון ש"ח ממכירת מניות הבורסה. בניטרול הרווח ממכירת מניות הבורסה, חל גידול בסך של 62 מיליון ש"ח (10.3%).
- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 40 מיליון ש"ח.
- גידול בהוצאות משכורות והוצאות נלוות בסך של 19 מיליון ש"ח, שנבע מהוצאות בגין מענקים לעובדים בעיקר עקב תכניות פרישה מוקדמת. בניטרול ההוצאות בגין מענקים, חל קיטון בהוצאות משכורות והוצאות נלוות בשיעור של 2.6%.
- גידול בהוצאות אחרות בסך של 43 מיליון ש"ח, שנבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק.
- גידול בהוצאות מסים על ההכנסה בסך של 25 מיליון ש"ח. גידול זה נבע בעיקר מרישום הכנסות מסים שנים קודמות בסך של 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		יחסים פיננסיים עיקריים
	2017	2018	
		באחוזים	
			מדדי ביצוע
9.1%	9.4%	9.8%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽¹⁾
0.5%	0.5%	0.6%	תשואה לנכסים ⁽¹⁾
10.38%	10.32%	10.39%	יחס הון עצמי רובד 1
5.50%	5.69%	5.63%	יחס מינוף
123%	122%	123%	יחס כיסוי נזילות
69.5%	69.1%	67.7%	יחס יעילות
70.0%	70.1%	68.2%	יחס יעילות בניטרול רכיבים מסויימים (ראו טבלה בעמוד 14)
			מדדי איכות אשראי
1.03%	1.05%	1.02%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.92%	0.95%	0.85%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
155%	150%	177%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום
0.18%	0.16%	0.12%	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.15%	0.16%	0.21%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	2017	2018	במיליוני ש"ח		נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד
1,710	1,833	הכנסות רבית, נטו			
96	130	הוצאות בגין הפסדי אשראי			
1,104	1,257	הכנסות שאינן מרבית			
972	985	מזה: עמלות			
1,944	2,093	הוצאות תפעוליות ואחרות			
1,184	1,241	מזה: משכורות והוצאות נלוות			
5.18	5.66	רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)			

ליום	2017	2018	במיליוני ש"ח		נתונים עיקריים מהמאזן
39,186	33,205	32,835	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים		
10,238	10,590	11,880	ניירות ערך		
80,378	80,236	85,484	אשראי לציבור, נטו		
127,333	121,563	127,441	סך כל התחייבויות		
1,133	782	857	מזה: פקדונות מבנקים		
113,511	108,394	113,804	פקדונות הציבור		
5,249	5,230	5,155	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים		
7,756	7,706	8,096	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק		

ליום	2017	2018	במיליוני ש"ח		נתונים נוספים
310	210	255	דיבידנד למניה (באגורות)		
1.0%	1.0%	1.0%	יחס עמלות לסך הנכסים (באחוזים) ⁽¹⁾		

(1) על בסיס שנתי.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם:

- סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים).
- סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית.
- סיכוני נזילות.
- סיכונים תפעוליים.
- סיכון ציות והלבנת הון.
- סיכון אסטרטגי.
- סיכון מוניטין.
- סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2017.

יעדים ואסטרטגיה

הנהלת הבנק מוכוננת ומונחית על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

על בסיס התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תכנית עבודה שנתית ואת תקציבי הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח וכיעדים פרטניים לשנת העבודה השוטפת. הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכוני האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסינפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון מדי חצי שנה. התכנית מושתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה, לאורך זמן.

לבנק תכנית אסטרטגית לשנים 2016-2018 אשר אושרה על ידי הדירקטוריון בחודש ספטמבר 2015 ונבחנת על ידו פעמיים בשנה. יעדי העל של התכנית הם במונחי תשואה על הון מעל רבית חסרת סיכון ויחס יעילות.

ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות, לשנים 2016 ועד 2020.

הבנק בוחן, כאמור, מדי חצי שנה, את התכנית בהתייחס לסביבה המאקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ולשינויים התכופים בסביבת הדיגיטל והסייבר וכן לשינויים שחלים בקבוצת הבנק, ומעדכן במידת הצורך את התכנית והמהלכים הנובעים מהתכנית האסטרטגית.

הבנק שם דגש על מתן ערך מוסף ללקוחות וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי; מיקודן של חברות הבת (אוצר החייל ומסד) והחברות שמוזגו (יובנק ופאג"י) בנישות הפעילות הייחודיות להן, ובעיקר בקידום תחום הקמעונאות והעסקים הקטנים; שמירה על מובילותו בשוק ההון; הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך יעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה; וחיזוק תרבות מכוונת ביצועים ומדידה בקבוצה.

בשנת 2017, אישר הבנק אסטרטגיית דיגיטל, אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הבנק. כחלק מאסטרטגיית הדיגיטל ובהלימה לאסטרטגיית הבנק "משקיעים בך", הבנק מפתח מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף בעולמות הפיננסיים השונים, ובפרט בעולמות שוק ההון. בנוסף, הבנק מקדם חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק, זאת לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות in-house באמצעות מערך ה-ID של הבנק. לצורך מימוש כל זאת, אף הוקמה מחלקה ייעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

12	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
14	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
18	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
27	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
32	חברות מוחזקות עיקריות

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018.

צמיחה

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בשנת 2018, כאשר האומדן למחצית הראשונה של שנת 2018 הצביע על עלייה של 4.2% בתמ"ג. שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית וביטחון תעסוקתי גבוה ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל אשר עלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-2.3%. בסקירת חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אוקטובר 2018, נותרה תחזית הצמיחה בקצב התוצר לשנת 2018 על 3.7%, ותחזית הצמיחה לשנת 2019 הועלתה ל-3.6%.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 24.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 4.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בכל שנת 2018 מתוכנן גירעון שנתי בסך 38.5 מיליארד ש"ח (כ-2.9% מהתמ"ג), כאשר הגירעון המצטבר בפועל ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2017 - ספטמבר 2018) עומד על כ-3.35% מהתמ"ג. חברת הדירוג הבינלאומית Moody's העלתה במהלך חודש יולי 2018 את אופק דירוג האשראי של ישראל מ"נייטרלי" ל"חיובי" ואישררה אותו ברמה של A1. חברת S&P העלתה בתחילת חודש אוגוסט 2018 את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של AA-.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-1.1%. על פי הערכת בנק ישראל האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 0.8%, מעט נמוך מהגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (1%-3%) ובשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.5%. נכון לחודש ספטמבר 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%. המשך המדיניות המוניטרית של בנק ישראל תלויה, בין היתר, בסביבת האינפלציה והתבססותה בתוך טווח היעד שנקבע.

שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים ירידה במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש אוקטובר 2018, נרשמה ירידה של 0.3% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2018, בהשוואה לעיסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2018. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2018 ירדו ב-1.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה הינו נמוך ואף נרשמה ירידה קלה, כאשר בחודש אוגוסט 2018 עמד שיעור זה על 4.0%, בהשוואה ל-4.1% בחודש יולי.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.6% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-1.5%.

בשנת 2018 המשיך בנק ישראל במגמת רכישות מט"ח, בין היתר, על מנת למתן את השפעת התמורה ממכירת הגז על התחזקות השקל.

רביית בנק ישראל

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, נותרה הרביית יציבה בשיעור של 0.1%, על רקע האינפלציה הנמוכה. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל הרביית צפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הראשון של שנת 2019 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של שנת 2019.

הסביבה הגלובלית

תמונת המקרו של הכלכלה העולמית מוסיפה להיות חיובית, ובפרט בארה"ב, אך מדדים שונים מצביעים על אובדן המומנטום, בפרט ההאטה בקצב הצמיחה של הסחר העולמי, על רקע החרפת "מלחמת הסחר", עליית הסיכון הפוליטי באירופה, והתנודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקיים המתעוררים.

קרבן המטבע הבינלאומית הודיעה על הורדת תחזית הצמיחה העולמית לשיעור של 3.7% בשנים 2018 ו-2019, בהשוואה ל-3.9% בתחזית שפורסמה במהלך יולי 2018.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 עלו בכ-8.8%. מדד האג"ח הכללי נותר יציב.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה, במניות ת"א 125 נרשמה ירידה ובמחזורי המסחר של האג"ח נרשמה יציבות.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-8.3% ומדד ת"א 125 עלה בכ-0.9%. מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.7%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 ומניות ת"א 125 נרשמה עלייה ובמחזורי המסחר של האג"ח נרשמה ירידה.

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-9.0% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-1.5%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-9.5%. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018, מדד ה-S&P-500 עלה בכ-7.2%. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-0.9%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-2.0%.

במהלך התקופה שלאחר תאריך המאזן, נרשמה מגמת עלייה בשוקי ההון המקומיים, בשונה ממגמת הירידה ששררה בשוקי העולם. מדדי המניות המרכזיים עלו בשיעור של עד 1%.

לפרטים נוספים, ראה התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם, לפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ודרווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-568 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-520 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.2%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-ספטמבר 2018 על שיעור של 9.8%, בהשוואה ל-9.4% בתקופה המקבילה אשתקד ול-9.1% בכל שנת 2017.

תמצית דוח רווח והפסד

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
1,781	2,028	603	742	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
96	130	9	49	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,685	1,898	594	693	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
972	985	321	322	עמלות
61	77	6	2	הכנסות אחרות
1,944	2,093	640	701	הוצאות תפעוליות ואחרות
774	867	281	316	רווח לפני מסים
261	302	78	103	הפרשה למסים על הרווח
38	28	12	9	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
				רווח נקי:
551	593	215	222	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(31)	(25)	(12)	(10)	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
520	568	203	212	המיוחס לבעלי מניות הבנק
9.4%	9.8%	11.1%	11.1%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מרבית מסעיף הכנסות שאינן מרבית לרווח המימוני, נטו.

רווחיות בניטרול רכיבים מסויימים

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
520	568	203	212	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק - כפי שדווח בניטרול ⁽¹⁾
-	(46)	-	-	רווח ממכירת בניינים בחברות בנות
-	(65)	-	(65)	רווח ממכירת מניות הבורסה
(28)	-	-	-	רווח ממכירת בנין משרדים בת"א
-	53	-	31	הפרשה להוצאות בגין מיזוג אוצר החייל
(32)	-	(32)	-	הכנסות מסים שנים קודמות
460	510	171	178	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניטרול הרכיבים לעיל
8.3%	8.8%	9.3%	9.2%	תשואה

(1) ראו להלן פרטים בדבר הרכיבים שנטרלו.

פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו

רווח ממכירת בניינים בחברות בנות - ביום 14 במרס 2018, הושלמה מכירת נכס הנדל"ן שהיה בבעלות פיבי שווייץ בע"מ. הרווח מהמכירה בסך של 19 מיליון ש"ח נכלל ברבעון הראשון של השנה בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי - 13 מיליון ש"ח).

ביום 21 ביוני 2018, הושלמה מכירת זכויות אוצר החייל בבניין בו פועלת הנהלת החברה. הרווח מהמכירה בסך של 46 מיליון ש"ח, נכלל ברבעון השני של השנה בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי - 33 מיליון ש"ח).

רווח ממכירת בנין משרדים בת"א - ביום 30 במרס 2017, הושלמה מכירת זכויות החכירה של הבנק בשטחים בבנין משרדים בת"א. הרווח מהמכירה בסך של 41 מיליון ש"ח נכלל בתקופה המקבילה אשתקד בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי - 28 מיליון ש"ח).

רווח ממכירת מניות הבורסה - ביום 27 באוגוסט 2018, הושלמה העסקה למכירת מניות הבורסה, הרווח מהמכירה בסך של 77 מיליון ש"ח נכלל ברבעון השלישי של השנה בהכנסות מימון שאינן מרבית (ההשפעה על הרווח הנקי - 65 מיליון ש"ח).

הפרשה להוצאות בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק - ראה "מערכת יחסי העבודה" בפרק ממשל תאגידי (ההשפעה על הרווח הנקי - 53 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של השנה ו-31 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של השנה).

הכנסות מסים שנים קודמות - בתקופה המקבילה אשתקד הוצאו לבנק שומות מס סופיות ועקב כך, רשם הבנק הכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך של 32 מיליון ש"ח.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

כדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות רבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

תשעת החודשים הראשונים של שנת		2017				2018			
2017	2018	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח							
2,008	2,229	640	753	615	696	654	819	756	הכנסות רבית
298	396	78	170	50	104	70	204	122	הוצאות רבית
1,710	1,833	562	583	565	592	584	615	634	הכנסות רבית, נטו
71	195	12	21	38	12	40	47	108	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,781	2,028	574	604	603	604	624	662	742	סך הרווח המימוני, נטו

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

תשעת החודשים הראשונים של שנת		2017				2018			
2017	2018	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח							
1,745	1,927	564	591	590	606	618	647	662	רווח מפעילות שוטפת
3	15	(1)	3	1	1	1	11	3	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
18	6	3	7	8	1	1	5	-	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
15	80	8	3	4	(4)	4	(1)	77	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות
1,781	2,028	574	604	603	604	624	662	742	רווח מימוני, נטו

ברוח המימוני מפעילות שוטפת חל גידול בשיעור של 10.4%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	
באחוזים		
2.35	2.48	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית
0.57	0.74	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית
1.78	1.74	פער הרבית הכולל
2.00	2.04	יחס בין הכנסות מרבית, נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראה נספח 1 לפרק מממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-130 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-96 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	
במיליוני ש"ח		
180	133	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(173)	(118)	קיטון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
7	15	הוצאה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
89	115	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
96	130	סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי
		מזה:
51	88	הוצאות בגין אשראי מסחרי
1	4	הוצאות בגין אשראי לדיור
44	38	הוצאות בגין אשראי פרטי אחר
0.01%	0.03%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.15%	0.18%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.16%	0.21%	שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

הכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-985 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-972 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.3%.

להלן התפלגות הכנסות מעמלות:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2017	2018	
		במיליוני ש"ח	
(3.2)	187	181	ניהול חשבון
8.1	74	80	כרטיסי אשראי
2.7	450	462	פעילות בשוק ההון
2.9	104	107	הפרשי המרה
-	69	69	עמלות מעסקי מימון
(2.3)	88	86	עמלות אחרות
1.3	972	985	סך כל העמלות

ההכנסות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-77 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-61 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול שנבע בעיקר מגידול ברווח ממימוש נכסים. ביום 21 ביוני 2018, הושלמה מכירת זכויות אוצר החייל בבנין בו פועלת הנהלת החברה. הרווח מהמכירה שנכלל בסעיף זה, הסתכם ב-46 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס. ביום 14 במרס 2018, הושלמה מכירת נכס הנדל"ן, שהיה בבעלות פיבי שוויץ בע"מ. הרווח מהמכירה שנכלל בסעיף זה, הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס. בתקופה המקבילה אשתקד, ביום 30 במרס 2017, הושלמה מכירת זכויות החכירה של הבנק בשטחים בבנין משרדים בתל-אביב. הרווח ממכירת הזכויות הנ"ל נכלל בתקופה המקבילה אשתקד והסתכם ב-41 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-2,093 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,944 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.7%. להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

שינוי	לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	
ב- %		במיליוני ש"ח	
4.8	1,184	1,241	משכורות והוצאות נלוות
(0.7)	287	285	אחזקה ופחת בניינים וציוד
(2.9)	69	67	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
23.8	404	500	הוצאות אחרות
7.7	1,944	2,093	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-1,241 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,184 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.8%, המוסבר בעיקר מהוצאות בגין מענקים לעובדים, בעיקר בגין תכניות פרישה מוקדמת. בניטרול ההוצאה לתשלום מענקים, המשכורות והוצאות נלוות מסתכמות ב-1,159 מיליון ש"ח, קיטון בשיעור של 2.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-500 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-404 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 23.8%, שנבע בעיקר מגידול בסך של 90 מיליון ש"ח בהוצאות בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק ומגידול בהוצאות נוספות בגין מהלכי התייעלות בקבוצה.

הפרשה למסים על הרווח הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-302 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-261 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-34.8%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 34.2%. בתקופה המקבילה אשתקד נכללו בהפרשה למסים הכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך של 32 מיליון ש"ח.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-28 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מיישומו של הסכם הנפקה משותפת של כאל ושופרסל בע"מ ובפרט מגידול מהותי בהוצאות השיווק הכרוכות בהרכשת הלקוחות (ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות להלן).

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-597 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח הנקי לתקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 568 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 60 מיליון ש"ח. סכומים אלו קוזזו בחלקם בהפסד כולל אחר בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 31 מיליון ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-135,851 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-129,888 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017 ול-135,717 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	30 בספטמבר		
	31 בדצמבר 2017	2018	
ב-%		במיליוני ש"ח	
6.4	80,378	85,484	אשראי לציבור, נטו
16.0	10,238	11,880	ניירות ערך
(16.2)	39,186	32,835	מזומנים ופקדונות בבנקים
0.3	113,511	113,804	פקדונות הציבור
(1.8)	5,249	5,155	אגרות חוב וכתבי התייבות נדחים
4.4	7,756	8,096	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

שינוי	30 בספטמבר		
	31 בדצמבר 2017	2018	
ב-%		במיליוני ש"ח	
(45.1)	244	134	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים: אשראי תעודות
5.4	7,369	7,769	ערבויות והתייבויות אחרות
(12.9)	2,510	2,187	מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
8.4	8,192	8,882	מסגרות ח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
6.0	7,327	7,768	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך
15.1	5,430	6,249	התייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתייבויות להוצאת ערבויות
6.2	31,072	32,989	סך הכל

מכשירים פיננסיים נגזרים:

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
17,003	231	235	22,501	184	265	חוזי רבית
64,837	482	494	65,108	461	444	חוזי מטבע
70,817	612	612	43,546	300	300	חוזים בגין מניות
1,502	1	1	87	-	-	חוזי סחורות ואחרים
154,159	1,326	1,342	131,242	945	1,009	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-85,484 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-80,378 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 6.4%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום			יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	שינוי	31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	שינוי	
%	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	
81.9	81.9	6.3	4,161	65,849	70,010	מטבע ישראלי
12.1	11.6	2.4	236	9,710	9,946	- לא צמוד
5.4	5.9	16.0	698	4,360	5,058	- צמוד למדד
0.6	0.6	2.4	11	459	470	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	6.4	5,106	80,378	85,484	פריטים לא כספיים
						סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
ב-%		במיליוני ש"ח			
5.1	2.8	17,785	18,176	18,688	עסקים גדולים
3.6	7.5	5,655	5,447	5,857	עסקים בינוניים
9.0	4.2	14,613	15,293	15,932	עסקים קטנים וזעירים
5.5	7.4	42,521	41,789	44,866	משקי בית
5.2	6.5	22,848	22,573	24,033	מזה: הלוואות לדיור
(1.9)	4.1	52	49	51	בנקאות פרטית
64.9	188.7	590	337	973	גופים מוסדיים
6.3	6.5	81,216	81,091	86,367	סך הכל
6.0	8.7	16,491	16,079	17,473	מזה: אשראי צרכני ללא הלוואות לדיור וכרטיסי אשראי
(4.8)	5.3	21	19	20	משקי בית
5.9	8.7	16,512	16,098	17,493	בנקאות פרטית
					סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב-120,390 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-113,684 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 5.9%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

שינוי	ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018			ענף משק
	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	במיליוני ש"ח	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	במיליוני ש"ח	
	%	%		%			
0.1	12.7	14,424	14,443	12.0	14,443	שירותים פיננסיים (כולל חברות החזקה)	
11.9	12.9	14,655	16,392	13.6	16,392	בינוי ונדל"ן	
3.1	9.2	10,482	10,806	9.0	10,806	תעשייה	
3.8	6.9	7,872	8,168	6.8	8,168	מסחר	
6.1	48.2	54,799	58,134	48.3	58,134	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיור	
8.7	10.1	11,452	12,447	10.3	12,447	אחרים	
5.9	100.0	113,684	120,390	100.0	120,390	סך הכל	

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 30 בספטמבר 2018				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני*		
			במיליוני ש"ח		
781	2,365	109	2,256	שירותים פיננסיים	.1
907	907	6	901	שירותים פיננסיים	.2
841	841	452	389	תעשייה	.3
600	600	-	600	תעשייה	.4
501	501	-	501	שירותים פיננסיים	.5
23	434	1	433	שירותים פיננסיים	.6

ליום 31 בדצמבר 2017				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני*		
			במיליוני ש"ח		
696	1,629	231	1,398	שירותים פיננסיים	.1
906	906	5	901	שירותים פיננסיים	.2
39	656	1	655	שירותים פיננסיים	.3
632	632	466	166	תעשייה	.4
500	500	-	500	שירותים פיננסיים	.5
110	412	350	62	שירותים פיננסיים	.6

* כולל אשראי לציבור לאחר מחיקות חשבונאיות נטו, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב-11,880 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,238 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 16.0%.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
	%		במיליוני ש"ח	
73.6	77.0	7,535	9,140	אגרות חוב ממשלתיות
6.2	5.0	631	598	אגרות חוב של בנקים (1)
7.7	6.1	790	727	קונצרני ומגובי נכסים
10.6	9.9	1,086	1,175	קונצרני ומגובי נכסים בערבות ממשלת
1.9	2.0	196	240	מניות (2)
100.0	100.0	10,238	11,880	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בבעלות ובערבות ממשלות זרות בסך של 421 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 462 מיליון ש"ח).

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 114 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך של 94 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 26 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 98 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך של 77 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 6 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	השינוי במיליוני ש"ח	
%	%	%	%	%	
25.8	32.5	2,639	3,860	1,221	מטבע ישראלי
10.0	5.9	1,021	704	(317)	- לא צמוד
62.3	59.6	6,382	7,076	694	- צמוד למדד
1.9	2.0	196	240	44	- מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	10,238	11,880	1,642	פרטים לא כספיים
					סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2018:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח	
240	110	16	114	מניות וקרנות השקעה פרטיות
3,968	-	-	3,968	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
596	-	234	362	אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי
6,666	-	6,542	124	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות נכסים
410	-	410	-	אגרות חוב מגובות משכנתא (MBS)
11,880	110	7,202	4,568	סך הכל
100.0	0.9	60.6	38.5	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.
 ** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
במיליוני ש"ח		
2,737	3,365	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 30.9.18 - 3,237 מיליון ש"ח; 31.12.17 - 2,533 מיליון ש"ח)
1,944	1,961	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 30.9.18 - 1,878 מיליון ש"ח; 31.12.17 - 1,801 מיליון ש"ח)
157	146	צרפת
211	28	בריטניה
478	544	גרמניה (כולל ממשלת גרמניה או בערבותה - 30.9.18 - 544 מיליון ש"ח; 31.12.17 - 478 מיליון ש"ח)
154	74	אירופה - אחרים (30.9.18 - 2 מדינות; 31.12.17 - 3 מדינות)
253	371	קנדה
7	15	אוסטרליה
141	162	המזרח הרחוק, ניו זילנד ואחרים (30.9.18 - 4 מדינות; 31.12.17 - 5 מדינות)
6,082	6,666	סך הכל

ציוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 4% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק. לפרטים בדבר חשיפה כוללת למדינות זרות, בכללן ספרד ואירלנד, ראה פרק ניהול סיכונים אשראי להלן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
במיליוני ש"ח		
35	36	שירותים פיננסיים
92	66	בנקים
47	41	תעשייה
150	140	חשמל ומים
128	164	בניה ונדל"ן
12	10	תקשורת ושירותי מחשב
42	45	מסחר
5	5	שירותים ציבוריים
64	66	תחבורה
15	23	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
590	596	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** - מסתכמות ב-6,666 מיליון ש"ח (1,838 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך של 1,365 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן נסחרות בחו"ל בסך של 128 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 3,237 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך של 1,936 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-1.7% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (למעט ממשלת ישראל או ארצות הברית) אינה עולה על 5.5% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-3.4 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-38 מיליון ש"ח (כ-11 מיליון דולר), בהשוואה ל-63 מיליון ש"ח (כ-18 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2017.

- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות (Mortgage Backed Securities - MBS)** - מסתכמות ב-410 מיליון ש"ח (113 מיליון דולר). מתוכן אגרות חוב בסך של 406 מיליון ש"ח (112 מיליון דולר) הונפקו על ידי חברה בעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של כ-4 מיליון ש"ח (1 מיליון דולר) הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב Freddie Mac-I Fannie Mae.

להלן ניתוח רגישות ליום 30 בספטמבר 2018 של השפעת שינויים בשעורי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

שינוי בשווי ההוגן	שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים		
	בנקודות אחוז	בנקודות אחוז	
(8.5)	(0.8)		עלייה של 200 נקודות בסיס
(4.1)	(0.5)		עלייה של 100 נקודות בסיס
3.3	10.5		ירידה של 100 נקודות בסיס
5.0	28.1		ירידה של 200 נקודות בסיס

יתרת הרווחים, ברוטו שטרם מומשו, הכלולה ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 30 בספטמבר 2018, הסתכמה ב-19 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-69 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-32,835 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-39,186 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, קיטון בשיעור של 16.2%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-113,804 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-113,511 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 0.3%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום				
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	
76.9	77.9	1,438	87,253	1.6	88,691	מטבעי ישראל
5.3	5.5	152	6,037	2.5	6,189	- לא צמוד
17.4	16.2	(1,304)	19,755	(6.6)	18,451	- צמוד למדד
0.4	0.4	7	466	1.5	473	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	293	113,511	0.3	113,804	פריטים לא כספיים
						סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2018
%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(15.4)	9.4	11,683	9,031	9,879	עסקים גדולים
(7.7)	(0.5)	5,309	4,929	4,902	עסקים בינוניים
9.8	8.0	15,439	15,702	16,951	עסקים קטנים וזעירים
4.3	3.9	46,371	46,538	48,343	משקי בית
(2.9)	(0.2)	8,028	7,810	7,795	בנקאות פרטית
(2.8)	6.4	26,681	24,384	25,934	גופים מוסדיים
0.3	5.0	113,511	108,394	113,804	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 עמד על 331 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-328 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017 ול-297 מיליארד ש"ח ב-30 בספטמבר 2017.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-5,155 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,249 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017. קיטון בשיעור של 1.8%.

ביום 15 ביולי 2018, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהנפקה ציבורית, כתבי התחייבות נדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים, בעג. של 252 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 252 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקה בגין כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב-8,096 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,756 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 4.4%.
לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 2011-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. היישום היה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.
ליחסי הון מינימליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.
בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפני נתוני מועד הדיווח הינם 9.30%- ו-12.80% בהתאמה.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.8%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.0%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019.
ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות שעלותה הוערכה בכ-207 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2018, היה מביא לקיטון של כ-0.11% ביחסי הלימות ההון.

יישום הוראות

כאמור לעיל, הבנק מיישם את הוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל.

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2017 הוגש כנדרש לבנק ישראל והבנק נמצא בתהליך הכנה לנתוני 30 ביוני 2018. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בכל אחת מחברות הבנות הבנקאיות בארץ בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של כל חברה בת. חברות הבת הבנקאיות בארץ ביצעו את תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2017.

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
8,033	8,275	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,749	2,713	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,782	10,988	סך כל ההון הכולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
70,445	72,599	סיכון אשראי
725	845	סיכונים שוק
6,201	6,207	סיכון תפעולי
77,371	79,651	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
10.38%	10.39%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.94%	13.80%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.30%	9.30%	יחד הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.80%	12.80%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2018 עמד על 10.39%, בהשוואה ל-10.38% ליום 31 בדצמבר 2017. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2018 עמד על 13.80%, בהשוואה ל-13.94% ליום 31 בדצמבר 2017. ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-10,988 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,782 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017. השינוי בבסיס ההון נבע בעיקר מקיטון בסך של 82 מיליון ש"ח במכשירים שהונפקו על ידי הבנק הכשירים להכללה בהון הפיקוחי, מדיבידנד ששולם בסך של 255 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 31 מיליון ש"ח. קיטון זה קווד בחלקו מהרווח לתקופה בסך של 568 מיליון ש"ח ומגידול בסך של 60 מיליון ש"ח ברווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים. נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-79,651 מיליון ש"ח בהשוואה ל-77,371 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

30 בספטמבר 2018		31 בדצמבר 2017		
באחוזים				
				חברות בת משמעותיות
				בנק אוצר החייל בע"מ
11.01%	11.87%			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.32%	14.34%			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
				בנק מסד בע"מ
11.87%	13.10%			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
12.95%	14.17%			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 של המפקח על הבנקים בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק). תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף מזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2018 עומד על 5.63%, בהשוואה ל-5.50% ליום 31 בדצמבר 2017.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד שאישר דירקטוריון הבנק (כפי שעודכנה ביום 9 ביוני 2015 וביום 14 באוגוסט 2017), הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. יובהר כי החל משנת 2017, הרווח הנקי השנתי מתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 24.א.ב' לדוחות הכספיים לשנת 2017.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2016:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הכל דיבידנד ששולם במיליוני ש"ח	דיבידנד למניה בש"ח
17 בנובמבר 2016	5 בדצמבר 2016	200	1.99
15 במרס 2017	2 באפריל 2017	70	0.70
23 במאי 2017	14 ביוני 2017	70	0.70
14 באוגוסט 2017	31 באוגוסט 2017	70	0.70
14 בנובמבר 2017	3 בדצמבר 2017	100	1.00
5 במרס 2018	21 במרס 2018	95	0.95
28 במאי 2018	5 ביוני 2018	60	0.60
14 באוגוסט 2018	2 בספטמבר 2018	100	1.00

לאחר תאריך המאזן, ביום 20 בנובמבר 2018, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי מניות הבנק בסך כולל של 100 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 29 בנובמבר 2018 ויום התשלום יהיה ביום 9 בדצמבר 2018. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור 11א' לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים. להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 11 לדוחות הכספיים. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 11א' לדוחות הכספיים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2017	2018	השינוי	2017	2018	
ב- %		ב- %	במיליוני ש"ח		
11.8	10.0	(2.7)	110	107	עסקים גדולים
6.3	6.1	10.2	59	65	עסקים בינוניים
23.2	21.9	7.9	216	233	עסקים קטנים וזעירים
42.7	41.2	10.6	397	439	משקי בית
2.3	2.3	14.3	21	24	בנקאות פרטית
5.7	6.0	20.8	53	64	גופים מוסדיים
8.0	12.5	81.1	74	134	ניהול פיננסי
100.0	100.0	14.6	930	1,066	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2017	2018	השינוי	2017	2018	
ב- %		ב- %	במיליוני ש"ח		
11.7	10.2	(4.8)	330	314	עסקים גדולים
5.8	6.1	15.4	162	187	עסקים בינוניים
23.5	22.5	5.4	661	697	עסקים קטנים וזעירים
41.4	41.4	9.8	1,167	1,281	משקי בית
2.9	2.3	**(13.4)	82	71	בנקאות פרטית
5.8	5.9	12.3	162	182	גופים מוסדיים
8.9	11.6	43.2	250	358	ניהול פיננסי
100.0	100.0	9.8	2,814	3,090	סך הכל

ב. רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
125	91	44	26	עסקים גדולים
33	57	24	15	עסקים בינוניים
100	90	50	32	עסקים קטנים וזעירים
33	48	6	25	משקי בית
20	11	2	1	בנקאות פרטית
35	38	20	16	גופים מוסדיים
174	233	57	97	ניהול פיננסי
520	568	203	212	סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

** הירידה נובעת ממכירת הפעילות של פיבי שוויץ (ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות להלן).

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

% מסך כל הנכסים		סך כל הנכסים			
30 בספטמבר		לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2017	2018	השינוי	2017	2018	
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח		
13.8	13.1	(0.8)	17,785	17,634	עסקים גדולים
4.0	4.2	12.2	5,086	5,708	עסקים בינוניים
11.2	11.3	5.7	14,469	15,297	עסקים קטנים וזעירים
31.3	32.1	7.8	40,217	43,349	משקי בית
0.1	-	** (72.4)	185	51	בנקאות פרטית
0.5	0.5	10.9	616	683	גופים מוסדיים
39.1	38.8	4.0	50,337	52,372	ניהול פיננסי
100.0	100.0	5.0	128,695	135,094	סך הכל

% מסך כל ההתחייבויות		סך כל ההתחייבויות			
30 בספטמבר		לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2017	2018	השינוי	2017	2018	
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח		
7.6	7.8	8.5	9,178	9,954	עסקים גדולים
4.4	3.8	(8.1)	5,292	4,865	עסקים בינוניים
13.6	13.4	4.0	16,426	17,076	עסקים קטנים וזעירים
38.3	37.3	2.6	46,201	47,394	משקי בית
6.3	6.1	1.5	7,588	7,700	בנקאות פרטית
18.5	21.0	19.6	22,256	26,610	גופים מוסדיים
11.3	10.6	(1.9)	13,670	13,407	ניהול פיננסי
100.0	100.0	5.3	120,611	127,006	סך הכל

* היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הלקוחות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.
 ** הירידה נובעת ממכירת הפעילות של פיבי שוויץ (ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות להלן).

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017				לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
254	76	36	142	286	81	45	160	הכנסות רבית, נטו
131	34	23	74	119	26	20	73	הכנסות שאינן מרבית
385	110	59	216	405	107	65	233	סך הכנסות
(3)	3	1	(7)	37	15	7	15	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
216	46	22	148	242	49	30	163	הוצאות תפעוליות ואחרות
118	44	24	50	73	26	15	32	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
37,376	17,451	4,912	15,013	39,341	17,986	5,694	15,661	יתרה ממוצעת של נכסים
38,916	18,176	5,447	15,293	40,477	18,688	5,857	15,932	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
30,544	9,184	5,230	16,130	32,121	9,630	4,861	17,630	יתרה ממוצעת של התחייבויות
29,662	9,031	4,929	15,702	31,732	9,879	4,902	16,951	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017				לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
765	228	107	430	816	227	127	462	הכנסות רבית, נטו
388	102	55	231	382	87	60	235	הכנסות שאינן מרבית
1,153	330	162	661	1,198	314	187	697	סך הכנסות
59	(9)	34	34	88	23	6	59	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
687	146	75	466	721	146	86	489	הוצאות תפעוליות ואחרות
258	125	33	100	238	91	57	90	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
37,340	17,785	5,086	14,469	38,639	17,634	5,708	15,297	יתרה ממוצעת של נכסים
38,916	18,176	5,447	15,293	40,477	18,688	5,857	15,932	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
30,896	9,178	5,292	16,426	31,895	9,954	4,865	17,076	יתרה ממוצעת של התחייבויות
29,662	9,031	4,929	15,702	31,732	9,879	4,902	16,951	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-816 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-765 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.7%, אשר נבע מגידול בהיקפי הפעילות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-721 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-687 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.9%, המוסבר בעיקר מגידול בהוצאות שכר הנובע מהפרשה למענקים לעובדים בגין תכניות פרישה מוקדמת ומחלק המגזר בהוצאות בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. בניטרול הוצאות אלו, סך ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-677 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-687 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 1.4%.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזרים העסקיים הסתכם ב-238 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-258 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.8%. הקיטון ברווח מוסבר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי שהסתכמו ב-88 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-59 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ומגידול בהוצאות תפעוליות ואחרות כמוסבר לעיל.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-40,477 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38,916 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול בשיעור של 4.0%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-31,732 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-29,662 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול בשיעור של 7.0%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
						במיליוני ש"ח
261	6	255	301	8	293	הכנסות רבית, נטו
157	15	142	162	16	146	הכנסות שאינן מרבית
418	21	397	463	24	439	סך הכנסות
25	-	25	12	-	12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
373	13	360	401	22	379	הוצאות תפעוליות ואחרות
12	6	6	26	1	25	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
40,900	47	40,853	44,346	49	44,297	יתרה ממוצעת של נכסים
41,838	49	41,789	44,917	51	44,866	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
54,503	7,616	46,887	55,948	7,666	48,282	יתרה ממוצעת של התחייבויות
54,348	7,810	46,538	56,138	7,795	48,343	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
						במיליוני ש"ח
763	18	745	871	24	847	הכנסות רבית, נטו
465	43	422	481	47	434	הכנסות שאינן מרבית
1,228	61	1,167	1,352	71	1,281	סך הכנסות
49	-	49	42	-	42	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,089	40	1,049	1,193	53	1,140	הוצאות תפעוליות ואחרות
46	13	33	59	11	48	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
40,264	47	40,217	43,400	51	43,349	יתרה ממוצעת של נכסים
41,838	49	41,789	44,917	51	44,866	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
53,789	7,588	46,201	55,094	7,700	47,394	יתרה ממוצעת של התחייבויות
54,348	7,810	46,538	56,138	7,795	48,343	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-871 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-763 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 14.2% הנובע מגידול בהיקפי הפעילות.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-481 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-465 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.4% הנובע בעיקר מגידול בפעילות בשוק ההון.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-1,193 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,089 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.6%, המוסבר בעיקר מגידול בהוצאות שכר הנובע מהפרשה למענקים לעובדים בגין תכניות פרישה מוקדמת ומחלק המגזר בהוצאות בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. בניטרול הוצאות אלו, סך ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-1,099 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 0.9% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכמו ב-59 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-46 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-44,917 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-41,838 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול בשיעור של 7.4%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-56,138 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-54,348 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול בשיעור של 3.3%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-358 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-250 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-233 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-174 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הנקי, מוסבר בעיקר מגידול ברווח הון ממכירת בנינים וציוד שהסתכם ב-68 מיליון ש"ח, ברוטו לפני השפעת המס, בהשוואה ל-41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וברווח ממכירת מניות הבורסה שהסתכם ב-77 מיליון ש"ח, ברוטו לפני השפעת המס. מנגד, הירידה ברווחי כאל, גידול בהוצאות המיוחסות למגזר זה והכנסות מסים בגין שנים קודמות בתקופה המקבילה אשתקד, מיתנו את הגידול האמור.

חברות מוחזקות עיקריות

השקעת הבנק בחברות המוחזקות בישראל ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב-2,666 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,458 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 8.5%.

חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברות המוחזקות בארץ הסתכם ב-139 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-111 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "אוצר החייל") - בו מחזיק הבנק 100.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 46 סניפים ושלוחות.

השקעת הבנק באוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב-1,359 מיליון ש"ח. סך המאזן של אוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-22,441 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-21,274 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 5.5%. סך כל ההון של אוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-1,359 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,291 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 5.3%.

הרווח הנקי של אוצר החייל הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-63.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-52.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 21.6%. בניטרול רווח בסך של 33 מיליון ש"ח ממכירת זכויות אוצר החייל בבניין בו פועלת הנהלת החברה והוצאות בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק, חל גידול בשיעור של 59.8%. הגידול ברווח הנקי מוסבר מעלייה בהכנסות רבית, הנובע מגידול בהיקף הפעילות, קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי וקיטון בהוצאות בגין משכורות והוצאות נלוות, המשקף ירידה במספר העובדים. תשואת הרווח הנקי עמדה על 6.4%, בהשוואה ל-5.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 14.34%, בהשוואה ל-13.32% בסוף שנת 2017. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 11.87%, בהשוואה ל-11.01% בסוף שנת 2017.

במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2017, נקבעו על ידי דירקטוריון אוצר החייל יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 9.3% ויחס ההון הכולל לא יפחת מן הדרישה הרגולטורית בשיעור של 12.53%.

ביום 14 בינואר 2018 הציע הבנק לכלל בעלי המניות החיצוניים באוצר החייל, כולל חבר משרתי הקבע והגימלאים בע"מ (להלן - "חבר") לרכוש את מניותיהם באוצר החייל, על סוגיהן השונים, במסגרת הליך לפי סעיף 341 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות"), וזאת במחיר כולל של כ-340 מיליון ש"ח, התואם את מחיר המימוש שהיה קבוע בתנאי אופצית המכר (PUT) שנתן הבנק לחבר על פי הסדרים משנת 2006, שעודכנו מעת לעת (להלן - "אופצית חבר").

במסגרת התהליך, הושלמה ביום 16 בינואר 2018 רכישת החזקות חבר על ידי הבנק ובעקבותיה פקעה אופצית חבר וביום 22 באפריל 2018 הושלמה רכישת מניותיהם של כלל בעלי מניות המיעוט באוצר החייל על ידי הבנק בהתאם להוראות סעיף 341 לחוק החברות, על פי המועדים והתנאים הקבועים בו ובעקבותיה הבנק מחזיק ב-100% מזכויות ההצבעה והזכויות בהון באוצר החייל.

ביום 20 בספטמבר 2018 נחתם הסכם מיזוג, על פיו אוצר החייל ימוזג עם ולתוך הבנק. לפרטים בדבר המיזוג הצפוי ראה באור 16 בדוחות הכספיים וכן דיווח מיידי של הבנק מיום 20 בספטמבר 2018 מספר אסמכתא 01-2018-85198, שהאמור בו מובא כאן על דרך ההפנייה. לפרטים בדבר יחסי העבודה באוצר החייל ראה "מערכת יחסי העבודה" בפרק ממשל תאגידי.

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 22 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב-327 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-8,105 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,733 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 4.8%. סך כל ההון של מסד ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-640 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-592 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 8.1%.

הרווח הנקי של מסד הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-50.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-39.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 27.7%. השינוי ברווח מוסבר בעיקר מגידול בהכנסות רבית הנובע בעיקר מעלייה בהיקף האשראי לציבור. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-23.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי עמדה על 11.2%, בהשוואה ל-9.2% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 14.17% בהשוואה ל-12.95% בסוף שנת 2017. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 13.10%, בהשוואה ל-11.87% בסוף שנת 2017.

במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2017 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5% עד ליום 31 בדצמבר 2020, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2020.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל.

כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי אשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל ומשווקת באופן מצומצם בלבד גם כרטיסי אשראי של "מסטרקארד".

השקעת הבנק בכאל ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב-596 מיליון ש"ח.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 16.2%, בהשוואה ל-15.6% בסוף שנת 2017.

חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-32.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-43.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 25.5%.

הקיטון ברווח מוסבר מיישומו של הסכם ההנפקה המשותפת של כאל ושופרסל בע"מ, ובפרט מגידול מהותי בהוצאות השיווק הכרוכות בהרכשת הלקוחות, בהוצאות התפעול הנלוות להן ובהוצאות הפסדי אשראי בגין הפרשה קבוצתית. הוצאות אלה נבעו בעיקר מגיוס של מאות אלפי כרטיסי אשראי המשתייכים למועדון הלקוחות המשותף לכאל ולשופרסל, בתשעת החודשים הראשונים של השנה.

ראה באור 9 באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד כאל, בקשה שהסתיימה בהסדר פשרה, לאישור תביעה נגזרת כנגד נושאי משרה ובעלי תפקיד בתקופה הרלוונטית, ובנושא שומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

פיבי שוויץ - ביום 19 בדצמבר 2016 חתמה פיבי שוויץ בע"מ, חברת בת של הבנק (להלן - "השלוחה") על הסכם למכירת פעילותה לצד שלישי (להלן - "ההסכם"). ביום 2 ביוני 2017 הועברה לרוכש, על פי ההסכם, פעילות השלוחה (שכללה את מרבית נכסי לקוחות השלוחה), כנגד תשלום ששולם לשלוחה על חשבון התמורה הכוללת, שנקבעה בהסכם. ביום 4 במרס 2018 הושלמה חתימת הצדדים על תיקון להסכם, לפיו תעמוד התמורה בגין מכירת פעילות השלוחה על סך כולל וסופי של כ-4.6 מיליון פרנק שוויצרי. כמו כן, על פי התיקון בוטלו חלק מההתחייבויות לשיפוי שניתנו בהסכם. יתרת התמורה שנכללה ברבעון הראשון של השנה במסגרת ההכנסות האחרות, הסתכמה ב-3 מיליון ש"ח.

ביום 14 במרס 2018 הושלמה מכירת נכס הנדל"ן, שהיה בבעלות השלוחה. הרווח מהמכירה הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, ברטו לפני השפעת המס.

השלוחה סיימה את כל פעילותה הבנקאית וביום 28 בפברואר 2018 השיבה את רישיון הבנק שלה לרשויות הפיקוח בשוויץ והבנק פועל כעת לפירוקה. עם השבת רישיון הבנק של השלוחה, הבנק ערב להתחייבויותיה במסגרת ההסכם ובא במקומה בקשר עם התחייבויותיה על פי ההסכם ועדכונה האמור לעיל.

סקירת הסיכונים

35	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
37	סיכון אשראי
47	סיכון שוק
61	סיכון נדילת
61	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2017. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכוני ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחילת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, לרבות המערך המשפטי וחסיתב החשבונאי הראשי בתחומים הרלוונטיים, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי והמערך המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי, רו"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - רו"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית, משמש כמנהל סיכוני האשראי.
 - מר אבי שטרנשוס, ראש המערך הפיננסי, משמש כמנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - מר יעקב קונורטוב משמש כמנהל סיכוני ציות במסגרת תפקידו כקצין הציות הראשי ובכלל זה, בין היתר, מנהל סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרוו, אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, מונה כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA והסכם ה-QI.
 - מר יוסי לוי, ראש חטיבת משאבים, משמש כמנהל הסיכון האסטרטגי.
 - מר רון גריסרו, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ משמש כמנהל סיכוני זז.
 - מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכוני הסייבר.
 - עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
 - רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי, משמש כמנהל סיכון המוניטין.
- ז. רו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים, משמש כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית. בנוסף, מנהל הגנת הסייבר כפוף אליו מקצועית.
- ח. סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ט. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצה בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בכל חברה בת בנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- י. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאנדיקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2018, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיבי השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 30 בספטמבר 2018, הסתכם ב-1,793 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,642 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 9.2%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2018, עמד על 1.5%, בהשוואה ל-1.4% בסוף שנת 2017. 20.6% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 13.3% לענף הנדל"ן, 21.9% לענף המסחר ו-31.5% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדיור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.8%, בדומה לסוף שנת 2017.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 12.ב.1 (1) לדוחות הכספיים.

1. סיכון אשראי בעייתי

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
665	118	547	704	130	574	601	97	504	סיכון אשראי פגום
162	5	157	195	6	189	162	5	157	סיכון אשראי נחות
815	70	745	908	98	810	1,030	113	917	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
1,642	193	1,449	1,807	234	1,573	1,793	215	1,578	סך סיכון אשראי בעייתי
205	-	205	199	-	199	232	-	232	מזה: חובות שאינם פגומים בפיקוד של 90 ימים או יותר

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
			במיליוני ש"ח
493	520	450	2. נכסים שאינם מבצעים חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית
49	49	50	3. נכסים פגומים מבצעים חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית
5	5	4	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית
54	54	54	סך הכל נכסים פגומים מבצעים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
					במיליוני ש"ח
577	577	542	752	521	4. שינויים בחובות פגומים יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
*551	*487	171	101	42	סיווגים חדשים
(41)	(33)	(8)	-	-	ביטול סיווגים
*(406)	*(376)	(118)	*(276)	(32)	גביית חובות
(139)	(86)	(87)	(8)	(31)	מחיקות חשבונאיות
542	569	500	569	500	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

* מזה: בגין חוב אחד בסך של כ-227 מיליון ש"ח, אשר סווג בשנת 2017 כחוב פגום בארגון מחדש ונגבה לאחר מכן.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	
0.92%	0.95%	0.85%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור מזה:
0.67%	0.70%	0.58%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.25%	0.25%	0.27%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.42%	1.58%	1.49%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.15%	0.16%	0.21%	שיעור הוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.18%	0.16%	0.12%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.03%	1.05%	1.02%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
154.6%	150.3%	176.6%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
108.5%	107.8%	120.6%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
16.7%	15.1%	11.9%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

הירידה בשיעור יתרת האשראי הפגום מיתרת האשראי לציבור נובעת בעיקר מקיטון ביתרת האשראי הפגום עקב פרעונות וכן עקב מחיקות חשבונאיות.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018									
(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)		
הפסדי אשראי (4)			חובות				סיכון אשראי כולל (1)		
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחר									
6	1	1	4	12	485	583	12	546	588
-	-	-	-	-	73	363	-	418	421
167	-	27	136	370	7,521	9,965	370	9,457	10,142
86	(1)	9	63	140	4,603	10,699	140	10,407	10,776
22	1	-	82	99	5,117	5,465	99	5,245	5,616
7	-	1	4	6	749	977	6	1,114	1,169
187	30	38	123	392	6,900	8,066	392	7,350	8,168
12	2	3	10	24	838	972	24	902	996
14	1	1	11	28	852	1,034	32	1,027	1,131
9	2	(1)	16	21	1,243	2,147	21	2,074	2,252
24	-	-	2	17	8,440	9,981	17	13,181	13,253
19	3	8	19	40	1,830	2,609	40	2,447	2,643
14	1	4	24	68	2,264	2,818	68	2,678	2,836
567	40	91	494	1,217	40,915	55,679	1,221	56,846	59,991
118	1	4	7	199	24,033	25,145	199	24,582	25,145
263	40	38	88	365	20,582	32,966	365	31,418	32,989
948	81	133	589	1,781	85,530	113,790	1,785	112,846	118,125
-	-	-	-	-	671	671	-	920	920
-	-	-	-	-	672	684	-	8,793	8,793
948	81	133	589	1,781	86,873	115,145	1,785	122,559	127,838
פעילות לווים בחו"ל									
3	(3)	(3)	8	8	837	843	8	2,257	2,265
-	-	-	-	-	1,226	1,226	-	2,202	2,202
-	-	-	-	-	-	-	-	1,936	1,936
3	(3)	(3)	8	8	2,063	2,069	8	6,395	6,403
951	78	130	597	1,789	86,367	114,633	1,793	115,103	120,390
-	-	-	-	-	1,897	1,897	-	3,122	3,122
-	-	-	-	-	672	684	-	10,729	10,729
951	78	130	597	1,789	88,936	117,214	1,793	128,954	134,241

הערות בעמוד 41.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

*30 בספטמבר 2017										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)										
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל	
										פעילות לווים בישראל
ציבור - מסחר										
6	-	(4)	5	12	429	527	12	482	530	חקלאות
-	-	-	-	-	58	70	-	152	152	כרייה וחציבה
148	16	18	163	363	7,767	9,901	363	9,490	10,162	תעשייה
79	(2)	(13)	63	110	3,934	9,399	111	9,058	9,450	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
23	(5)	(5)	94	105	4,778	5,195	105	5,079	5,292	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
7	-	2	5	8	711	916	8	1,043	1,118	אספקת חשמל ומים
190	50	57	191	432	7,126	8,142	432	7,350	8,246	מסחר
12	10	3	9	29	771	911	29	822	927	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
15	2	3	10	43	769	944	48	944	1,046	תחבורה ואחסנה
10	(4)	(7)	17	35	1,176	1,960	35	1,976	2,052	מידע ותקשורת
28	1	(2)	1	28	7,757	9,179	28	12,439	12,583	שירותים פיננסיים
14	3	4	10	36	1,752	2,501	36	2,348	2,541	שירותים עסקיים אחרים
11	(1)	-	22	57	1,855	2,359	57	2,269	2,407	שירותים ציבוריים וקהילתיים
543	70	56	590	1,258	38,883	52,004	1,264	53,452	56,506	סך הכל מסחרי (8)
115	1	1	15	173	22,573	23,703	173	23,175	23,703	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
259	30	44	86	362	18,983	30,270	362	28,704	30,295	אנשים פרטיים - אחר
917	101	101	691	1,793	80,439	105,977	1,799	105,331	110,504	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	573	573	-	895	895	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	652	660	-	7,870	7,870	ממשלת ישראל
917	101	101	691	1,793	81,664	107,210	1,799	114,096	119,269	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל										
2	(6)	(5)	8	8	652	665	8	1,896	1,904	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	1,116	1,116	-	2,367	2,367	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	1,518	1,518	ממשלות בחו"ל
2	(6)	(5)	8	8	1,768	1,781	8	5,781	5,789	סך הכל פעילות בחו"ל
919	95	96	699	1,801	81,091	106,642	1,807	107,227	112,408	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	1,689	1,689	-	3,262	3,262	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	652	660	-	9,388	9,388	סך הכל ממשלות
919	95	96	699	1,801	83,432	108,991	1,807	119,877	125,058	סך הכל

* סווג מחדש.

הערות בעמוד 41.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017*									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי (4)									
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
ציבור - מסחר									
5	(1)	(5)	6	11	467	568	11	524	574
-	-	-	-	-	54	69	-	148	148
140	16	10	153	319	7,192	9,667	319	9,230	9,913
75	(8)	(24)	66	89	3,935	9,277	90	8,969	9,337
23	(6)	(6)	90	97	4,818	5,214	97	5,060	5,312
6	1	2	4	5	713	912	5	1,060	1,123
181	86	85	170	377	6,604	7,765	377	7,043	7,872
12	12	5	9	24	815	941	24	861	957
14	4	4	10	31	811	980	36	981	1,080
12	(5)	(7)	17	38	1,197	2,017	38	1,937	2,124
25	-	(5)	1	18	8,020	9,563	18	13,242	13,417
14	1	3	11	33	1,704	2,426	33	2,253	2,458
10	1	-	19	56	1,869	2,466	56	2,347	2,486
517	101	62	556	1,098	38,199	51,865	1,104	53,655	56,801
115	1	1	7	172	22,848	24,046	172	23,524	24,046
265	43	63	89	358	19,432	30,728	358	29,155	30,753
897	145	126	652	1,628	80,479	106,639	1,634	106,334	111,600
-	-	-	-	-	1,305	1,305	-	1,585	1,585
-	-	-	-	-	675	677	-	7,093	7,093
897	145	126	652	1,628	82,459	108,621	1,634	115,012	120,278
פעילות לווים בחו"ל									
2	(5)	(5)	8	8	737	753	8	2,075	2,084
-	-	-	-	-	1,320	1,320	-	2,319	2,319
-	-	-	-	-	-	-	-	1,932	1,932
2	(5)	(5)	8	8	2,057	2,073	8	6,326	6,335
899	140	121	660	1,636	81,216	107,392	1,642	108,409	113,684
-	-	-	-	-	2,625	2,625	-	3,904	3,904
-	-	-	-	-	675	677	-	9,025	9,025
899	140	121	660	1,636	84,516	110,694	1,642	121,338	126,613

* סווג מחדש.

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 88,936 מיליון ש"ח, 11,640 מיליון ש"ח, 904 מיליון ש"ח, 1,009 מיליון ש"ח ו-31,752 מיליון ש"ח, בהתאמה (30.9.17 - 83,432 מיליון ש"ח, 10,428 מיליון ש"ח, 895 מיליון ש"ח, 1,203 מיליון ש"ח ו-29,100 מיליון ש"ח, בהתאמה. 31.12.17 - 84,516 מיליון ש"ח, 10,042 מיליון ש"ח, 813 מיליון ש"ח, 1,342 מיליון ש"ח ו-29,900 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 302 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 129 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.17 - 282 מיליון ש"ח ו-414 מיליון ש"ח, בהתאמה. 31.12.17 - 293 מיליון ש"ח ו-225 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,826 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.17 - 2,446 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 2,500 מיליון ש"ח).

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה. החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018			דירוג אשראי חיצוני
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
745	3	742	707	1	706	AA- עד AAA
1,172	36	*1,136	1,273	17	1,256	A- עד A+
36	10	26	67	17	50	BBB- עד BBB+
111	-	111	40	-	40	B- עד BB+
3	3	-	3	2	1	ללא דירוג
2,067	52	2,015	2,090	37	2,053	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

* סווג מחדש.

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדרוג של סוכנות S&P לדרוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם, כאשר אין דרוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדרוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשה בגין הפסדי אשראי.
- חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 30 בספטמבר 2018 ב-230 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 280 מיליון ש"ח).

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (95%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 34% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-111 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפורז וכולו בדירוג השקעה (Investment Grade) A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-3 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.5 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 30 בספטמבר 2018, אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,648 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון).

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות⁽¹⁾ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך⁽⁵⁾ (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018														
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾											
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים											
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾		חובות פגומים	סיכון מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾	
			מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית										
	564	3,027	-	70	-	1	3,591	-	-	-	389	917	2,285	ארצות הברית
	1	2	-	14	-	-	3	-	-	-	2	1	-	ספרד
	2	2	-	5	-	-	4	-	-	-	4	-	-	איטליה
	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	אירלנד
	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	פורטוגל
	318	2,862	-	376	-	22	3,259	79	-	79	2,010	1,112	58	מדינות אחרות
	886	5,895	-	466	-	23	6,860	79	-	79	2,408	2,030	2,343	סך כל החשיפות למדינות זרות
	7	241	-	79	-	6	248	-	-	-	247	1	-	סך כל החשיפות למדינות LDC

30 בספטמבר 2017														
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾											
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים											
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾		חובות פגומים	סיכון מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾	
			מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית										
	448	2,749	-	89	1	11	3,197	-	-	-	*422	990	1,785	ארצות הברית
	-	3	-	15	-	-	3	-	-	-	2	1	-	ספרד
	3	25	-	2	-	-	28	-	-	-	27	1	-	איטליה
	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	אירלנד
	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	פורטוגל
	667	2,495	-	*563	-	19	3,398	236	2	238	*1,981	1,145	36	מדינות אחרות
	1,119	5,274	-	670	1	30	6,629	236	2	238	2,435	2,137	1,821	סך כל החשיפות למדינות זרות
	16	135	-	102	-	5	151	-	-	-	149	2	-	סך כל החשיפות למדינות LDC

* סווג מחדש.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים ליכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

31 בדצמבר 2017													
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים							חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
מזה סיכון	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	סך חשיפה חוץ מאזנית	פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾	
	473	3,156	84	-	-	3,629	-	-	-	*485	1,047	2,097	ארצות הברית
	1	3	19	-	-	4	-	-	-	3	1	-	ספרד
	2	10	2	-	-	12	-	-	-	11	1	-	איטליה
	-	1	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	אירלנד
	-	2	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	פורטוגל
	922	2,660	*470	-	13	3,790	208	2	210	*2,390	1,061	131	מדינות אחרות
	1,398	5,832	576	-	13	7,438	208	2	210	2,892	2,110	2,228	סך כל החשיפות למדינות זרות
	16	155	81	-	1	171	-	-	-	170	1	-	סך כל החשיפות למדינות LDC

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך (במיליוני ש"ח)

סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות
ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018
-	*	-

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום							
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018				
פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	
2	3	2	1	2	1	2	סכום החשיפה בתחילת התקופה
-	(2)	-	-	-	-	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
2	1	2	1	2	1	2	סכום חשיפה בסוף התקופה

לתשעת החודשים שנתיימו ביום							
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018				
פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	
2	2	2	14	2	4	2	סכום החשיפה בתחילת השנה
-	(1)	-	(13)	-	(3)	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
2	1	2	1	2	1	2	סכום חשיפה בסוף התקופה

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			
פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	
2	2	2	סכום החשיפה בתחילת השנה
-	-	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	2	-	חשיפות שהתווספו
2	4	2	סכום החשיפה בסוף השנה

סיכונים בתיק ההלוואות לדיור

פעילות המשכנתאות בקבוצת הבנק

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 3,139 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,827 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.0%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורות הבנק (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 3,124 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,819 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.8%. סך כל המיחזורים של הלוואות לדיור הנובעים מפרעונות מוקדמים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכם ב-237 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-152 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 55.9%. תיק ההלוואות לדיור בבנק בלבד ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-23,876 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22,464 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול בשיעור של 6.3%.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור החזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינוי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר השיעור המקסימלי של רכיב הרבית המשתנה בתמהיל ההלוואה ובדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה במשורה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. ככלל, הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון תקופתי בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובודק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטני של כל חבר בקבוצה. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב התשואה. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני סיכון, ביניהם: שיעור מימון, יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה וכדומה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף לביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית. תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כולל כ-71% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בדומה ל-30 בספטמבר 2017. כ-95% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בדומה ל-30 בספטמבר 2017. ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-72% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה לכ-76% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור החזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור החזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן ההלוואה. תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כולל כ-79% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בדומה ל-30 בספטמבר 2017. כ-90% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה ל-30 בספטמבר 2017. ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-84% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-83% בתקופה המקבילה אשתקד. כ-92% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה לכ-88% בתקופה המקבילה אשתקד.

הלוואות ברבית משתנה

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כולל שיעור של 62% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 14,785 מיליון ש"ח. ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים סך של 1,018 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 33% מסך הביצועים וסך של 732 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים, המהווים 23% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כולל כ-60% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 14,453 מיליון ש"ח.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-47% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 1,460 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק הלוואות לדיור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים													
סך הכל	בביטחון דירת מגורים	סך הכל	מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד מדד				מגזר לא צמוד				
			רביית משתנה	רביית משתנה	רביית קבועה		רביית משתנה		רביית קבועה				
יתרה	יתרה	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%
23,876	946	22,930	0.2	37	16.9	3,868	13.5	3,101	44.3	10,154	25.1	5,770	30.9.18
22,744	1,040	21,704	0.2	48	17.4	3,779	13.9	3,010	44.1	9,563	24.4	5,304	31.12.17

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2014	שנת 2015	שנת 2016	שנת 2017	תשעה חודשים 2017	תשעה חודשים 2018	
3,707	4,796	4,337	3,756	2,819	3,124	ביצועי הלוואות לדיור (במיליוני ש"ח)
4.4%	29.4%	(9.6%)	(13.4%)	(16.9%)	10.8%	שיעור השינוי בביצועי הלוואות לדיור ביחס לתקופה מקבילה
0.01%	0.01%	0.01%	(0.01%)	(0.01%)	0.03%	שיעור הוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
0.74%	0.60%	0.55%	0.51%	0.52%	0.50%	שיעור הפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירוג)

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה. תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול, והן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני. הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופיין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שלבנק חברות בת העוסקות אף הן בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ופועל ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל חברה בת בקבוצה. אוכלוסיית היעד בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר לאשראי, בין היתר, מקבלי משכורות ובעלי הכנסה קבועה, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש. הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. חלק מהלוואות לעובדי משרד הביטחון הניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות היוון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פוחת סיכון האשראי הניתן לעובדי משרד הביטחון במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הביטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות. כ-76% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	2018	
2017	2017	2017	2017	2018	
ב-1%		במיליוני ש"ח			
0.5	6.6	5,024	4,737	5,048	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
7.8	9.0	14,408	14,251	15,534	הלוואות אחרות
5.9	8.4	19,432	18,988	20,582	סך כל סיכון האשראי המאזני
5.9	6.4	3,985	3,967	4,220	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
5.8	6.9	6,216	6,152	6,579	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
44.7	33.4	1,095	1,188	1,585	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
9.6	9.5	11,296	11,307	12,384	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
7.3	8.8	30,728	30,295	32,966	סך כל סיכון האשראי הכולל
8.4	10.6	18,421	18,055	19,964	ממוצע היקף האשראי, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	2018	
2017	2017	2017	2017	2018	
ב-1%		במיליוני ש"ח			
(1.1)	2.3	89	86	88	סיכון אשראי פגום
3.0	0.4	269	276	277	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
7.3	8.9	30,370	29,933	32,601	סיכון אשראי לא בעייתי
7.3	8.8	30,728	30,295	32,966	סך כל סיכון האשראי
12.0	3.7	25	27	28	מזה: חובות שאינם פגומים בפיקוד של 90 ימים או יותר
4.1	5.5	74	73	77	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
		0.33%	0.31%	0.25%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

30 בספטמבר 2018				הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	
				באלפי ש"ח
373	557	56	501	ללא הכנסה קבועה
2,635	4,373	528	3,845	עד 10
3,471	5,984	1,287	4,697	מ-10 עד 20
5,905	9,668	3,739	5,929	מעל 20
12,384	20,582	5,610	14,972	סך הכל

31 בדצמבר 2017				הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	
				באלפי ש"ח
290	599	59	540	ללא הכנסה קבועה
2,702	4,562	569	3,993	עד 10
3,146	5,828	1,215	4,613	מ-10 עד 20
5,158	8,443	3,404	5,039	מעל 20
11,296	19,432	5,247	14,185	סך הכל

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוד 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 3 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני		תקופה לפירעון	
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018		
במיליוני ש"ח			
5,665	5,580	עד שנה	
2,834	2,986	משנה ועד שלוש שנים	
4,138	4,426	משלוש שנים ועד חמש שנים	
2,344	2,688	מחמש שנים ועד שבע שנים	
4,451	4,902	מעל שבע שנים	
19,432	20,582	סך הכל	

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
902	650	252	861	607	254	עד 10
1,192	801	391	1,205	817	388	מ-10 עד 20
2,779	1,682	1,097	2,952	1,868	1,084	מ-20 עד 40
5,691	2,793	2,898	6,054	3,131	2,923	מ-40 עד 80
8,048	2,736	5,312	8,655	3,098	5,557	מ-80 עד 150
7,981	1,979	6,002	8,591	2,173	6,418	מ-150 עד 300
4,135	655	3,480	4,648	690	3,958	מעל 300
30,728	11,296	19,432	32,966	12,384	20,582	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.
** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דיור.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לשינויים בשיעור הרבית

סיכון אשראי מאזני		סוג האשראי	
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018		
במיליוני ש"ח			
1,811	1,657	עו"ש	
3,213	3,391	יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי	
13,768	14,906	אשראי ברבית משתנה	
636	627	אשראי ברבית קבועה	
4	1	אחר*	
19,432	20,582	סך הכל	

* אשראי אחר כולל, בין היתר, השאלות של לקוחות וחייבים בגין הוצאות משפטיות במקרה של לקוחות קשיי גבייה.

בטחונות

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			סך אשראי המגובה בטחונות*
4,588	1,017	3,571	5,410	1,434	3,979	
3,547	762	2,785	4,432	1,191	3,241	מזה:
1,041	255	786	978	240	738	בטחונות לא נזילים
						בטחונות נזילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצרכי הלקוח. תהליך זה מושגת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכוני אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקרות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקרות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקרות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקרות לניטור סיכוני אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

על רקע הסיכון בו פועלת המערכת הבנקאית הישראלית בתחום האשראי לבינוי ונדל"ן וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי למגורים, הוראות המפקח על הבנקים, והתקנות הממשלתיות, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית וזהירה המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מידתיות וזהירות זו באות לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, בחינת כשלים זהירה בליווי פרויקטים לבניה, ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככול הניתן את הסיכונים. כמו כן, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה ביעוד למניב, וכן אשראי לנדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. הבנק מקיים מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון תקופתי בכל תיקי האשראי, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט על בסיס חודשי ומצמצם חשיפות בהתאם. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב תשואה.

הפרמטרים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לנדל"ן הינם בעיקר שיעור המימון (Loan To Value), יחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה על פי הערכת שווי עדכנית וקיום מקורות יציבים לפרעון האשראי. בחינת הסיכונים בתיק הבינוי מבוצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2017	2017	2018		
		במיליוני ש"ח		
				סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
				נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
1,282	1,339	1,837		מזה: קרקע גולמית
4,764	4,727	5,381		נדל"ן בתהליכי בניה
3,994	3,924	3,979		נדל"ן שבנייתו הושלמה
4,609	4,752	5,195		אחר ⁽²⁾
14,649	14,742	16,392		סך הכל

- (1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 5,243 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 422 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר ואחרים בסך של 5,532 מיליון ש"ח (30.9.17 - 4,755 מיליון ש"ח, 361 מיליון ש"ח ו-4,874 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.17 - 4,782 מיליון ש"ח, 394 מיליון ש"ח ו-4,864 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. לפירוט נוסף ראה דוח הסיכונים לשנת 2017 באתר האינטרנט של הבנק. ליום 30 בספטמבר 2018, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוזי מאזני נטו, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-1,506 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,405 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017 ו-1,272 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017.

סיכון שוק

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests וכלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

החשיפה רבית

סיכון הרבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפרעון של הנכסים והתחייבויות. כמו כן, ניהול החשיפה מביא בחשבון את השפעת הפרעונות המוקדמים של הלוואות לדיור.

ביתרות חשבוניות העו"ש שאינן נושאות רבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק מתבסס על מודל ייעודי וקבע כי תקופת הפרעון של יתרת העו"ש היציבה בשקלים המשמשת בחישוב החשיפה לרבית תהיה למספר שנים.

להלן תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הרבית:

% החשיפה בפועל		
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
0.92	0.27	מט"ו לא צמוד
(0.95)	(1.56)	מט"ו צמוד מדד
(0.53)	(0.49)	מט"ח צמוד מט"ח

ניתוח רגישות השווי ההוגן

1. פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו לפי מגזרי הצמדה:

30 בספטמבר 2018						
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	
131,684	310	2,809	10,707	11,583	106,275	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
57,136	2,640	4,866	21,530	531	27,569	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופץ מאזניים ⁽³⁾
125,887	1,237	3,048	14,721	11,058	95,823	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁵⁾
57,072	1,680	4,657	17,547	568	32,620	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופץ מאזניים
5,861	33	(30)	(31)	488	5,401	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2017						
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	
125,195	612	2,600	9,196	11,956	100,831	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
63,682	3,569	6,139	26,766	217	26,991	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופץ מאזניים ⁽³⁾
120,073	1,169	2,999	14,742	11,487	89,676	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁵⁾
63,650	2,962	5,758	21,147	465	33,318	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופץ מאזניים
5,154	50	(18)	73	221	4,828	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2017						
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	
131,075	642	2,783	9,265	11,675	106,710	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
59,157	2,091	7,284	25,674	462	23,646	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופץ מאזניים ⁽³⁾
125,705	1,114	2,972	16,014	11,411	94,194	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁵⁾
59,141	1,581	7,111	18,857	713	30,879	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחופץ מאזניים
5,386	38	(16)	68	13	5,283	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

זמן הפרעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים רבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה עד חודש.

		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾						30 בספטמבר 2018		
סך הכל שינוי בשווי הוגן ⁽⁷⁾⁽⁶⁾	סך הכל	השפעות מקדזות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		לא צמוד	צמוד	
			אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד			
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(7.03)	(412)	5,449	-	33	(38)	(63)	369	5,148	גידול מידי מקביל של אחוז אחד	
(0.77)	(45)	5,816	-	33	(31)	(34)	476	5,372	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	
8.45	495	6,356	-	33	(28)	(1)	608	5,744	קטון מידי מקביל של אחוז אחד	

		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾						30 בספטמבר 2017		
סך הכל שינוי בשווי הוגן ⁽⁶⁾	סך הכל	השפעות מקדזות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		לא צמוד	צמוד	
			אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד			
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(7.82)	(403)	4,751	-	47	(29)	42	136	4,555	גידול מידי מקביל של אחוז אחד	
(0.80)	(41)	5,113	-	50	(19)	70	212	4,800	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	
9.20	474	5,628	-	53	(22)	105	310	5,182	קטון מידי מקביל של אחוז אחד	

		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾						31 בדצמבר 2017		
סך הכל שינוי בשווי הוגן ⁽⁷⁾⁽⁶⁾	סך הכל	השפעות מקדזות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		לא צמוד	צמוד	
			אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד			
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(5.07)	(273)	5,113	-	35	(27)	36	(20)	5,089	גידול מידי מקביל של אחוז אחד	
(0.46)	(25)	5,361	-	38	(17)	65	9	5,266	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	
6.29	339	5,725	-	42	(28)	96	43	5,572	קטון מידי מקביל של אחוז אחד	

- (1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים רביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- (4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.
- (5) כולל שווי הוגן של ההתחייבות האקטוארית לעובדים בסך של 1,125 מיליון ש"ח ואינו כולל את שווי נכסי התוכנית (31.12.17 - 1,166 מיליון ש"ח, 30.9.17 - 1,134 מיליון ש"ח).
- (6) מדידה זו כוללת את השפעת הרגישות של ההתחייבות האקטוארית לעובדים, אשר נאמדת בירידה בשווי הוגן של ההתחייבויות בסך של כ-63 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% ברבית (31.12.17 - 75 מיליון ש"ח, 30.9.17 - 75 מיליון ש"ח) ואינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים ברבית, אשר נאמדת בירידה בשווי הנכסים בסך של כ-16 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% ברבית (31.12.17 - 19 מיליון ש"ח, 30.9.17 - 17 מיליון ש"ח).
- (7) תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. היוון תזרים המזומנים כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים במקום מועדי הפרעון החוזיים, הגדילו את השווי ההוגן של המשכנתאות ב-71 מיליון ש"ח, בתרחיש עליה של 1% ברבית הגדילו את השינוי בשווי ההוגן ב-103 מיליון ש"ח ובתרחיש ירידה של 1% ברבית הקטינו את השינוי בשווי ההוגן ב-122 מיליון ש"ח (31.12.17 - 46 מיליון ש"ח, 99 מיליון ש"ח ו-112 מיליון ש"ח, בהתאמה). מספרי השוואה ל-30 בספטמבר 2017 לא סווגו מחדש.

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית

30 בספטמבר 2018						
מעל חמש ועד עשר שנים	מעל שלוש ועד חמש שנים	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלושה ועד חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל חודש ועד חודש	עם דרישה ועד חודש
במיליוני ש"ח						
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
3,250	3,936	4,576	3,112	2,401	87,928	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
806	1,958	2,363	4,102	9,562	7,325	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	10	446	642	355	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
4,056	5,894	6,949	7,660	12,605	95,608	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
129	1,034	10,127	4,166	3,257	75,969	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
705	2,548	2,611	5,153	8,770	11,203	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	14	482	688	446	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
834	3,582	12,752	9,801	12,715	87,618	סך הכל שווי הוגן
3,222	2,312	(5,803)	(2,141)	(110)	7,990	מכשירים פיננסיים, נטו
5,470	2,248	(64)	5,739	7,880	7,990	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר החשיפה המצטברת במגזר
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
1,297	2,597	3,473	2,126	365	1,147	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
15	97	392	13	6	8	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
1,312	2,694	3,865	2,139	371	1,155	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
989	1,753	3,937	2,529	402	1,200	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
15	97	271	4	181	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
1,004	1,850	4,208	2,533	583	1,200	סך הכל שווי הוגן
308	844	(343)	(394)	(212)	(45)	מכשירים פיננסיים, נטו
158	(150)	(994)	(651)	(257)	(45)	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר החשיפה המצטברת במגזר

ראה הערות בעמוד 58

2017 בדצמבר 31			2017 בספטמבר 30								
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן במיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן במיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשרים שנים במיליוני ש"ח
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
0.47	3.18	106,710	0.58	3.37	100,831	0.59	3.17	106,275	70	52	950
0.80		22,319	0.69		25,466	0.86		26,116	-	-	-
0.28		1,327	0.31		1,525	0.25		1,453	-	-	-
(2)0.52		130,356	(2)0.60		127,822	(2)0.64		133,844	70	52	950
0.23	0.57	93,028	0.21	0.64	88,542	0.26	0.82	94,698	-	2	14
0.68		29,573	0.68		31,798	0.81		30,990	-	-	-
0.30		1,306	0.32		1,520	0.26		1,630	-	-	-
(2)0.34		123,907	(2)0.33		121,860	(2)0.39		127,318	-	2	14
										50	936
										6,456	6,406
2.55	2.95	11,675	3.06	3.28	11,956	2.96	2.83	11,583	-	32	546
2.99		462	3.30		217	2.69		531	-	-	-
(2)2.56		12,137	(2)3.07		12,173	(2)2.95		12,114	-	32	546
2.45	0.45	11,411	2.48	0.82	11,487	2.24	0.63	11,058	-	4	244
1.63		713	1.20		465	1.99		568	-	-	-
(2)2.40		12,124	(2)2.43		11,952	(2)2.23		11,626	-	4	244
										28	302
										488	460

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית (המשך)

30 בספטמבר 2018						
מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חמש שנים	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל חודש ועד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש במיליוני ש"ח
מטבע חוץ⁽⁴⁾						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
2,487	990	555	2,445	1,009	6,321	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
176	240	289	3,877	8,113	14,555	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	14	523	771	478	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
2,663	1,230	858	6,845	9,893	21,354	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
24	13	78	1,365	1,472	16,054	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
2,499	835	524	3,872	6,176	8,374	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	10	486	721	387	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
2,523	848	612	5,723	8,369	24,815	סך הכל שווי הוגן
140	382	246	1,122	1,524	(3,461)	מכשירים פיננסיים, נטו
(47)	(187)	(569)	(815)	(1,937)	(3,461)	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר החשיפה המצטברת במגזר

ראה הערות בעמוד 58

משך חיים ממוצע אפקטיבי	31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2017			משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר ועד עשרים שנים
	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	במיליוני ש"ח	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	במיליוני ש"ח						
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				במיליוני ש"ח	
	1.55	1.77	12,690	1.64	1.71	12,408	1.67	2.56	13,826	-	-	19
	0.19		33,671	0.23		34,863	0.24		27,250	-	-	-
	0.31		1,378	0.31		1,611	0.25		1,786	-	-	-
	⁽²⁾ 0.56		47,739	⁽²⁾ 0.59		48,882	⁽²⁾ 0.70		42,862	-	-	19
	0.07	1.71	20,100	0.08	1.49	18,910	0.07	2.61	19,006	-	-	-
	0.79		26,159	0.79		28,260	1.09		22,280	-	-	-
	0.29		1,390	0.30		1,607	0.24		1,604	-	-	-
	⁽²⁾ 0.47		47,649	⁽²⁾ 0.50		48,777	⁽²⁾ 0.61		42,890	-	-	-
											-	19
											(28)	(28)

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית (המשך)

30 בספטמבר 2018					
מעל חודש ועד חודש שנים	מעל שלושה ועד חמש שנים	מעל שנה ועד שלושה שנים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל חודש ועד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש שנים
במיליוני ש"ח					
7,034	7,523	8,604	7,683	3,775	95,396
997	2,295	3,044	7,992	17,681	21,888
-	-	24	969	1,413	833
8,031	9,818	11,672	16,644	22,869	118,117
1,142	2,800	14,142	8,060	5,131	93,223
3,219	3,480	3,406	9,029	15,127	19,577
-	-	24	968	1,409	833
4,361	6,280	17,572	18,057	21,667	113,633
3,670	3,538	(5,900)	(1,413)	1,202	4,484
5,581	1,911	(1,627)	4,273	5,686	4,484
210	96	180	144	113	52

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים⁽¹⁾⁽³⁾

מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סך הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾

מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סך הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

בנוסף, חשיפה לרבית בגין התחייבויות לזכויות עובדים, ברוטו - פנסיה ופיצויים

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל התחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הרבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14.א. לדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. היוון תזרים המזומנים כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים במקום מועדי הפרעון החוזיים, הגדילו את השווי ההוגן של המשכנתאות ב-71 מיליון ש"ח (31.12.17 - 46 מיליון ש"ח). על פי התזרים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, ביום 30 בספטמבר 2018 הגיע המגזר השקלי הלא צמוד למח"מ של 0.64 שנים ולשת"פ של 3.35% (31.12.17 - מח"מ של 0.54 שנים ושת"פ של 3.44%), המגזר צמוד המדד הגיע למח"מ של 3.47 שנים ולשת"פ של 3.03% (31.12.17 - מח"מ של 3.22 שנים ושת"פ של 3.19%) והחשיפה הכוללת הגיעה למח"מ של שנה ולשת"פ של 3.11% (31.12.17 - מח"מ של 0.87 שנים ושת"פ של 3.07%). מספרי השוואה ל-30 בספטמבר 2017 לא סווגו מחדש.

(1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

(2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

(4) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

2017 בדצמבר 31			2017 בספטמבר 30								
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן במיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן במיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר ועד עשרים שנים במיליוני ש"ח
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
0.76	2.83	132,150	0.93	3.05	126,246	0.91	2.95	132,775	1,161	84	1,515
0.46		56,499	0.44		60,650	0.56		53,967	70	-	-
0.29		3,271	0.31		3,452	0.25		3,469	230	-	-
⁽²⁾ 0.66		191,920	⁽²⁾ 0.76		190,348	⁽²⁾ 0.80		190,211	1,461	84	1,515
0.41	0.53	125,417	0.41	0.77	119,826	0.41	0.78	125,613	851	6	258
0.74		56,492	0.74		60,627	0.94		53,908	70	-	-
0.29		3,262	0.31		3,443	0.25		3,464	230	-	-
⁽²⁾ 0.51		185,171	⁽²⁾ 0.51		183,896	⁽²⁾ 0.56		182,985	1,151	6	258
										78	1,257
										6,916	6,838
14.37	1.10	1,166	14.68	1.40	1,134	13.70	1.40	1,125	-	58	272

החשיפה בבסיס החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה (במיליוני ש"ח):

% מההון הפנוי		חשיפת ההון הפנוי		
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2017	2018	2017	2018	
97	95	6,124	5,997	מט"י לא צמוד
2	6	106	399	מט"י צמוד מדד
1	(1)	82	(42)	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2018 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוף מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין	דולר	אירו
ירידה של 5%	(3)	7
ירידה של 10%	(12)	15
עלייה של 5%	6	(1)
עלייה של 10%	22	2

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פורוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו.

הבנק אינו חשוף בפעילות הפורוורדים שלו לסיכונים מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2018 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוף מאזניים.

אחוז שינוי במדד	ירידה של 3%	עלייה של 3%
(37)		
14		

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
		עסקאות גידור:
2,509	3,118	חוזי רבית
		עסקאות ALM ואחרות:
14,494	19,383	חוזי רבית
64,837	65,108	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
72,319	43,633	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
154,159	131,242	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון נזילות

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2018 ב-43.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-48.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-30.9 מיליארד ש"ח, וכ-12.9 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל. יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2018, עומד על 133.1%, בהשוואה ל-141.2% ב-31 בדצמבר 2017. ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, ב-119.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-118.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים.

במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר מטבע החוץ, לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים במגזרים אלו הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני-ארוך.

ככלל, חשיפות המטבע של הבנק במגזר המט"ח הינן נמוכות (ראה פרק סיכון שוק).

במגזר צמוד המדד, הן המקורות והן השימושים פרוסים לטווח בינוני-ארוך, כאשר שינוי של עד 2% במדד לא משפיע מהותית על חשיפות הבנק.

חשיפת המדד של קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב-399 מיליון ש"ח.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018 במיליוני ש"ח	
3,000	3,136	1
2,949	2,901	2
2,554	2,516	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2017.

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2017, למעט:

סיכון יחסי עבודה - על רקע מיזוג אוצר החייל, סכסוכי העבודה באוצר החייל ובמתך (ראה "יחסי עבודה" בפרק ממשל תאגידי) ושינויים ארגוניים בקבוצה כתוצאה מתהליך פרישה מרצון, הוחלט להעריך בנפרד את סיכון יחסי העבודה ברמה "בינונית-גבוהה". יצוין שעד כה נכלל סיכון זה במסגרת הסיכון התפעולי והערכתו בנפרד הינה זמנית ותיבחן שוב ברבעונים הבאים.

סיכון מוניטין - רמת הסיכון עלתה ברבעון השלישי של השנה מ"קטנה" ל"קטנה בינונית", בין היתר, עקב הגברת האווירה הציבורית השלילית כנגד הבנקים.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2017 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח הכספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות הנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2018 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 20 בנובמבר 2018
י"ב בכסלו, תשע"ט

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

20 בנובמבר 2018

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

20 בנובמבר 2018

דוחות כספיים

66	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
67	דוח רווח והפסד
68	דוח על הרווח הכולל
69	מאזן
70	דוח על השינויים בהון
71	דוח על תזרימי המזומנים
73	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון
20 בנובמבר 2018

דוח רווח והפסד מאוחד
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
	2017	2018	2017	2018		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
2,704	2,008	2,229	615	756	2	הכנסות רבית
402	298	396	50	122	2	הוצאות רבית
2,302	1,710	1,833	565	634		הכנסות רבית, נטו
121	96	130	9	49	6,12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,181	1,614	1,703	556	585		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מרבית
83	71	195	38	108	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,305	972	985	321	322		עמלות
62	61	77	6	2		הכנסות אחרות
1,450	1,104	1,257	365	432		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
*1,579	*1,184	1,241	*387	406		משכורות והוצאות נלוות
380	287	285	94	95		אחזקה ופחת בנינים וציוד
94	69	67	24	22		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
*554	*404	500	*135	178		הוצאות אחרות
2,607	1,944	2,093	640	701		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,024	774	867	281	316		רווח לפני מסים
358	261	302	78	103		הפרשה למסים על הרווח
666	513	565	203	213		רווח לאחר מסים
54	38	28	12	9		חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
720	551	593	215	222		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(31)	(25)	(12)	(10)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
678	520	568	203	212		המיוחס לבעלי מניות הבנק
בשקלים חדשים						
6.76	5.18	5.66	2.01	2.11		רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:
						רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

* הוצג מחדש לאור יישום תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה, בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה. ראה גם באור 3.ד.1 להלן.
הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

א. ארית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 20 בנובמבר 2018

דוח על הרווח הכולל⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
720	551	593	215	222	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(31)	(25)	(12)	(10)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
678	520	568	203	212	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק רווח כולל אחר, לפני מסים:
90	83	(48)	18	22	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
4	-	-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ⁽²⁾ , לאחר השפעת גידורים ⁽³⁾
1	25	91	(9)	13	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽⁴⁾
95	108	43	9	35	רווח כולל אחר, לפני מסים
(35)	(38)	(15)	(3)	(12)	השפעת המס המתייחס
60	70	28	6	23	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
3	3	(1)	-	-	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
57	67	29	6	23	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
780	621	621	221	245	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(45)	(34)	(24)	(12)	(10)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
735	587	597	209	235	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 4.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמתבע הפעילות שלה שונה ממתבע הפעילות של הבנק.

(3) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(4) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר		30 בספטמבר		באור	
2017	2017	2018			
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)			
נכסים					
39,186	33,205	32,835			מזומנים ופקדונות בבנקים
10,238	10,590	11,880	5		ניירות ערך
813	895	904			ניירות ערך שנשאלו
81,216	81,091	86,367	6,12		אשראי לציבור
(838)	(855)	(883)	6,12		הפרשה להפסדי אשראי
80,378	80,236	85,484			אשראי לציבור, נטו
675	652	672			אשראי לממשלה
565	549	596			השקעה בחברה כלולה
1,095	1,097	1,025			בנינים וציוד
235	226	223			נכסים בלתי מוחשיים
1,342	1,203	1,009	10		נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,186	1,235	1,223			נכסים אחרים ⁽²⁾
4	-	-			נכסים המוחזקים למכירה
135,717	129,888	135,851			סך כל הנכסים
התחייבויות, הון זמני והון					
113,511	108,394	113,804	7		פקדונות הציבור
1,133	782	857			פקדונות מבנקים
960	846	948			פקדונות הממשלה
5,249	5,230	5,155			אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,318	1,160	942	10		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,162	5,151	5,735			התחייבויות אחרות ⁽¹⁾⁽³⁾
127,333	121,563	127,441			סך כל ההתחייבויות
338	336	-			הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,756	7,706	8,096			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
290	283	314			זכויות שאינן מקנות שליטה
8,046	7,989	8,410			סך כל ההון
135,717	129,888	135,851			סך כל ההתחייבויות, הון זמני והון

- (1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 68 מיליון ש"ח, 64 מיליון ש"ח, ו-61 מיליון ש"ח ב-30.9.17, 30.9.17 ו-31.12.17, בהתאמה.
(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 392 מיליון ש"ח, 319 מיליון ש"ח, ו-423 מיליון ש"ח ב-30.9.17, 30.9.17 ו-31.12.17, בהתאמה.
(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 720 מיליון ש"ח, 607 מיליון ש"ח, ו-521 מיליון ש"ח ב-30.9.17, 30.9.17 ו-31.12.17, בהתאמה.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים(2)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה(1)	
8,265	304	7,961	7,148	(114)	927	יתרה ליום 30 ביוני 2018
222	10	212	212	-	-	רווח נקי בתקופה
(100)	-	(100)	(100)	-	-	דיבידנד
23	-	23	-	23	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
8,410	314	8,096	7,260	(91)	927	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים(2)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה(1)	
7,839	276	7,563	6,752	(116)	927	יתרה ליום 30 ביוני 2017
210	7	203	203	-	-	רווח נקי בתקופה
(70)	-	(70)	(70)	-	-	דיבידנד
6	-	6	-	6	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
4	-	4	4	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,989	283	7,706	6,889	(110)	927	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים(2)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה(1)	
8,046	290	7,756	6,949	(120)	927	יתרה לתחילת השנה (מבוקר)
593	25	568	568	-	-	רווח נקי בתקופה
(255)	-	(255)	(255)	-	-	דיבידנד
28	(1)	29	-	29	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(2)	-	(2)	(2)	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
8,410	314	8,096	7,260	(91)	927	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים(2)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה(1)	
7,604	283	7,321	6,571	(177)	927	יתרה לתחילת השנה (מבוקר)
539	19	520	520	-	-	רווח נקי בתקופה
(230)	(20)	(210)	(210)	-	-	דיבידנד
68	1	67	-	67	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
8	-	8	8	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,989	283	7,706	6,889	(110)	927	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים(2)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה(1)	
7,604	283	7,321	6,571	(177)	927	יתרה לתחילת השנה
704	26	678	678	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(330)	(20)	(310)	(310)	-	-	דיבידנד
58	1	57	-	57	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
10	-	10	10	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
8,046	290	7,756	6,949	(120)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).
(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
720	551	593	215	222	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת:
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
(54)	(38)	(28)	(12)	(9)	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה
78	59	54	20	16	פחת על בנינים וציוד
94	69	67	24	22	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(45)	(44)	(68)	(3)	(1)	רווח ממימוש בנינים וציוד
121	96	130	9	49	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(28)	(25)	(78)	(11)	(77)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
10	8	-	3	-	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הגון של ניירות ערך למסחר
(2)	(16)	(42)	11	(9)	מסים נדחים, נטו
70	51	136	15	63	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
249	200	(111)	69	9	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
*8	*8	-	-	-	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
434	246	161	65	(37)	שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(198)	(241)	(12)	(281)	723	ניירות ערך למסחר
(8)	117	367	84	270	נכסים אחרים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים
168	205	527	(51)	(542)	שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(26)	(188)	(376)	(180)	(182)	התחייבויות אחרות
531	437	(136)	(135)	135	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,122	1,495	1,184	(158)	652	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
					מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת
*1,193	*1,176	(2,143)	*96	(2,189)	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה:
*(399)	*(481)	(91)	*8	(354)	שינוי בפקדונות בבנקים
*(2,475)	*(2,311)	(5,149)	*(739)	(1,414)	שינוי בניירות ערך שנשאלו
*298	*298	2	*15	-	שינוי באשראי לציבור
*(21)	*2	3	*(6)	9	שינוי באשראי לציבור המוחזק למכירה
(4,655)	(2,954)	(6,180)	(1,122)	(1,604)	שינוי באשראי לממשלה
177	145	268	68	9	רכישת ניירות ערך המוחזקים לפדיון זמינים למכירה
4,103	3,683	514	1,125	173	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
5,780	4,478	3,650	2,598	1,270	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(55)	(32)	(31)	(10)	(13)	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
93	90	115	5	11	רכישת בנינים וציוד
(86)	(53)	(55)	(18)	(18)	תמורה ממימוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
3,953	4,041	(9,097)	2,020	(4,120)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
					מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי המזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם באור 2.1.1.

דוח על תזרימי המזומנים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
*7,021	*1,616	183	*563	552	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון:
*(745)	*(745)	-	*(16)	-	שינוי בפקדונות הציבור
*378	*27	(276)	*36	397	שינוי בהתחייבויות אחרות המוחזקות למכירה
*(345)	*(212)	121	*(161)	55	שינוי בפקדונות מבנקים
-	-	(340)	-	-	שינוי בפקדונות הממשלה
352	352	252	300	252	רכישה נוספת של מניות בחברה מאוחדת
(916)	(907)	(378)	(114)	(124)	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(310)	(210)	(255)	(70)	(100)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(20)	(20)	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
5,415	(99)	(693)	538	1,032	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
11,490	5,437	(8,606)	2,400	(2,436)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
27,638	27,638	38,863	30,534	32,820	גידול (קיטון) במזומנים
(265)	(212)	120	(71)	(7)	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
38,863	32,863	30,377	32,863	30,377	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
					יתרת מזומנים לסוף התקופה
					רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
3,007	2,153	2,264	656	826	רביית שהתקבלה
684	585	512	196	183	רביית ששולמה
21	25	18	5	10	דיבידנדים שהתקבלו
498	378	360	125	127	מסים על הכנסה ששולמו
131	129	68	1	-	מסים על הכנסה שהתקבלו

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי המזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם באור 2.1.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברה כלולה. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנשתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 20 בנובמבר 2018.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנתרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות הדיווח לציבור הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.
2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.
3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015, פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14, אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן מיושם החל מיום 1 בינואר 2018. התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- זיהוי החוזה עם הלקוח

- זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה

- קביעת מחיר העסקה

- הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות

- הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

בהתאם להוראות התקן, הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

כמו כן, התקן (אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה) כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת נושא 310 בקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות רבית והכנסות מימון שאינן מרבית.

בהתאם להוראות התקן החדש, אופן ההכרה בהכנסות מגריעה של נכסים לא פיננסיים (לרבות נדל"ן) תיבחן בדרך המשקפת העברת שליטה חלף ההוראות שהיו קיימות בעבר, קשיחות יותר בהשוואה להוראות החדשות.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים אחרים

ביום 13 באוקטובר 2016, פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";

- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";

- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";

- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";

- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";

- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יושמו החל מיום 1 בינואר 2018.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, למעט על אופן ההצגה והגילוי לרבות סיווג מחדש של מספרי ההשוואה לתקופות קודמות בדוח תזרימי המזומנים במטרה להתאימם להוראות החדשות.

3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

ביום 1 בינואר 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

התיקון מבהיר, כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות אחרות. יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה.

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יושמו החל מיום 1 בינואר 2018.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות סיווג מחדש של מספרי ההשוואה לתקופות קודמות, במטרה להתאימם להוראות החדשות.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה בנושא חייבים ("receivables")

בחדש מרס 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2017-08 (להלן - "התיקון") בדבר הפחתת פרמיה על אגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פרעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות. בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על אגרות חוב בעלות אופציית פרעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפרעון המוקדם ביותר.

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים.

להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 2 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים ו"א" בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם, בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן, עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842.

התקן יישם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. כמו כן, הובהר, כי תאגידים בנקאיים נדרשים לכלול גילוי כמותי על ההשפעה הצפויה של עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות, לא יאוחר מהדוח הכספי לרבעון השני של שנת 2019.

הבנק בוחן את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

3. אימוץ עדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

(א) הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום הפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות הפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידי בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדירור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.

(ב) הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-01. המטרות העיקריות של הכללים החדשים הינן לפשט את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימושי לצורך קבלת החלטות.

בנוסף, ביום 30 באוגוסט 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידי בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים".

במסגרת החוזר כאמור, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם:

- השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין - שינויים בשווי ההוגן של מניות אלה שטרם מומשו יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח הכולל האחר;

- השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין - השקעות אלו שמוצגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים של מניות של אותו מנפיק. קיימת אפשרות למדידה שוטפת לפי שווי הוגן, בכפוף לתנאים שנקבעו בהוראה;

- ביאור שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - עודכנו שיטות קביעת השווי ההוגן לצורך עריכת הביאור על שווי הוגן של מכשירים פיננסיים. כמו כן, הובהר כי התאגידי הבנקאיים רשאים ליישם שיטות פרקטיות תוך הפעלת שיקול דעת בעת יישום העדכון לצורך חישוב שווי הוגן של מכשירים פיננסיים שנמדדים בדוחות הכספיים בעלות מופחתת ואינם נסחרים בשוק פעיל; וכן

- השקעות באגרות חוב - החוזר אינו משנה את המדידה והגילוי על ירידות ערך של אגרות חוב וכן אינו דורש להוסיף גילוי בדבר תקופות לפירעון של אגרות חוב כפי שנדרש בקודיפיקציה.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019. במועד היישום לראשונה, הרווחים ו/או ההפסדים שטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה שרשומים בקרן הון יסווגו מחדש לעודפים.

הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.

במסגרת חוזר המפקח מיום 2 ביולי 2018, הוארכה הוראת המעבר שמנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", עד ליום 1 בינואר 2021.

(ג) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את הדיווח הכספי על יחסי גידור, באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי באמצעות שינויים ביעוד, במדידה ובהצגה של תוצאות הגידור.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הכללים מרחיבים את היכולת של תאגידים בנקאיים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים; הכללים מקלים ומפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור; וכן הכללים מעדכנים את הגילוי על הפעילויות של התאגידים הבנקאיים במכשירים נגזרים.

בנוסף, ביום 30 באוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים".

במסגרת החוזר כאמור, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. כמו כן, הותאמה מתכונת הגילוי לדוחות הכספיים של בנקים בארה"ב.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019.

להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
1,882	2,059	582	694	א. הכנסות רבית⁽¹⁾
-	4	-	1	מאשראי לציבור
9	10	4	4	מאשראי לממשלה
18	22	6	7	מפקדונות בבנקים
99	134	23	50	מפקדונות בבנק ישראל וממוזמנים
2,008	2,229	615	756	מאגרות חוב ⁽²⁾
				סך כל הכנסות הרבית
163	242	34	78	ב. הוצאות רבית
3	3	1	1	על פקדונות הציבור
2	3	1	1	על פקדונות הממשלה
126	146	13	42	על פקדונות מבנקים
4	2	1	-	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
298	396	50	122	על התחייבויות אחרות
1,710	1,833	565	634	סך כל הוצאות הרבית
				סך כל ההכנסות רבית, נטו
(15)	2	(4)	2	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית
				הכנסות (הוצאות) רבית ⁽³⁾
26	26	7	9	ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
69	106	15	40	מוחזקות לפדיון
4	2	1	1	זמינות למכירה
99	134	23	50	למסחר
				סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 3 מיליון ש"ח ו-6 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018, בהתאמה (1 מיליון ש"ח ו-3 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017, בהתאמה).
(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית

(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
א. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור (ראה ג' להלן) ⁽¹⁾				
2	-	-	-	
(460)	360	124	(1)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
(458)	360	124	(1)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות חוב				
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽⁴⁾				
25	6	11	1	
25	6	11	1	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
3. הפרשי שער, נטו				
490	(259)	(101)	30	
4. רווחים מהשקעה במניות				
רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁴⁾				
2	78	-	77	
(2)	(6)	-	(1)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾⁽⁴⁾
16	8	4	-	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
16	80	4	76	סך הכל מהשקעה במניות
73	187	38	106	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

(1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.

(2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) לרבות הפרשה לירידת ערך בסך של 1 מיליון ש"ח ו-6 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018, בהתאמה (2 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017).

(4) סווג מרווח כולל אחר מצטבר, למעט רווח ממכירת מניות המוצגות על בסיס עלות.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
				ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽³⁾
6	8	3	2	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(7)	-	(3)	(1)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾
(1)	-	-	1	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
(2)	8	-	2	סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾
71	195	38	108	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית
				פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר לפי חשיפת סיכון
(7)	-	(2)	(1)	חשיפת רבית
4	8	2	3	חשיפה למניות
1	-	-	-	חשיפת מטבע חוץ
(2)	8	-	2	סך הכל
				ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור - פעילות חוץ⁽⁵⁾
1	-	-	-	חוסר האפקטיביות של הגידורים
1	-	-	-	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
2	-	-	-	סך הכל

- (1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לשלושת ולתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 - הפסדים בסך של 3 מיליון ש"ח).
- (2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
- (4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.
- (5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				יתרה ליום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)
		סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
(114)	(10)	(124)	(123)	-	(1)	יתרה ליום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)
23	-	23	9	-	14	שינוי נטו במהלך התקופה
(91)	(10)	(101)	(114)	-	13	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017						
(116)	(9)	(125)	(152)	(2)	29	יתרה ליום 30 ביוני 2017 (לא מבוקר)
6	-	6	(6)	-	12	שינוי נטו במהלך התקופה
(110)	(9)	(119)	(158)	(2)	41	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
(120)	(9)	(129)	(174)	-	45	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
29	(1)	28	60	-	(32)	שינוי נטו במהלך התקופה
(91)	(10)	(101)	(114)	-	13	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017						
(177)	(12)	(189)	(174)	(2)	(13)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
67	3	70	16	-	54	שינוי נטו במהלך התקופה
(110)	(9)	(119)	(158)	(2)	41	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017						
(177)	(12)	(189)	(174)	(2)	(13)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
57	3	60	-	2	58	שינויים נטו בשנת 2017
(120)	(9)	(129)	(174)	-	45	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(2) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
76	(40)	116	(58)	30	(88)
(22)	11	(33)	26	(14)	40
54	(29)	83	(32)	16	(48)
הפסדים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾					
(5)	3	(8)	-	-	-
5	(3)	8	-	-	-
-	-	-	-	-	-
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
רווח אקטוארי נטו בתקופה					
2	(2)	4	42	(21)	63
14	(7)	21	18	(10)	28
16	(9)	25	60	(31)	91
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
3	(1)	4	(1)	-	(1)
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
67	(37)	104	29	(15)	44

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור 7א.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017		
(מבוקר)		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
73	(41)	114
(15)	9	(24)
58	(32)	90
(8)	4	(12)
8	(4)	12
2	(2)	4
2	(2)	4
(19)	9	(28)
19	(10)	29
-	(1)	1
3	(3)	6
57	(32)	89

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

התאמות מתרגום*
התאמות מתרגום דוחות כספיים
גידורים**
הפסדים בגין התאמות מתרגום דוחות כספיים שסווגו מחדש לרווח והפסד
שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות לעובדים
הפסד אקטוארי נטו בתקופה
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור 4א.

באור 5 - ניירות ערך
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,523	2	17	1,508	1,508	של ממשלת ישראל
34	-	-	34	34	של מוסדות פיננסיים בישראל
286	-	31	255	255	של אחרים בישראל
1,843	2	48	1,797	1,797	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

שוי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	ב. ניירות ערך זמינים למכירה
	הפסדים	רווחים			
5,388	12	47	5,353	5,388	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
1,936	3	-	1,939	1,936	של ממשלות זרות
80	2	1	81	80	של מוסדות פיננסיים בישראל
485	-	-	485	485 ⁽⁶⁾	של מוסדות פיננסיים זרים
410	14	1	423	410 ⁽⁵⁾	מגובי משכנתאות (MBS)
347	3	5	345	347 ⁽⁷⁾	של אחרים בישראל
833	1	1	833	833	של אחרים זרים
9,479	35	55	9,459	9,479	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
233	4	3	234	233 ⁽⁴⁾	מניות -
9,712	39 ⁽²⁾	58 ⁽²⁾	9,693	9,712	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	ג. ניירות ערך למסחר
5	-	-	5	5	של מוסדות פיננסיים בישראל
47	-	-	47	47	של מוסדות פיננסיים זרים
4	-	-	4	4	של אחרים בישראל
364	-	-	364	364	סך כל אגרות החוב למסחר
7	-	-	7	7	מניות -
371	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	371	371	סך כל ניירות הערך למסחר
11,926	41	106	11,861	11,880	סך כל ניירות הערך

- הערה: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.
- (1) נתוני שוי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שוי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 126 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 114 מיליון ש"ח).
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 406 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 421 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 4 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,073	-	34	1,039	1,039	של ממשלת ישראל
36	-	4	32	32	של מוסדות פיננסיים בישראל
297	-	35	262	262	של אחרים בישראל
1,406	-	73	1,333	1,333	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

שוי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
	הפסדים	רווחים			
4,664	5	63	4,606	4,664	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
1,518	1	-	1,519	1,518	של ממשלות זרות
102	-	-	102	102	של מוסדות פיננסיים בישראל
697	-	-	697	⁽⁶⁾ 697	של מוסדות פיננסיים זרים
322	5	1	326	⁽⁵⁾ 322	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
363	-	8	355	⁽⁷⁾ 363	של אחרים בישראל
713	1	1	713	713	של אחרים זרים
8,379	12	73	8,318	8,379	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
157	1	3	155	⁽⁴⁾ 157	מניות -
8,536	⁽²⁾ 13	⁽²⁾ 76	8,473	8,536	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן		עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	(ג) ניירות ערך למסחר
	הפסדים	רווחים			
612	1	1	612	612	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
10	-	-	10	10	של מוסדות פיננסיים בישראל
28	-	-	28	28	של מוסדות פיננסיים זרים
3	-	-	3	3	של אחרים בישראל
63	-	-	63	63	של אחרים זרים
716	1	1	716	716	סך כל אגרות החוב למסחר
5	-	-	5	5	מניות -
721	⁽³⁾ 1	⁽³⁾ 1	721	721	סך כל ניירות הערך למסחר
10,663	14	150	10,527	10,590	סך כל ניירות הערך

הערה: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

- (1) נתוני שוי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שוי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 109 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 97 מיליון ש"ח).
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 303 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 5 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות של יותר מממשלה אחת בסך של 291 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלתית מפורשת בסך של 339 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
שוי הוגן (1)	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,056	-	38	1,018	1,018	של ממשלת ישראל
36	-	4	32	32	של מוסדות פיננסיים בישראל
296	-	36	260	260	של אחרים בישראל
1,388	-	78	1,310	1,310	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

שוי הוגן (1)	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	ב. ניירות ערך זמינים למכירה
	הפסדים	רווחים			
4,143	2	70	4,075	4,143	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
1,932	2	-	1,934	1,932	של ממשלות זרות
106	-	1	105	106	של מוסדות פיננסיים בישראל
511	1	-	512	(6)511	של מוסדות פיננסיים זרים
300	7	1	306	(5)300	מגובי משכנתאות (MBS)
358	-	8	350	(7)358	של אחרים בישראל
853	2	1	854	853	של אחרים זרים
8,203	14	81	8,136	8,203	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
194	1	3	192	(4)194	מניות -
8,397	(2)15	(2)84	8,328	8,397	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן (1)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	ג. ניירות ערך למסחר
28	-	-	28	28	של מוסדות פיננסיים זרים
38	-	-	38	38	של אחרים בישראל
21	-	-	21	21	של אחרים זרים
529	-	-	529	529	סך כל אגרות החוב למסחר
2	-	-	2	2	מניות -
531	(3)-	(3)-	531	531	סך כל ניירות הערך למסחר
10,316	15	162	10,169	10,238	סך כל ניירות הערך

- הערה: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.
- (1) נתוני שוי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שוי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 119 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 98 מיליון ש"ח).
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 296 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות של יותר מממשלה אחת בסך של 146 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 316 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב המוחזקות לפדיון ושל ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	20-40%	0-20%			20-40%	0-20%	
-	-	-	-	2	-	2	489
אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל⁽¹⁾							
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
1	-	1	14	11	-	11	1,698
-	-	-	-	3	-	3	1,936
-	-	-	-	2	-	2	20
12	-	12	242	2	-	2	165
1	-	1	12	2	-	2	101
-	-	-	-	1	-	1	553
3	2	1	28	1	-	1	54
17	2	15	296	22	-	22	4,527
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	20-40%	0-20%			20-40%	0-20%	
5	-	5	565	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	1	1,129
1	-	1	32	4	-	4	271
-	-	-	-	1	-	1	442
1	-	1	17	-	-	-	-
7	-	7	614	6	-	6	1,842
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
של ממשלת ישראל							
של ממשלות זרות							
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)							
של אחרים זרים							
מניות							
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	20-40%	0-20%			20-40%	0-20%	
2	-	2	567	-	-	-	-
1	-	1	972	1	-	1	864
-	-	-	-	1	-	1	376
6	-	6	244	1	-	1	51
-	-	-	-	2	-	2	675
1	-	1	24	-	-	-	-
10	-	10	1,807	5	-	5	1,966
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
של ממשלת ישראל							
של ממשלות זרות							
של מוסדות פיננסיים זרים							
מגובי משכנתאות (MBS)							
של אחרים זרים							
מניות							
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

(1) יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-491 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

- ה. ביום 7 בספטמבר 2017, אישר בית המשפט תכנית הסדר, שהוגשה על ידי הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"), במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות. על פי תכנית ההסדר הוקצו לחברי הבורסה הנוכחיים מניות בבורסה, כשחלקה של קבוצת הבנק הסתכם ב-20.3%.
- ביום 29 בדצמבר 2017, פנתה הבורסה לבעלי מניותיה לקבל מהם הצעות למכירת המניות המוחזקות על ידם לבורסה או לצד ג' אליו תמחה הבורסה את זכותה לפי שיקול דעתה (להלן - "הרוכש"), במחיר המשקף לכלל מניות הבורסה שווי של 500 מיליון ש"ח.
- ביום 18 בינואר 2018, נענתה קבוצת הבנק לפניית הבורסה והגישה לה הצעה למכירת 15.4% מהון מניות הבורסה המוחזקות על ידי קבוצת הבנק.
- ביום 27 באוגוסט 2018, הושלמה עסקה בה נמכרו החזקות הקבוצה בשיעור של 15.4% מהון המניות של הבורסה תמורת סך של כ-77 מיליון ש"ח, אשר שולם לקבוצת הבנק, ומשקף שווי של 500 מיליון ש"ח לכלל הון המניות של הבורסה.
- בגין העסקה רשם הבנק בדוחות רבעון זה רווח בסכום של כ-65 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס. לאחר השלמת העסקה נותרו בידי הבנק 4.9% מהון מניות הבורסה.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
39,539	2,569	36,970	294	-	36,676	יתרת חוב רשומה:
49,397	-	49,397	20,288	24,033	5,076	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
24,335	-	24,335	-	24,033	302	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
88,936	2,569	86,367	20,582	24,033	41,752	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
231	-	231	77	-	154	חובות בארגון מחדש
269	-	269	11	7	251	חובות פגומים אחרים
500	-	500	88	7	405	סך הכל חובות פגומים
232	-	232	28	172	32	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
842	-	842	235	20	587	חובות בעייתיים אחרים
1,574	-	1,574	351	199	1,024	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
478	-	478	28	-	450	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
405	-	405	224	118	63	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
119	-	119	-	118	1	מזה: לפי עומק פיגור
883	-	883	252	118	513	סך הכל
165	-	165	17	-	148	מזה: בגין חובות פגומים

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
37,201	2,341	34,860	233	-	34,627	יתרת חוב רשומה:
46,231	-	46,231	18,750	22,573	4,908	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
22,855	-	22,855	-	22,573	282	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
83,432	2,341	81,091	18,983	22,573	39,535	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
253	-	253	73	-	180	חובות בארגון מחדש
316	-	316	12	15	289	חובות פגומים אחרים
569	-	569	85	15	469	סך הכל חובות פגומים
224	-	224	45	149	30	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
774	-	774	210	9	555	חובות בעייתיים אחרים
1,567	-	1,567	340	173	1,054	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
470	-	470	31	-	439	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
385	-	385	215	115	55	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	115	1	מזה: לפי עומק פיגור
855	-	855	246	115	494	סך הכל
175	-	175	25	-	150	מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנסאלו.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
37,480	3,300	34,180	226	-	33,954	יתרת חוב רשומה:
47,036	-	47,036	19,206	22,848	4,982	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
23,141	-	23,141	-	22,848	293	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
84,516	3,300	81,216	19,432	22,848	38,936	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
263	-	263	74	-	189	חובות בארגון מחדש
279	-	279	14	7	258	חובות פגומים אחרים
542	-	542	88	7	447	סך הכל חובות פגומים
230	-	230	40	156	34	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
671	-	671	208	9	454	חובות בעייתיים אחרים
1,443	-	1,443	336	172	935	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
440	-	440	33	-	407	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
398	-	398	219	115	64	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	115	1	מזה: לפי עומק פיגור
838	-	838	252	115	471	סך הכל
162	-	162	26	-	136	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
860	-	860	252	117	491
55	-	55	12	-	43
(83)	-	(83)	(32)	-	(51)
51	-	51	20	1	30
(32)	-	(32)	(12)	1	(21)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיסון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
845	-	845	232	114	499
14	-	14	24	2	(12)
(57)	-	(57)	(28)	(1)	(28)
53	-	53	18	-	35
(4)	-	(4)	(10)	(1)	7
855	-	855	246	115	494
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיסון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
123	-	123	40	4	79
(218)	-	(218)	(94)	(2)	(122)
140	-	140	54	1	85
(78)	-	(78)	(40)	(1)	(37)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול (קיטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
847	-	847	231	115	501
103	-	103	45	1	57
(245)	-	(245)	(89)	(2)	(154)
150	-	150	59	1	90
(95)	-	(95)	(30)	(1)	(64)
855	-	855	246	115	494
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 7 - פקדונות הציבור
(במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
47,062	43,561	49,398	לפי דרישה
6,178	5,658	5,203	- אינם נושאים רבית
53,240	49,219	54,601	- נושאים רבית
60,271	59,175	59,203	סך הכל לפי דרישה
113,511	108,394	113,804	לזמן קצוב*
			סך הכל פקדונות בישראל**
2,654	2,952	2,759	* מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
			** מזה:
54,399	54,348	56,138	פקדונות של אנשים פרטיים
26,681	24,384	25,934	פקדונות של גופים מוסדיים
32,431	29,662	31,732	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
42,116	42,102	43,713	תקרת הפקדון
25,557	25,614	25,977	עד 1
14,319	14,304	15,149	מעל 1 עד 10
6,027	4,059	5,518	מעל 10 עד 100
25,492	22,315	23,447	מעל 100 עד 500
113,511	108,394	113,804	מעל 500
			סך הכל

באור לא - זכויות עובדים

א. הטבות מהותיות

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. התחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, פיצויים מוגדלים, שיעורי תמותה ופרישה. הפרשות נוספות לפיצויים בגין צעדי התייעלות נוספים כגון שינויי מבנה נרשמו כהוצאה והן כלולות על בסיס לא אקטוארי.

2. מענקים בגין ותק

עובדי חברות מאוחדות זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימם תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמותה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמותה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדים בכירים מסויימים זכאים בעת פרישתם לתשלום מענק אי תחרות.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. הטבות אלו כוללות: שי לחג, עיתון, נופש וכו'. עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבויות אלו, נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעורי תמותה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 1.33. לדוחות הכספיים לשנת 2017 באשר להסכמי העסקה של מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח (מבוקר)		במיליוני ש"ח (לא מבוקר)		במיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
1,166	1,166	1,166	1,128	1,099	א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה
26	19	19	6	6	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
42	31	26	10	9	עלות שירות
33	(1)	(56)	10	-	עלות רבית
(102)	(79)	(112)	(18)	(37)	הפסד (רווח) אקטוארי
1	(2)	(1)82	(2)	(1)48	הטבות ששולמו
1,166	1,134	1,125	1,134	1,125	אחר, לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים
1,065	1,027	1,064	1,027	1,064	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
					מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה
					ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית
750	750	732	739	703	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
34	24	16	10	14	תשואה בפועל על נכסי התכנית
11	8	8	3	3	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
(63)	(42)	(58)	(12)	(22)	הטבות ששולמו
732	740	698	740	698	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
434	394	427	394	427	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".
(1) בגין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק, ראה באור 16.

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2017	2017	2018	
במיליוני ש"ח (מבוקר)		במיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
434	394	427	ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד
434	394	427	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
			התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
			ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס
196	172	131	הפסד אקטוארי נטו
26	26	8	התחייבות נטו בגין המעבר*
222	198	139	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

* הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעורי היוון ליום 1 בינואר 2013 בניכוי רווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעור היוון שקיזזו את ההפסד כאמור.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

2. הוצאה לתקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (לא מבוקר)		במיליוני ש"ח (לא מבוקר)		
					א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד
					עלות שירות
26	19	19	6	6	עלות רבית
42	31	26	10	9	תשואה חזויה על נכסי תכנית
(21)	(16)	(15)	(4)	(5)	הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
					הפסד אקטוארי נטו
11	9	8	3	2	אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים
16	10	100	1	52	היוון עלות תוכנה
(4)	(2)	(2)	(1)	(1)	סך עלות ההטבה, נטו
70	51	136	15	63	
					ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס
					הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
20	(9)	(57)	4	(9)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(11)	(9)	(8)	(3)	(2)	סילוק
(15)	(12)	(18)	(3)	(4)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
(6)	(30)	(83)	(2)	(15)	סך עלות ההטבה נטו
70	51	136	15	63	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברוח כולל אחר
64	21	53	13	48	
					ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לרווח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2018 לפני השפעת המס
					הפסד אקטוארי נטו
40					סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר
40					

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2018	
באחוזים		באחוזים		
(מבוקר)		(לא מבוקר)		
1.1	1.4	1.4		1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה שיעור היוון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2018	
באחוזים		באחוזים		
(מבוקר)		(לא מבוקר)		
1.4-1.7	1.7	1.1-1.5		2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה שיעור היוון

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת					
31 בדצמבר		30 בספטמבר		31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
89	89	75		(75)	(75)	(63)		שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		הפקדות בפועל לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		תחזית	הפקדות
	2017	2018	2017	2018	*2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
11	8	8	3	3	10	

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (במיליוני ש"ח)

א. הלימות הון

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. יישום ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר", וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 50%. בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 9.30%-12.80%, בהתאמה. ליתרת ההלוואות לדיור ראה באור 3.ב.12.

- לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון. יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:
- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.8%.
 - במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.0%.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
		(במיליוני ש"ח)	
		(לא מבוקר)	
(מבוקר)			
בנתוני המאוחד			
א. הון לצורך חישוב יחס ההון			
8,033	7,977	8,275	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,749	2,796	2,713	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,782	10,773	10,988	סך הכל הון כולל
ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
			סיכון אשראי
			סיכונים שוק
			סיכון תפעולי
			סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
ג. יחס ההון לרכיבי סיכון			
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
חברות בת משמעותיות			
בנק אוצר החייל בע"מ			
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק מסד בע"מ			
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		(במיליוני ש"ח)	
7,756	7,706	8,096	א. הון עצמי רובד 1 הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
(2)446	(2)452	204	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 זכויות שאינן מקנות שליטה
14	12	-	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
8,216	8,170	8,300	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
(103)	(106)	(99)	התאמות פיקוחיות וניכויים: נכסים בלתי מוחשיים
(2) (176)	(2) (175)	-	התחייבות להשקעה עצמית במניות
(4)	(18)	(6)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(283)	(299)	(105)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
100	106	80	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
8,033	7,977	8,275	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,015	2,054	1,933	ב. הון רובד 2 הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
734	742	780	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,749	2,796	2,713	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים: סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,749	2,796	2,713	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
10.11%	10.07%	10.28%	(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1 יחס ההון לרכיבי סיכון יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.12%	0.09%	-	השפעת הוראות המעבר
10.23%	10.16%	10.28%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.15%	0.16%	0.11%	השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
10.38%	10.32%	10.39%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

- (1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים הינם 9.0%-12.5% ו-12.5% בהתאמה, ליחסים אלה התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.
- (2) עד ליום 31 בדצמבר 2017 הבנק יישם את הוראות המעבר של באזל בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה (30.9.17 - 57 מיליון ש"ח ו-31.12.17 - 58 מיליון ש"ח).
- (3) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 111 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (30.9.17 - 149 מיליון ש"ח ו-31.12.17 - 139 מיליון ש"ח).

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה עד יום 31 בדצמבר 2020. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019.

לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 לעיל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות

(א5) רכיבי הון הנתונים לתנועתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.
- השפעות השינויים ברבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2018:

השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1 באחוזים	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	
0.13	0.13	בנק (בנתוני המאוחד)
0.95	0.86	אוצר החייל
2.25	2.07	מסד

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק).

30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2017	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	
במיליוני ש"ח			
8,275	7,977	8,033	א. בנתוני המאוחד
146,901	140,235	146,137	הון רובד 1*
באחוזים			סך החשיפות
5.63%	5.69%	5.50%	יחס המינוף
			ב. חברות בת משמעותיות
5.67%	5.73%	5.79%	בנק אוצר החייל בע"מ
			יחס המינוף
7.20%	7.11%	6.99%	בנק מסד בע"מ
			יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(4) לעיל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים.

לשלושת החודשים שנסתיימו			
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
123%	122%	123%	א. בנתוני המאוחד* יחס כיסוי הנזילות
122%	124%	123%	ב. בנתוני הבנק* יחס כיסוי הנזילות
329%	323%	295%	ג. חברות בת משמעותיות* בנק אוצר החייל בע"מ יחס כיסוי הנזילות
202%	199%	176%	בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ד. דיבידנד

ביום 5 במרס 2018 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 95 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 13 במרס 2018, ויום התשלום היה 21 במרס 2018.

ביום 28 במאי 2018, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 60 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 5 ביוני 2018 ויום התשלום היה 13 ביוני 2018.

ביום 14 באוגוסט 2018, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 100 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 23 באוגוסט 2018 ויום התשלום היה 2 בספטמבר 2018.

לאחר תאריך המאזן, ביום 20 בנובמבר 2018, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 100 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 29 בנובמבר 2018 ויום התשלום יהיה 9 בדצמבר 2018.

סכומי הדיבידנד הינם לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
310	210	255	70	100	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
17	8	14		א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
51	62	38		התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק והחברות המאוחדות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
73	*18	*19		שנה ראשונה
67	70	74		שנה שנייה
63	66	67		שנה שלישית
57	63	61		שנה רביעית
52	57	55		שנה חמישית
290	342	298		שנה שישית ואילך
602	616	574		סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור t.25. לדוחות הכספיים לשנת 2017.

להלן פירוט של תובענות שהוגשו בעבר כנגד הבנק וחברה מאוחדת ואשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2017:

1. - בחודש ספטמבר 2013 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום שלא יפחת מ-10.5 מיליארד ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). התביעה והבקשה הוגשו כנגד הבנק, בנקים נוספים וכן המנכ"לים של כל אחד מהבנקים הנ"ל, כאשר בשלב מאוחר יותר, הוגשה בקשה למחוק את התביעות כנגד האחרונים. סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח, בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לבין שער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ"עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את "עמלת הייקור" הנטענת וכי קיים ביניהם הסדר כובל. בחודש ינואר 2014 אישר בית המשפט את בקשת התובעים להסתלקות מהתביעה נגד המנכ"לים. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 ערערו התובעים על פסק הדין.

- בחודש מרס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-2 מיליארד ש"ח נגד חברה מאוחדת וארבעה בנקים נוספים בעילה זהה לתובענה שהתקבלה בבנק בחודש ספטמבר 2013 כאמור לעיל. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 ערערו התובעים על פסק הדין.

2. ביום 18 בדצמבר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים. עניינה של הבקשה הוא עמלות אותן גובים הבנקים בגין העברה של מט"ח לחשבון וממנו. לטענת המבקש על פי התעריפון שפרסם בנק ישראל (להלן - "התעריפון"), בגין ביצוע העברות כאמור, רשאים הבנקים לקבוע עמלת מינימום או עמלה באחוזים, הגבוהה מביניהם ועד לתקרה שתקבע מראש (להלן - "טווח העמלה"), יהא סכום ההעברה אשר יהא בעוד שבפועל, כך טוען המבקש, כל הבנקים הנתבעים קובעים טווח עמלה מדורג, אשר תלוי בסכום ההעברה. בפועל כך, כך טוען המבקש, מפריים הבנקים שורה של חיקוקים, הוראות ניהול בנקאי תקין, חובות החלות עליהם וכיו"ב. עוד טוען המבקש כי הבנקים מתואמים לגבי האופן בו הם מתעלמים מהוראות התעריפון ומגבילים עצמם מתחרות בנוגע לעלויות הכרוכות בהעברה של מט"ח.

הקבוצה אותה מבוקש לייצג היא "אנשים או ישויות משפטיות אשר השתמשו בשירותי הבנקים לשם העברה ו/או טיפול אחר במטבע חוץ וכלל הציבור בישראל אשר נפגע באופן ישיר ועקיף מההפרות".

סכום הבקשה נגד כלל הבנקים הנתבעים מוערך על ידי המבקש בסך של כ-500 מיליון ש"ח (לכל הפחות).

ביום 13 במרס 2018, התובע הסתלק מהתובענה והתביעה האישיה שלו נדחתה.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2018, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-32 מיליון ש"ח.

ד. כמו כן, תלוייה ועומדת כנגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הסכום הנתען בה הוא מהותי, כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי תביעה זו, ולא נעשתה בגינה כל הפרשה:

ביום 8 במאי 2018, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-146 מיליון ש"ח (להלן שניהם ביחד - "הבקשה").

לטענת התובעים הבנק הסתיר ולא גילה ללקוחותיו העסקיים כי קיימת אפשרות לפיה יסווגו כעסק קטן ואת המשמעות המעשית של סיווג חשבון כחשבון עסק קטן לעניין התעריפון הקמעונאי, סיווג כברירת מחדל את לקוחותיו העסקיים כעסקים גדולים, ללא סיבה סבירה (ובכך החיל עליהם תעריפון עסק גדול שהוא תעריפון העמלות המקסימאלי), הטעה את לקוחותיו ופעל כדי לטשטש הן את דבר סיווגם כעסק גדול והן את זכאותם לחסות תחת הגדרת עסק קטן בכדי שלקוחותיו, שזכאים לחסות תחת הגדרת עסק קטן, ימשיכו לשלם עמלות שהם אינם צריכים לשלם או ישלמו עמלות בסכומים ובשיעורים גבוהים מאלו שעליהם לשלם.

הקבוצה אותה מבוקש לייצג היא "כל לקוחות הבנק בעבר ובהווה שהיו או שהינם זכאים לחסות תחת הגדרת 'עסק קטן' בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008 ואשר שילמו עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן, החל מיום כניסתם לתוקף של כללי העמלות ועד היום".

ה. 1. להלן פירוט של תובענות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") שהסכום הנתען בהן הוא מהותי:

(א) ביום 28 באפריל 2014, התקבלו בכאל, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-

2006, שהוגשו נגד כאל וחברות כרטיסי אשראי אחרות לבית המשפט המחוזי, מחוז מרכז (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המידי ("דביטי") וכרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"), העולים לטענת המבקשים כדי הונאה שיטתית ומתמשכת של לקוחות חברות כרטיסי האשראי. ההסדר הכולל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגבי עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט "pre paid" ההסדר הכולל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף נלקח על ידי חברות כרטיסי האשראי. קבוצת הנפגעים הישירים אותה מבוקש לייצג הוגדרה כ"כלל בתי העסק במדינת ישראל המקבלים כרטיסי חיוב". קבוצת הנפגעים העקיפים אותה מבוקש לייצג הינה "כל מי שרכש מוצרים או שירותים בבתי עסק שמקבלים כרטיסי חיוב ובכלל זה המבקשים".

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, ביחס לכלל הנתבעים, על סך 1,736 מיליון ש"ח.

ביום 24 בפברואר 2015, הגישו המבקשים, בהסכמת המשיבות, בקשה להסתלקות מבקשת האישור ומהתובענה, ללא צו להוצאות.

ביום 19 באפריל 2015, הוגשה לבית המשפט בקשה, במסגרתה נתבקש בית המשפט להורות על החלפת מבקשי ההסתלקות ובאי כוחם, במבקש ובאי כוחו, ולהורות על המשך ההליכים באמצעות המבקש.

במסגרת בקשה זו, נטען כי בקשת ההסתלקות אינה מפרטת מדוע ראוי לאשר הסתלקות, ונסמכת רק על פעולות עתידיות שיבצע הרגולטור (בנק ישראל) ללא פיצוי בגין העבר.

ביום 1 ביולי 2015, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות. במקביל, אישר בית המשפט איתור מבקש ובא כח חליפיים אשר יטלו עליהם את ניהול ההליך בשם הקבוצה.

בהמשך להחלטת בית המשפט מיום 1 ביולי 2015, באי כוח המבקשים הגישו ביום 6 ביולי 2015 נוסח מודעה לפרסום בעיתונות, בדבר ההסתלקות מהתובענה אשר אושר על ידי בית המשפט.

ביום 8 ביוני 2016, הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התביעה הייצוגית ("הבקשה המתוקנת"). במסגרת בקשת האישור נתבעות שלוש חברות כרטיסי האשראי בטענה כי הן ערכו הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המידי (דביט) ובתחום כרטיסי ה-"pre paid".

בבקשה המתוקנת לא צוין סכום התביעה באופן מפורש וזו מפנה לחוות הדעת הכלכלית המצורפת לבקשה המתוקנת. עיון בחוות הדעת הכלכלית מעלה, כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנתענים כאמור לעיל.

כאל הגישה תשובתה לבקשת האישור ביום 22 בדצמבר 2016. המבקש הגיש תגובתו לתשובת כאל ביום 22 בפברואר 2017. ביום 12 במרס 2017 נערך קדם דיון בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול

לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין להגבלים עסקיים, ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת, ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין להגבלים עסקיים. ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיובי מידיי וכרטיסים נטענים. חברות כרטיסי האשראי, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה בד בבד עם בקשה להארכת מועד להגשת התשובה לגופם של דברים, ככל שבקשת הסילוק תדחה.

ביום 28 בפברואר 2018, הגישו המבקשים תגובה לבקשה לסילוק על הסף וביום 1 במרס 2018 קבע בית הדין כי על הממונה להגיש תשובתו עד ליום 23 באפריל 2018.

ביום 23 באפריל 2018, הוגשה עמדת הממונה ולפיה יש להיעתר לבקשה לסילוק על הסף מאחר שזו אינה מתאימה להתברר במסגרת בקשה לסעד הצהרתי. זאת על רקע תוכנה של הבקשה וכן בשים לב לזמן הרב שחלף ובו פסק הדין מיושם. עוד הובהר בעמדת הממונה כי בכל הנוגע לאפשרות של תיקון או ביטול האישור, ההליך המתאים הוא פניה לממונה בהתאם לסעיף 12 לחוק ההגבלים העסקיים. ביום 24 במאי 2018, הגישו המבקשים את תגובתם לעמדת הממונה בגידרה טענה כי עמדתה שגויה. חברות כרטיסי האשראי הגישו את תגובתן לתגובת המבקשים ביום 24 ביולי 2018. ביום 16 באוקטובר 2018 קבע בית המשפט כי דין הבקשות לסילוק על הסף של התובענה למתן סעד הצהרתי להתקבל.

(ב) ביום 10 באוגוסט 2017 הוגשה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, עתירה אשר המשיבים בה הם היועץ המשפטי לממשלה, פרקליטות המדינה, כאל, הבנק הבינלאומי ובנק דיסקונט. במסגרת העתירה התבקש בית המשפט להורות למשיבים לנמק מדוע לא יפעלו להגשת כתב אישום והעמדה לדין של כל מי שנמצא מעורב בפרשה הנוגעת לפעילות הסליקה הבינלאומית של כאל, ולא ימנעו מלהגיע להסדר עם המעורבים בפרשה. כמו כן התבקש צו ביניים שיורה למשיבים להימנע מכל ניסיון להגיע להסדר עד להכרעה בעתירה. לא ניתן צו ביניים. תגובת היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה לעתירה ולבקשה למתן צו ביניים הוגשה ביום 12 בנובמבר 2017. תגובת בנק דיסקונט, כאל והבנק הוגשה ביום 19 בנובמבר 2017. ביום 1 ביולי 2018 דחה בית המשפט העליון את העתירה. ביום 18 ביולי 2018 הגיש התובע בקשה להארכת מועדים, לשם הגשת בקשה לדיון נוסף. ביום 26 ביולי 2018 דחה בית המשפט העליון את בקשתו זו. ראו לעניין זה גם התביעה הנגזרת המרובה האמורה בסעיף 4 להלן.

(ג) ביום 19 באוקטובר 2017 התקבלו בדיינרס כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית אשר הוגש כנגד דיינרס וכנגד חברה נוספת, לבית המשפט המחוזי בחיפה (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינה הטענה כי דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת, מטעות בפרסומיהן במכוון את חברי מועדון הנוסע המתמיד, אשר מחזיקים כרטיסי אשראי מסוג דיינרס פליי קארד (להלן - "הכרטיס"), בנוגע לאופן חישוב נקודות הטיסה אשר ניתן לצבור בעת שימוש בכרטיס במסגרת תשלום למשרדי ממשלה.

הגדרת הקבוצה הינה "כל בעלי כרטיס האשראי מסוג פליי קארד אשר עשו שימוש בכרטיס האשראי מעל 30,000 ש"ח בחודש במסדות ממשלה".

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה על סך כ-66 מיליון ש"ח ולחילופין על סך 300 מיליון ש"ח. ביום 20 במרס 2018, דיינרס הגישה את תשובתה לבקשת האישור ובה דחתה את טענת המבקש. ישיבת קדם משפט נקבעה ליום 18 בנובמבר 2018.

(ד) ביום 6 במאי 2018 התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנתען בתביעה, אשר הוגשה כנגד כאל וכנגד חברה נוספת ובנק שמחזיק בה, כאל לא סיפקה גילוי נאות לגביית ריבית על ידה. המבקש מעריך את נזקו האישי בסך של 38.54 ש"ח ואת סכום התביעה הקבוצתית ב-181 מיליון ש"ח. על כאל להשיב לבקשת האישור עד ליום 15 בנובמבר 2018.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-118 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל וחברה מאוחדת שלה, תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא נרשמה בגין כל הפרשה:

א. ביום 2 במאי 2018 התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו.

על פי הנתען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדיון. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה.

המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידם ב"עשרות מיליוני ש"ח". על כאל להשיב לבקשת האישור עד ליום 30 בנובמבר 2018.

ב. ביום 22 ביולי 2018 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, כנגד כאל וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. ענינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום "שיווק הישיר". בבקשה נטען כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה

של אוכלוסיית הקשישים וחיבו את כרטיס האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדין, וכן חיבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, חברות כרטיסי האשראי התקשרו בהסכם סליקה עם חברות ה"שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה אותה הוא מתיימר לייצג הינו כ-900 מיליון ש"ח.

4. ביום 7 במאי 2015, כפי שנמסר לכאל על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "דיסקונט"), התקבלו בדיסקונט תביעה ובקשה לאישור הגשתה כתביעה נגזרת (מרובה), אשר הוגשו לבית המשפט המחוזי בת"א-יפו. בית המשפט התבקש לאשר הגשתה של תביעה נגזרת כנגד 16 נושאי משרה ובעלי תפקיד בתקופה הרלוונטית בכאל (ביניהם נושאי משרה לשעבר בדיסקונט ובבנק), ובחברת "כאל אינטרנשיונל בע"מ" (להלן - "כאל אינטרנשיונל"), אשר מוזגה לכאל ונמחקה ביום 31 בדצמבר 2009, בגין נזקים נטענים שנגרמו לכאל ולכאל אינטרנשיונל ונזקים הצפויים להיגרם להן, לפי הנטען, בקשר לפעילות הסליקה הבינלאומית שלהן בשנים 2006-2009.

המבקש טען כי נושאי המשרה ובעלי התפקיד המשיבים, הפרו, בין היתר, את חובותיהם וגרמו, לטענתו, לנזקים הנטענים והמוערכים על ידו בכ-100 מיליון ש"ח. כן טוען המבקש לסיכון פוטנציאלי של חילוט כספים בהיקפים של מיליארדי ש"ח, במסגרת הליכים פליליים, אם יוגשו, ולנזקי מוניטין ואחרים שאינם מוערכים, הכל כנטען על ידי המבקש.

ביום 9 במאי 2017, ובהתאם להסדר דיוני בין הצדדים, הגיש המבקש בקשה מתוקנת לאישור תביעה נגזרת. הבקשה בעיקרה נותרה כפי שהייתה, בשני שינויים מרכזיים: (1) הצגת ההסדר המותנה שנחתם עם הפרקליטות והצגת התשלום מכוחו כנזק נוסף שנגרם לכאל; (2) השמטת העילה הנוגעת להפרת הוראות חוק איסור הלבנת הון והעיצום הכספי שהוטל על ידי בנק ישראל הנובע מכך.

ביום 20 באוגוסט 2017, הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי אינו מוצא מקום להתייצב בהליך. כמו כן, ביום 29 באוגוסט 2017, הודיעו הצדדים כי המבקש, כאל והמבטחים של המשיבים האחרים באים ביניהם בדברים באופן שעשוי לייתר את הדיון בתיק. בהתאם לכך, ביקשו הצדדים ארכה להגשת תשובות המשיבים לבקשת האישור המתוקנת וגיבשו פשרה מוסכמת.

דירקטוריון כאל בישיבתו מיום 2 בפברואר 2018, דן בהמלצת ועדת אד הוק מיוחדת בעניין פעילות הסליקה הבינלאומית (להלן - "הוועדה") שבסופו המלצתה בדבר דרך הפעולה שתהלוך את טובת כאל.

דירקטוריון כאל אימץ את המלצת הוועדה והחליט כי על רקע מכלול השיקולים שנסקלו במסגרת דיוני הוועדה, קידום הסדר פשרה במתווה המוצע ומיצוי זכויות כאל מול המבטחים, יהיה לטובת כאל. לפיכך דירקטוריון כאל הנחה את באי כוחה של כאל לקדם את מתווה הפשרה. דירקטוריון כאל קבע כי סכום החזר במסגרת מתווה הפשרה המוצע הוא ראוי וסביר ביותר, ואף מצוי על הצד הגבוה - בהתחשב בסיכונים והסיכויים של התביעה לגופה ועילת התביעה; ביחס לשיעור הפשרה בהליכים אחרים; וביחס לשיקולי רוחב של טובת כאל בסיום יעיל וממצה של פרשת הסליקה הבינלאומית. עוד קבע דירקטוריון כאל כי מטעמים שפורטו בחוות דעתה של הוועדה לדירקטוריון כאל, נקיטת הליך משפטי נגד מי מנושאי המשרה, חלף הסדר הפשרה המוצע, ולחלופין אי נקיטת הליך כלשהו - לא יעלה בקנה אחד עם טובת כאל.

ביום 28 במרס 2018 הגישו הצדדים לתיק בקשה משותפת לאישור הסדר פשרה בתביעה הנגזרת, וזאת מבלי שהסכם יהווה הודאה של הצדדים או מי מטעמם באיזו מעילות התביעה או מהטענות שבבקשת האישור.

בהתאם להסכם הפשרה אשר אושר על ידי בית המשפט ביום 3 ביוני 2018, שולם לכאל על ידי המבטחים, בעבור נושאי המשרה, סכום של 4.5 מיליון דולר ארה"ב. הסכם הפשרה ממצה את עילות התביעה נגד נושאי המשרה בקשר עם פעילות הסליקה הבינלאומית, והתקבל חלף הגשת תביעה נגד מי מנושאי המשרה כהגדרתם בהסכם הפשרה. כמו כן, הסכם הפשרה הביא לסילוק הדדי של כל הטענות שבין הצדדים לבקשת האישור בקשר עם פעילות הסליקה הבינלאומית. פסק הדין מהווה מעשה בית דין ויכלול מיצוי, ויתור וסילוק מלא סופי ובלתי חוזר של כל עילות התביעה הקשורות במישורן או בעקיפין לפעילות הסליקה הבינלאומית, כלפי נושאי המשרה וכלפי חברות הקשורות לכאל.

בית המשפט אישר שכר טרחה לבא-כוח המבקש בבקשת האישור בגובה 2 מיליון ש"ח בתוספת מס ערך מוסף, ולמבקש עצמו גמול מיוחד בסך 260 אלף ש"ח בתוספת מס ערך מוסף.

תוצאות הרבעון השני של השנה של כאל, הושפעו מהסדר הפשרה בדרך של הקטנת הוצאות בסך של כ-13 מיליון ש"ח (לפני מס).

ביום 28 בספטמבר 2016, התקבל בבנק מכתב שנשלח על ידי בעל מניות בבנק ובו דרישה מדירקטוריון הבנק למיצוי עילת תביעה כנגד שני נושאי משרה בכירים לשעבר בכאל (מנכל כאל לשעבר ומנכל כאל אינטרנשיונל לשעבר) קודם להגשת בקשה לבית המשפט לאישור תביעה נגזרת מרובה מטעם הבנק, ובקשה לגילוי מסמכים. להבנת הבנק, הבקשה מתייחסת לאירועים בגינם הוגשה התביעה והבקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד דיסקונט וכאל כמתואר לעיל. ביום 1 בנובמבר 2016 דן דירקטוריון הבנק בפניה והחליט לדחותה. בנוסף, ולעניין זה, ראו גם הסדר פשרה שאושר על ידי בית המשפט כמפורט לעיל.

5. ביום 14 בדצמבר 2016 הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") לכאל שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל רבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. החברה חולקת על עמדת המנהל, וסבורה כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה. בהתאם, הגישה כאל השגה ביום 9 במרס 2017. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה.

ביום 8 במרס 2018 נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל רבית והצמדה). מכח התקנות לחוק מע"מ, לכאל קיימת הזכות לערער בפני בית המשפט המחוזי על החלטת השומה בתוך 30 יום ממועד קבלת החלטה. ביום 15 בנובמבר 2018 אישר בית המשפט המחוזי בקשת ארכה (בהסכמה) להגשת הערעור עד ליום 31 בדצמבר 2018.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד-

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				אחר	שקל - מדד
3,118	-	-	-	3,118	-
3,118	-	-	-	3,118	-
3,118	-	-	-	3,118	-
28	-	-	-	28	-
33,830	-	-	32,543	400	887
390	-	-	390	-	-
391	-	-	391	-	-
4,593	-	-	4,593	-	-
4,607	-	-	4,607	-	-
14,294	-	-	151	14,143	-
58,133	-	-	42,675	14,571	887
7,626	-	-	-	7,626	-
13,687	50	9,523	689	3,425	-
26,840	-	16,813	10,027	-	-
26,840	-	16,813	10,027	-	-
462	-	196	266	-	-
454	-	201	253	-	-
609	-	-	109	500	-
68,892	50	43,546	21,371	3,925	-
250	-	-	-	250	-
37	37	-	-	-	-
1,062	-	-	1,062	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגזרים (1)

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ב. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ג. נגזרים אחרים (1)

חוזי FUTURES

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				אחר	שקל - מדד
207	-	-	207	-	-
2,707	-	-	-	2,707	-
2,914	-	-	207	2,707	-
2,707	-	-	-	2,707	-
58	-	-	-	58	-
40,560	-	-	39,935	400	225
183	-	-	183	-	-
183	-	-	183	-	-
3,916	-	-	3,916	-	-
3,680	-	-	3,680	-	-
10,826	-	-	294	10,457	75
59,406	-	-	48,191	10,915	300
5,953	-	-	-	5,878	75
10,686	80	8,375	734	1,497	-
28,032	-	19,241	8,791	-	-
28,032	-	19,241	8,791	-	-
1,127	-	939	188	-	-
848	-	669	179	-	-
1,102	-	-	122	980	-
69,827	80	48,465	18,805	2,477	-
490	-	-	-	490	-
35	35	-	-	-	-
2,236	-	-	2,236	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾

חוזי FORWARD

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי FUTURES

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
2,509	-	-	-	2,509	-
2,509	-	-	-	2,509	-
2,509	-	-	-	2,509	-
32	-	-	-	32	-
36,426	-	-	35,695	-	731
83	-	-	83	-	-
84	-	-	84	-	-
3,574	-	-	3,574	-	-
3,487	-	-	3,487	-	-
10,936	-	-	293	10,568	75
54,622	-	-	43,216	10,600	806
5,891	-	-	-	5,816	75
13,375	1,467	9,163	637	2,108	-
39,373	-	30,187	9,186	-	-
39,373	-	30,187	9,186	-	-
983	-	743	240	-	-
768	-	537	231	-	-
1,094	-	-	114	980	-
94,966	1,467	70,817	19,594	3,088	-
490	-	-	-	490	-
35	35	-	-	-	-
2,027	-	-	2,027	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים	
א. נגזרים מגזרים ⁽¹⁾	
SWAPS	
סך הכל	
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע	
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾	
חוזי FUTURES	
חוזי FORWARD	
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה	
- אופציות שנכתבו	
- אופציות שנקנו	
חוזי אופציה אחרים	
- אופציות שנכתבו	
- אופציות שנקנו	
SWAPS	
סך הכל	
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע	
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾	
חוזי FUTURES	
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה	
- אופציות שנכתבו	
- אופציות שנקנו	
חוזי אופציה אחרים	
- אופציות שנכתבו	
- אופציות שנקנו	
SWAPS	
סך הכל	
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע	
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT	
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב	
חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT	

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חודים בגין מניות	חודי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				אחר	שקל - מדד
					2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
					א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾
76	-	-	-	76	שווי הוגן ברוטו חיובי
11	-	-	-	11	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ב. נגזרים ALM⁽¹⁾ (2)
470	-	-	305	142	שווי הוגן ברוטו חיובי
472	-	-	322	146	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾
463	-	300	139	24	שווי הוגן ברוטו חיובי
462	-	300	139	23	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ד. נגזרי אשראי
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
-	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
					ה. סך הכל
1,009	-	300	444	242	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
1,009	-	300	444	242	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
					* מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
945	-	300	461	180	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
-	-	-	-	-	* מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
945	-	300	461	180	
-	-	-	-	-	

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 3 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				אחר	שקל - מדד
					2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
					א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾
19	-	-	1	18	שווי הוגן ברוטו חיובי
23	-	-	-	23	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾
614	-	-	408	184	שווי הוגן ברוטו חיובי
580	-	-	369	211	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾
569	1	419	131	18	שווי הוגן ברוטו חיובי
568	1	419	131	17	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ד. נגזרי אשראי
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
1	1	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
					ה. סך הכל
1,203	2	419	540	220	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
1,203	2	419	540	220	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
					* מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
1,171	1	419	500	251	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
-	-	-	-	-	* מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
1,171	1	419	500	251	
-	-	-	-	-	

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 11 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית		
				אחר	שקל - מדד	
						2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
						א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾
28	-	-	-	28	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
18	-	-	-	18	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ב. נגזרים ALM⁽¹⁾
546	-	-	351	173	22	שווי הוגן ברוטו חיובי
541	-	-	340	199	2	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾
768	1	612	143	12	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
767	1	612	142	12	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ד. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
-	-	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
						ה. סך הכל
1,342	1	612	494	213	22	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
1,342	1	612	494	213	22	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
						* מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
1,326	1	612	482	229	2	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
-	-	-	-	-	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
1,326	1	612	482	229	2	* מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 8 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,009	439	-	137	335	98
(235)	(43)	-	(10)	(182)	-
(100)	-	-	(31)	(69)	-
674	396	-	96	84	98
1,227	926	1	43	257	-
(237)	(125)	-	(2)	(110)	-
990	801	1	41	147	-
1,664	1,197	1	137	231	98
945	423	4	112	285	121
(235)	(43)	-	(10)	(182)	-
(52)	-	-	-	(52)	-
658	380	4	102	51	121

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
מכשירים פיננסיים
ביטחון במזומן ששועבד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 3 מיליון ש"ח (30.9.17 - 11 מיליון ש"ח ו-31.12.17 - 8 מיליון ש"ח).
(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
887	-	674	8	205
21,614	4,505	9,637	2,704	4,768
65,108	31	403	10,791	53,883
43,546	-	300	2,855	40,391
87	-	-	37	50
131,242	4,536	11,014	16,395	99,297

חוזי רבית
- שקל - מדד
- אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,342	692	-	123	321	206	1,203	622	-	123	373	85
(264)	(29)	-	(24)	(211)	-	(270)	(15)	-	(37)	(218)	-
(41)	-	-	(15)	(26)	-	(45)	-	-	(10)	(35)	-
1,037	663	-	84	84	206	888	607	-	76	120	85
1,220	927	-	-	293	-	1,163	838	-	-	325	-
(243)	(104)	-	-	(139)	-	(229)	(84)	-	-	(145)	-
977	823	-	-	154	-	934	754	-	-	180	-
2,014	1,486	-	84	238	206	1,822	1,361	-	76	300	85
1,326	487	-	225	418	196	1,171	451	-	192	421	107
(264)	(29)	-	(24)	(211)	-	(270)	(15)	-	(37)	(218)	-
(149)	-	-	-	(149)	-	(145)	-	-	-	(145)	-
913	458	-	201	58	196	756	436	-	155	58	107

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
806	-	513	283	10	300	-	213	87	-
16,197	4,235	6,180	3,241	2,541	16,099	4,493	6,669	2,448	2,489
64,837	38	301	11,613	52,885	69,439	46	600	13,444	55,349
70,817	-	734	2,347	67,736	48,465	-	665	3,588	44,212
1,502	-	1,437	-	65	115	-	35	-	80
154,159	4,273	9,165	17,484	123,237	134,418	4,539	8,182	19,567	102,130

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. שיוך לקוחות למגזרי הפיקוחיים - הדיווח הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ב. שינויי סיווג - חלק מנתוני ההשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ולשנת 2017, טויבו בדוח זה, ובכלל זה טיוב בשיוך לקוחות למגזרים השונים.

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	מגזר	גופים	עסקים	עסקים	עסקים	מזה:	מזה:	סך הכל	סך הכל	
פעילות	ניהול	מוסדיים	גדולים	בינוניים	קטנים	בנקאות	כרטיסי	הלוואות	פעילות	
ישראל	פיננסי			זעירים	פרטית	אשראי	לדיר		ישראל	
במיליוני ש"ח										
756	61	3	94	47	172	-	3	163	379	הכנסות רבית מחיצוניים
122	12	15	13	8	24	8	-	-	42	הוצאות רבית מחיצוניים
634	49	(12)	81	39	148	(8)	3	163	337	הכנסות רבית, נטו
-	(18)	28	-	6	12	16	-	(88)	(44)	- מחיצוניים
634	31	16	81	45	160	8	3	75	293	- בינמגזרי
432	103	48	26	20	73	16	23	4	146	סך הכנסות רבית, נטו
1,066	134	64	107	65	233	24	26	79	439	הכנסות שאינן מרבית
49	-	-	15	7	15	-	(1)	-	12	סך הכנסות
701	20	38	49	30	163	22	22	27	379	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
316	114	26	43	28	55	2	5	52	48	הוצאות תפעוליות ואחרות
103	25	10	17	11	21	1	3	20	18	רווח לפני מסים
213	89	16	26	17	34	1	2	32	30	הפרשה למסים על הרווח
9	9	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח לאחר מסים
222	98	16	26	17	34	1	2	32	30	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
(10)	(1)	-	-	(2)	(2)	-	-	-	(5)	רווח נקי:
212	97	16	26	15	32	1	2	32	25	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
135,966	51,416	863	17,986	5,694	15,661	49	3,050	23,960	44,297	המיחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
589	589	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מיניות הבנק
84,550	-	863	17,986	5,694	15,661	49	3,050	23,960	44,297	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
86,367	-	973	18,688	5,857	15,932	51	3,360	24,033	44,866	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
500	-	-	129	41	235	-	-	7	95	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
232	-	-	-	2	30	-	-	172	200	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
128,292	13,493	26,730	9,630	4,861	17,630	7,666	-	-	48,282	יתרת חובות פגומים
114,799	-	26,730	9,630	4,861	17,630	7,666	-	-	48,282	יתרת חובות בפיקוד מעל 90 יום
113,804	-	25,934	9,879	4,902	16,951	7,795	-	-	48,343	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
80,705	8,546	966	17,989	6,925	15,588	185	3,268	13,488	30,506	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
79,651	7,634	866	17,688	7,088	15,939	185	3,536	13,013	30,251	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
325,809	-	241,163	13,818	4,037	14,008	16,078	-	-	36,705	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
520	-	2	78	41	143	-	3	77	256	יתרת נכסי סיכון לתקופת הדיווח ⁽²⁾
91	-	15	5	4	19	8	-	-	40	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
23	31	(1)	(2)	-	(2)	-	-	(2)	(3)	פיצול הכנסות רבית נטו
634	31	16	81	45	160	8	3	75	293	- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)*											
פעילות חו"ל		פעילות ישראל									
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	משקי בית
											סך הכל
											במיליוני ש"ח
615	-	615	34	6	88	40	153	-	4	102	294
50	-	50	6	5	5	4	11	3	-	-	16
565	-	565	28	1	83	36	142	(3)	4	102	278
-	-	-	10	11	(7)	-	-	9	(1)	(41)	(23)
565	-	565	38	12	76	36	142	6	3	61	255
365	-	365	36	41	34	23	74	15	20	3	142
930	-	930	74	53	110	59	216	21	23	64	397
9	-	9	-	(13)	3	1	(7)	-	-	2	25
640	5	635	9	37	46	22	148	13	15	28	360
281	(5)	286	65	29	61	36	75	8	8	34	12
78	(1)	79	16	9	17	11	22	2	3	9	2
203	(4)	207	49	20	44	25	53	6	5	25	10
12	-	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-
215	(4)	219	61	20	44	25	53	6	5	25	10
(12)	-	(12)	(4)	-	-	(1)	(3)	-	-	-	(4)
203	(4)	207	57	20	44	24	50	6	5	25	6
130,229	44	130,185	51,263	646	17,451	4,912	15,013	47	3,034	22,491	40,853
545	-	545	545	-	-	-	-	-	-	-	-
78,922	-	78,922	-	646	17,451	4,912	15,013	47	3,034	22,491	40,853
81,091	-	81,091	-	337	18,176	5,447	15,293	49	3,137	22,573	41,789
569	-	569	-	-	184	52	233	-	-	15	100
199	-	199	-	-	-	1	22	-	-	149	176
122,037	-	122,037	13,430	23,560	9,184	5,230	16,130	7,616	-	-	46,887
108,607	-	108,607	-	23,560	9,184	5,230	16,130	7,616	-	-	46,887
108,394	-	108,394	-	24,384	9,031	4,929	15,702	7,810	-	-	46,538
77,755	53	77,702	8,744	1,047	17,982	5,635	15,574	173	3,230	11,811	28,547
77,304	9	77,295	8,131	807	17,823	6,298	15,397	168	3,290	12,032	28,671
290,336	-	290,336	-	205,072	18,437	3,677	12,515	15,251	-	-	35,384
482	-	482	-	6	76	34	135	-	3	65	231
65	-	65	-	7	5	4	12	6	-	-	31
18	-	18	38	(1)	(5)	(2)	(5)	-	-	(4)	(7)
565	-	565	38	12	76	36	142	6	3	61	255

* סווג מחדש. ראה ב' בעמוד 116.
 1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשנת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלואות לדיור	סך הכל	
במיליוני ש"ח										
2,229	163	8	269	135	504	1	12	522	1,149	הכנסות רבית מחיצוניים
396	23	41	54	27	80	27	-	-	147	הוצאות רבית מחיצוניים
1,833	140	(33)	218	108	424	(26)	12	522	1,002	הכנסות רבית, נטו
-	(33)	72	9	19	38	50	(3)	(310)	(155)	- מחיצוניים
1,833	107	39	227	127	462	24	9	212	847	סך הכנסות רבית, נטו
1,257	251	143	87	60	235	47	66	11	434	הכנסות שאינן מרבית
3,090	358	182	314	187	697	71	75	223	1,281	סך הכנסות
130	-	-	23	6	59	-	(1)	4	42	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,093	57	122	146	86	489	53	47	85	1,140	הוצאות תפעוליות ואחרות
867	301	60	145	95	149	18	29	134	99	רווח לפני מסים
302	93	22	54	35	55	7	11	49	36	הפרשה למסים על הרווח
565	208	38	91	60	94	11	18	85	63	רווח לאחר מסים
28	28	-	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
593	236	38	91	60	94	11	18	85	63	רווח נקי:
(25)	(3)	-	-	(3)	(4)	-	(1)	-	(15)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
568	233	38	91	57	90	11	17	85	48	המיחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
135,094	52,372	683	17,634	5,708	15,297	51	2,898	23,436	43,349	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
579	579	-	-	-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
82,722	-	683	17,634	5,708	15,297	51	2,898	23,436	43,349	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
86,367	-	973	18,688	5,857	15,932	51	3,360	24,033	44,866	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
500	-	-	129	41	235	-	-	7	95	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
232	-	-	-	2	30	-	-	172	200	יתרת חובות פגומים
127,006	13,407	26,610	9,954	4,865	17,076	7,700	-	-	47,394	יתרת חובות בפגור מעל 90 יום
113,599	-	26,610	9,954	4,865	17,076	7,700	-	-	47,394	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
113,804	-	25,934	9,879	4,902	16,951	7,795	-	-	48,343	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
79,601	8,142	946	18,159	6,907	15,278	187	3,104	12,700	29,982	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
79,651	7,634	866	17,688	7,088	15,939	185	3,536	13,013	30,251	יתרה ממוצעת של נכסי סיוון ⁽¹⁾⁽²⁾
325,609	-	240,569	15,512	3,919	13,590	15,696	-	-	36,323	יתרת נכסי סיוון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
1,516	-	6	223	118	420	-	9	221	749	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
251	-	34	16	13	51	24	-	-	113	פיצול הכנסות רבית נטו
66	107	(1)	(12)	(4)	(9)	-	-	(9)	(15)	- מרווח מפעילות מתן אשראי
1,833	107	39	227	127	462	24	9	212	847	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

2. נכסי סיוון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)*												
פעילות חו"ל		פעילות ישראל										
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	מסקי בית	
											סך הכל	
במיליוני ש"ח												
2,008	3	2,005	123	11	273	120	480	1	11	417	997	הכנסות רבית מחיצוניים
298	-	298	23	25	42	19	55	19	-	-	115	הוצאות רבית מחיצוניים
												הכנסות רבית, נטו
1,710	3	1,707	100	(14)	231	101	425	(18)	11	417	882	- מחיצוניים
-	-	-	50	43	(3)	6	5	36	(2)	(243)	(137)	- בינמגזרי
1,710	3	1,707	150	29	228	107	430	18	9	174	745	סך הכנסות רבית, נטו
1,104	18	1,086	100	133	102	55	231	43	61	11	422	הכנסות שאינן מרבית
2,814	21	2,793	250	162	330	162	661	61	70	185	1,167	סך הכנסות
96	(4)	100	-	(8)	(9)	34	34	-	-	1	49	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,944	16	1,928	36	116	146	75	466	40	47	80	1,049	הוצאות תפעוליות ואחרות
774	9	765	214	54	193	53	161	21	23	104	69	רווח לפני מסים
261	2	259	71	19	67	18	55	7	8	34	22	הפרשה למסים על הרווח
513	7	506	143	35	126	35	106	14	15	70	47	רווח לאחר מסים
38	-	38	38	-	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
												רווח נקי:
551	7	544	181	35	126	35	106	14	15	70	47	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(31)	-	(31)	(7)	-	(1)	(2)	(6)	(1)	(1)	-	(14)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
520	7	513	174	35	125	33	100	13	14	70	33	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
128,695	138	128,557	50,337	616	17,785	5,086	14,469	47	2,744	22,209	40,217	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
531	-	531	531	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
78,220	-	78,220	-	616	17,785	5,086	14,469	47	2,744	22,209	40,217	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
81,091	-	81,091	-	337	18,176	5,447	15,293	49	3,137	22,573	41,789	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
569	-	569	-	-	184	52	233	-	-	15	100	יתרת חובות פגומים
199	-	199	-	-	-	1	22	-	-	149	176	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
120,611	-	120,611	13,670	22,256	9,178	5,292	16,426	7,588	-	-	46,201	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
106,941	-	106,941	-	22,256	9,178	5,292	16,426	7,588	-	-	46,201	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
108,394	-	108,394	-	24,384	9,031	4,929	15,702	7,810	-	-	46,538	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
76,741	247	76,494	8,258	1,053	18,036	6,103	14,768	169	3,162	11,821	28,107	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
77,304	9	77,295	8,131	807	17,823	6,298	15,397	168	3,290	12,032	28,671	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
285,752	-	285,752	-	203,114	16,415	3,713	12,641	14,787	-	-	35,082	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
1,426	-	1,426	-	10	231	102	411	-	9	185	672	פיצול הכנסות רבית נטו
185	3	182	-	20	12	10	31	18	-	-	91	- מרווח מפעילות מתן אשראי
99	-	99	150	(1)	(15)	(5)	(12)	-	-	(11)	(18)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות אחר
1,710	3	1,707	150	29	228	107	430	18	9	174	745	סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש. ראה ב' בעמוד 116.

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)*												
פעילות חו"ל		פעילות ישראל										
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	מסקי בית	
											סך הכל	
במיליוני ש"ח												
2,704	2	2,702	167	14	355	166	648	1	14	569	1,351	הכנסות רבית מחיצוניים
402	-	402	19	36	60	27	78	27	-	-	155	הוצאות רבית מחיצוניים
2,302	2	2,300	148	(22)	295	139	570	(26)	14	569	1,196	הכנסות רבית, נטו
-	-	-	62	60	1	6	5	51	(2)	(333)	(185)	- מחיצוניים
2,302	2	2,300	210	38	296	145	575	25	12	236	1,011	- בינמגזרי
1,450	19	1,431	106	183	134	65	324	57	84	13	562	סך הכנסות רבית, נטו
3,752	21	3,731	316	221	430	210	899	82	96	249	1,573	הכנסות שאינן מרבית
121	(3)	124	-	(9)	(3)	27	45	-	-	1	64	סך הכנסות
2,607	32	2,575	54	157	186	98	615	55	61	104	1,410	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,024	(8)	1,032	262	73	247	85	239	27	35	144	99	הוצאות תפעוליות ואחרות
358	-	358	92	26	86	29	83	9	12	48	33	רווח (הפסד) לפני מסים
666	(8)	674	170	47	161	56	156	18	23	96	66	הפרשה למסים על הרווח
54	-	54	54	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) לאחר מסים
720	(8)	728	224	47	161	56	156	18	23	96	66	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
(42)	-	(42)	(10)	-	(1)	(4)	(7)	(1)	(1)	-	(19)	רווח (הפסד) נקי:
678	(8)	686	214	47	160	52	149	17	22	96	47	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקונות שליטה
130,488	111	130,377	51,663	578	17,630	5,414	14,331	50	2,768	22,340	40,711	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקונות שליטה
536	-	536	536	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
78,714	-	78,714	-	578	17,630	5,414	14,331	50	2,768	22,340	40,711	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
81,216	-	81,216	-	590	17,785	5,655	14,613	52	3,182	22,848	42,521	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
542	-	542	-	-	210	34	203	-	-	7	95	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
205	-	205	-	-	-	1	23	-	-	156	181	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
122,270	290	121,980	14,469	23,058	9,126	5,227	16,175	7,652	-	-	46,273	יתרת חובות פגומים
107,511	-	107,511	-	23,058	9,126	5,227	16,175	7,652	-	-	46,273	יתרת חובות בפיקוח מעל 90 יום
113,511	-	113,511	-	26,681	11,683	5,309	15,439	8,028	-	-	46,371	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
76,775	207	76,568	8,546	1,013	17,915	6,603	14,216	170	2,891	11,948	28,105	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
77,371	8	77,363	8,625	941	17,408	6,661	14,463	170	3,070	12,228	29,095	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
293,263	-	293,263	-	210,228	16,304	3,749	12,644	15,097	-	-	35,241	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
1,915	-	1,915	-	11	303	139	549	1	12	252	912	פיצול הכנסות רבית נטו
249	2	247	-	28	15	13	43	24	-	-	124	- מרווח מפעילות מתן אשראי
138	-	138	210	(1)	(22)	(7)	(17)	-	-	(16)	(25)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות אחר
2,302	2	2,300	210	38	296	145	575	25	12	236	1,011	סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש. ראה ב' בעמוד 116.
 1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

(במיליוני ש"ח)

החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה באור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2017.

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)										
					חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	
634	(111)	174	28	79	11	60	102	213	78	הכנסות רבית, נטו
432	(151)	90	95	161	6	18	47	162	4	הכנסות שאינן מרבית
1,066	(262)	264	123	240	17	78	149	375	82	סך כל ההכנסות
49	3	9	-	3	-	9	4	22	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
701	(181)	218	12	181	11	40	58	332	30	הוצאות תפעוליות ואחרות
316	(84)	37	111	56	6	29	87	21	53	רווח לפני מסים
103	(32)	13	25	22	2	12	33	8	20	הפרשה למסים על הרווח
213	(52)	24	86	34	4	17	54	13	33	רווח לאחר מסים
9	-	-	9	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
222	(52)	24	95	34	4	17	54	13	33	רווח נקי
(10)	-	(10)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
212	(52)	14	95	34	4	17	54	13	33	המיוחס לבעלי מניות הבנק
135,966	(9,500)	26,297	43,078	5,414	534	7,813	21,277	17,119	23,934	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
86,367	(10,509)	18,457	-	6,350	552	7,952	22,275	17,233	24,057	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
113,804	(80,796)	25,179	-	90,225	2,316	4,717	21,197	50,966	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)										
					חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	
565	(95)	159	25	60	7	55	99	192	63	הכנסות רבית, נטו
365	(158)	84	33	159	8	20	56	160	3	הכנסות שאינן מרבית
930	(253)	243	58	219	15	75	155	352	66	סך כל ההכנסות
9	3	19	-	(13)	1	1	(26)	22	2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
640	(203)	174	15	186	7	44	67	322	28	הוצאות תפעוליות ואחרות
281	(53)	50	43	46	7	30	114	8	36	רווח לפני מסים
78	(13)	20	7	12	2	8	31	2	9	הפרשה למסים על הרווח
203	(40)	30	36	34	5	22	83	6	27	רווח לאחר מסים
12	-	-	12	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
215	(40)	30	48	34	5	22	83	6	27	רווח נקי
(12)	-	(12)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
203	(40)	18	48	34	5	22	83	6	27	המיוחס לבעלי מניות הבנק
130,229	(9,410)	25,563	42,612	5,253	436	7,147	20,339	15,687	22,602	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
81,091	(10,308)	17,357	-	5,899	461	7,473	21,733	15,796	22,680	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
108,394	(81,861)	23,555	-	86,573	2,420	4,973	22,087	50,647	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

1. יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 10א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)										
		חטיבה עסקית					חטיבה בנקאית			
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	
1,833	(314)	508	71	222	25	180	291	629	221	הכנסות רבית, נטו
1,257	(465)	326	170	498	22	57	154	484	11	הכנסות שאינן מרבית
3,090	(779)	834	241	720	47	237	445	1,113	232	סך כל ההכנסות
130	(2)	31	-	-	-	27	4	67	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,093	(547)	607	34	538	34	122	198	1,045	92	הוצאות תפעוליות ואחרות
867	(230)	196	207	182	13	88	243	31	137	רווח לפני מסים
302	(97)	71	62	70	5	34	93	12	52	הפרשה למסים על הרווח
565	(133)	125	145	112	8	54	150	19	85	רווח לאחר מסים
28	-	-	28	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
593	(133)	125	173	112	8	54	150	19	85	רווח נקי
(25)	-	(25)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
568	(133)	100	173	112	8	54	150	19	85	המיוחס לבעלי מניות הבנק
135,094	(9,522)	25,783	44,312	5,392	504	7,703	20,723	16,701	23,498	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
86,367	(10,509)	18,457	-	6,350	552	7,952	22,275	17,233	24,057	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
113,804	(80,796)	25,179	-	90,225	2,316	4,717	21,197	50,966	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)										
		חטיבה עסקית					חטיבה בנקאית			
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	
1,710	(261)	476	113	162	20	163	293	562	182	הכנסות רבית, נטו
1,104	(467)	256	100	477	23	59	170	475	11	הכנסות שאינן מרבית
2,814	(728)	732	213	639	43	222	463	1,037	193	סך כל ההכנסות
96	(16)	46	-	(4)	5	27	(26)	65	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,944	(563)	532	37	535	23	119	221	956	84	הוצאות תפעוליות ואחרות
774	(149)	154	176	108	15	76	268	16	110	רווח לפני מסים
261	(47)	53	58	36	5	25	89	5	37	הפרשה למסים על הרווח
513	(102)	101	118	72	10	51	179	11	73	רווח לאחר מסים
38	-	-	38	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
551	(102)	101	156	72	10	51	179	11	73	רווח נקי
(31)	-	(31)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
520	(102)	70	156	72	10	51	179	11	73	המיוחס לבעלי מניות הבנק
128,695	(9,262)	25,129	42,220	5,007	464	6,987	20,573	15,231	22,346	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
81,091	(10,308)	17,357	-	5,899	461	7,473	21,733	15,796	22,680	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
108,394	(81,861)	23,555	-	86,573	2,420	4,973	22,087	50,647	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

1. יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 10א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)											
		חטיבה עסקית					חטיבה בנקאית				
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות		
2,302	(351)	639	160	219	27	220	384	758	246	הכנסות רבית, נטו	
1,450	(647)	340	127	645	30	78	227	635	15	הכנסות שאינן מרבית	
3,752	(998)	979	287	864	57	298	611	1,393	261	סך כל ההכנסות	
121	(3)	74	-	(8)	4	18	(36)	74	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
2,607	(685)	722	40	671	45	143	277	1,283	111	הוצאות תפעוליות ואחרות	
1,024	(310)	183	247	201	8	137	370	36	152	רווח לפני מסים	
358	(95)	59	85	69	3	47	126	12	52	הפרשה למסים על הרווח	
666	(215)	124	162	132	5	90	244	24	100	רווח לאחר מסים	
54	-	-	54	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	
720	(215)	124	216	132	5	90	244	24	100	רווח נקי	
(42)	-	(42)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
678	(215)	82	216	132	5	90	244	24	100	המיוחס לבעלי מניות הבנק	
130,488	(9,505)	24,277	44,086	5,102	471	7,171	20,797	15,624	22,465	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	
81,216	(9,590)	17,695	-	5,229	490	7,469	20,751	16,225	22,947	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
113,511	(85,569)	23,987	-	91,244	2,418	5,196	24,413	51,822	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	

1. יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
860	-	860	252	117	491
55	-	55	12	-	43
(83)	-	(83)	(32)	-	(51)
51	-	51	20	1	30
(32)	-	(32)	(12)	1	(24)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קישון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
845	-	845	232	114	499
14	-	14	24	2	(12)
(57)	-	(57)	(28)	(1)	(28)
53	-	53	18	-	35
(4)	-	(4)	(10)	(1)	7
855	-	855	246	115	494
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קישון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
123	-	123	40	4	79
(218)	-	(218)	(94)	(2)	(122)
140	-	140	54	1	85
(78)	-	(78)	(40)	(1)	(37)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול (קיטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
847	-	847	231	115	501
103	-	103	45	1	57
(245)	-	(245)	(89)	(2)	(154)
150	-	150	59	1	90
(95)	-	(95)	(30)	(1)	(64)
855	-	855	246	115	494
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1) ועל החובות (1) בגינם היא חושבה:

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי (3)	
39,539	2,569	36,970	294	-	36,676	יתרת חוב רשומה של חובות (1): שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל חובות
49,397	-	49,397	20,288	24,033	5,076	
24,335	-	24,335	-	24,033	302	
88,936	2,569	86,367	20,582	24,033	41,752	
478	-	478	28	-	450	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1): שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
405	-	405	224	118	63	
119	-	119	-	(2)118	1	
883	-	883	252	118	513	

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי (3)	
37,201	2,341	34,860	233	-	34,627	יתרת חוב רשומה של חובות (1): שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל חובות
46,231	-	46,231	18,750	22,573	4,908	
22,855	-	22,855	-	22,573	282	
83,432	2,341	81,091	18,983	22,573	39,535	
470	-	470	31	-	439	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1): שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
385	-	385	215	115	55	
116	-	116	-	(2)115	1	
855	-	855	246	115	494	

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי (3)	
37,480	3,300	34,180	226	-	33,954	יתרת חוב רשומה של חובות (1): שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל חובות
47,036	-	47,036	19,206	22,848	4,982	
23,141	-	23,141	-	22,848	293	
84,516	3,300	81,216	19,432	22,848	38,936	
440	-	440	33	-	407	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1): שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
398	-	398	219	115	64	
116	-	116	-	(2)115	1	
838	-	838	252	115	471	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 85 מיליון ש"ח (30.9.17 - 80 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 81 מיליון ש"ח).
(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,826 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.17 - 2,446 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 2,500 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
12	6	4,603	47	33	4,523
12	1	5,117	32	17	5,068
3	1	8,440	2	14	8,424
62	24	22,755	316	555	21,884
89	32	40,915	397	619	39,899
237	172	24,033	7	192 ⁽⁶⁾	23,834
56	28	20,582	88	263	20,231
382	232	85,530	492	1,074	83,964
-	-	671	-	-	671
-	-	672	-	-	672
382	232	86,873	492	1,074	85,307
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
-	-	-	-	-	-
-	-	837	8	-	829
-	-	837	8	-	829
-	-	-	-	-	-
-	-	837	8	-	829
-	-	1,226	-	-	1,226
-	-	-	-	-	-
-	-	2,063	8	-	2,055
382	232	86,367	500	1,074	84,793
-	-	1,897	-	-	1,897
-	-	672	-	-	672
382	232	88,936	500	1,074	87,362
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
סך הכל					

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 146 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיוור בסך 3 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף*		בעייתיים⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
					בינוי ונדל"ן - בינוי
19	1	3,934	40	37	3,857
					בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	1	4,778	42	11	4,725
8	-	7,757	1	26	7,730
69	21	22,414	378	511	21,525
97	23	38,883	461	585	37,837
209	149	22,573	15	158 ⁽⁶⁾	22,400
51	27	18,983	85	255	18,643
357	199	80,439	561	998	78,880
-	-	573	-	-	573
-	-	652	-	-	652
357	199	81,664	561	998	80,105
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
					בינוי ונדל"ן
-	-	6	-	-	6
					מסחרי אחר
-	-	646	8	-	638
-	-	652	8	-	644
-	-	-	-	-	-
-	-	652	8	-	644
-	-	1,116	-	-	1,116
-	-	-	-	-	-
-	-	1,768	8	-	1,760
357	199	81,091	569	998	79,524
-	-	1,689	-	-	1,689
-	-	652	-	-	652
357	199	83,432	569	998	81,865
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
סך הכל					

* סווג מחדש.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 148 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיור בסך 3 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

חובות לא פגומים - מידע נוסף*		31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
5	4	3,935	54	19	3,862	פעילות לווים בישראל
5	1	4,818	40	7	4,771	ציבור - מסחרי
-	-	8,020	1	16	8,003	בינוי ונדל"ן - בינוי
72	19	21,426	344	446	20,636	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
82	24	38,199	439	488	37,272	שרותים פיננסיים
206	156	22,848	7	165 ⁽⁶⁾	22,676	מסחרי - אחר
52	25	19,432	88	248	19,096	סך הכל מסחרי
340	205	80,479	534	901	79,044	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	1,305	-	-	1,305	אנשים פרטיים - אחר
-	-	675	-	-	675	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
340	205	82,459	534	901	81,024	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	5	-	-	5	בינוי ונדל"ן
-	-	732	8	-	724	מסחרי אחר
-	-	737	8	-	729	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	737	8	-	729	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,320	-	-	1,320	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,057	8	-	2,049	סך הכל פעילות בחו"ל
340	205	81,216	542	901	79,773	סך הכל ציבור
-	-	2,625	-	-	2,625	סך הכל בנקים
-	-	675	-	-	675	סך הכל ממשלות
340	205	84,516	542	901	83,073	סך הכל

* סווג מחדש.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 134 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיור בסך 3 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מועברים לטיפול כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מועברים לטיפול כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים:

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
יורת קרן חודית של חובות פגומים	סך הכל יורת ⁽²⁾ חובות פגומים	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
906	47	15	13	32	בינוי ונדל"ן - בינוי
684	32	19	2	13	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
863	2	-	1	2	שרותים פיננסיים
1,698	316	32	132	284	מסחרי - אחר
4,151	397	66	148	331	סך הכל מסחרי
7	7	7	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
190	88	8	17	80	אנשים פרטיים - אחר
4,348	492	81	165	411	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,348	492	81	165	411	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
68	8	8	-	-	מסחרי אחר
68	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
68	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
68	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,416	500	89	165	411	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,416	500	89	165	411	סך הכל
					מזה:
	428	32	164	396	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	231	35	56	196	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
 (2) יורת חוב רשומה.
 (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
יורת קרן חובות פגומים	סך הכל יורת ⁽²⁾ חובות פגומים	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
883	40	4	21	36	בינוי ונדל"ן - בינוי
604	42	23	3	19	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
746	1	-	1	1	שרותים פיננסיים
2,057	378	81	125	297	מסחרי - אחר
4,290	461	108	150	353	סך הכל מסחרי
15	15	15	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
175	85	9	25	76	אנשים פרטיים - אחר
4,480	561	132	175	429	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,480	561	132	175	429	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
70	8	8	-	-	מסחרי אחר
70	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
70	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
70	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,550	569	140	175	429	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,550	569	140	175	429	סך הכל
					מזה:
	484	67	174	417	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	253	62	54	191	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים:

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
יורת קרן חובות פגומים	סך הכל יורת ⁽²⁾ חובות פגומים	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
				50	בינוי ונדל"ן - בינוי
				19	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
				1	שרותים פיננסיים
				289	מסחרי - אחר
				359	סך הכל מסחרי
				-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
				78	אנשים פרטיים - אחר
				437	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
				-	בנקים בישראל
				-	ממשלת ישראל
				437	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
				-	בינוי ונדל"ן
				-	מסחרי אחר
				-	סך הכל מסחרי
				-	אנשים פרטיים
				-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
				-	בנקים בחו"ל
				-	ממשלות בחו"ל
				-	סך הכל פעילות בחו"ל
				437	סך הכל ציבור
				-	סך הכל בנקים
				-	סך הכל ממשלות
				437	סך הכל
				425	מזה:
				161	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
				64	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים
				470	
				263	

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
 (2) יורת חוב רשומה.
 (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
-	-	40	-	-	48
-	-	40	1	1	26
4	4	39	-	-	2
2	3	351	-	-	310
6	7	470	1	1	386
-	-	14	-	-	10
-	-	85	-	1	88
6	7	569	1	2	484
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
6	7	569	1	2	484
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
6	7	577	1	2	492
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
6	7	577	1	2	492
-	-	-	-	-	-
6	⁽⁴⁾ 7	577	1	⁽⁴⁾ 2	492

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
 (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 (3) הכנסות רבית שרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 15 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 - 17 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2017			2018		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
-	-	50	-	-	48
-	-	34	1	1	36
4	4	115	-	-	2
2	4	345	-	1	326
6	8	544	1	2	412
-	-	14	-	-	8
-	1	83	1	2	88
6	9	641	2	4	508
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
6	9	641	2	4	508
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
סך הכל					
6	9 ⁽⁴⁾	649	2	4 ⁽⁴⁾	516

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
 (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 (3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 44 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 - 47 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
9	7	-	-	2	בינוי ונדל"ן - בינוי
8	6	-	-	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	-	-	-	2	שרותים פיננסיים
127	15	-	-	112	מסחרי - אחר
146	28	-	-	118	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
77	22	-	-	55	אנשים פרטיים - אחר
223	50	-	-	173	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
223	50	-	-	173	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
231	50	-	-	181	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
231	50	-	-	181	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
17	1	-	-	16	בינוי ונדל"ן - בינוי
11	4	-	-	7	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
143	23	-	-	120	מסחרי - אחר
172	28	-	-	144	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
73	21	-	-	52	אנשים פרטיים - אחר
245	49	-	-	196	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
245	49	-	-	196	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
253	49	-	-	204	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
253	49	-	-	204	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
23	1	-	-	22	בינוי ונדל"ן - בינוי
10	4	-	-	6	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
147	23	-	-	124	מסחרי - אחר
181	28	-	-	153	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
74	21	-	-	53	אנשים פרטיים - אחר
255	49	-	-	206	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
255	49	-	-	206	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
263	49	-	-	214	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
263	49	-	-	214	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו						
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)						
2017			2018			
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
6	7	4	1	1	6	
-	-	1	-	-	-	
-	-	1	-	-	4	
12	12	60	14	14	69	
18	19	66	15	15	79	
-	-	-	-	-	-	
12	12	239	12	13	278	
30	31	305	27	28	357	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
30	31	305	27	28	357	
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)						
פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
בינוי ונדל"ן - בינוי						
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן						
שרותים פיננסיים						
מסחרי - אחר						
סך הכל מסחרי						
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור						
אנשים פרטיים - אחר						
סך הכל ציבור - פעילות בישראל						
בנקים בישראל						
ממשלת ישראל						
סך הכל פעילות בישראל						
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור-מסחרי						
בינוי ונדל"ן						
מסחרי - אחר						
סך הכל מסחרי						
אנשים פרטיים						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל						
בנקים בחו"ל						
ממשלות בחו"ל						
סך הכל פעילות בחו"ל						
סך הכל ציבור						
סך הכל בנקים						
סך הכל ממשלות						
סך הכל						
30	31	305	27	28	357	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
30	31	305	27	28	357	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו						ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)					
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)						פעילות לווים בישראל					
2017			2018			ציבור-מסחרי					
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	בינוי ונדל"ן - בינוי					
15	16	17	2	2	14	פעילויות בנדל"ן					
1	1	4	1	1	1	שרותים פיננסיים					
228	228	5	1	1	6	מסחרי - אחר					
66	68	192	52	52	198	סך הכל מסחרי					
310	313	218	56	56	219	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר					
33	35	742	37	38	835	סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
343	348	960	93	94	1,054	בנקים בישראל					
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל					
343	348	960	93	94	1,054	סך הכל פעילות בישראל					
-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל					
-	-	-	-	-	-	ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן					
-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר					
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים					
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל					
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל					
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל					
343	348	960	93	94	1,054	סך הכל ציבור					
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים					
-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות					
343	348	960	93	94	1,054	סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾							
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2017		2018					
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה				
-	4	-	7	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)			
-	-	-	1	פעילות לווים בישראל			
-	-	-	-	ציבור-מסחרי			
1	25	8	52	בינוי ונדל"ן - בינוי			
1	29	8	60	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
-	-	-	-	שרותים פיננסיים			
3	126	4	175	מסחרי - אחר			
4	155	12	235	סך הכל מסחרי			
-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			
-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר			
4	155	12	235	סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
-	-	-	-	בנקים בישראל			
-	-	-	-	ממשלת ישראל			
4	155	12	235	סך הכל פעילות בישראל			
-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל			
-	-	-	-	ציבור-מסחרי			
-	-	-	-	בינוי ונדל"ן			
-	-	-	-	מסחרי - אחר			
-	-	-	-	סך הכל מסחרי			
-	-	-	-	אנשים פרטיים			
-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
-	-	-	-	בנקים בחו"ל			
-	-	-	-	ממשלות בחו"ל			
-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל			
4	155	12	235	סך הכל ציבור			
-	-	-	-	סך הכל בנקים			
-	-	-	-	סך הכל ממשלות			
4	155	12	235	סך הכל			

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)			
2017		2018	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
-	9	-	16
-	-	-	3
-	2	1	1
4	69	13	110
4	80	14	130
-	-	-	-
7	304	10	408
11	384	24	538
-	-	-	-
-	-	-	-
11	384	24	538
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)			
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
שרותים פיננסיים			
מסחרי - אחר			
סך הכל מסחרי			
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			
אנשים פרטיים - אחר			
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
בנקים בישראל			
ממשלת ישראל			
סך הכל פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
בינוי ונדל"ן			
מסחרי - אחר			
סך הכל מסחרי			
אנשים פרטיים			
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
בנקים בחו"ל			
ממשלות בחו"ל			
סך הכל פעילות בחו"ל			
סך הכל ציבור			
סך הכל בנקים			
סך הכל ממשלות			
11	384	24	538
-	-	-	-
-	-	-	-
11	384	24	538

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדירור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדירור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
762	10,381	325	17,073
350	4,431	70	6,952
-	3	-	8
1,112	14,815	395	24,033

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדירור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
813	9,832	375	16,129
313	4,196	90	6,417
4	16	-	27
1,130	14,044	465	22,573

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדירור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
860	9,919	371	16,310
337	4,236	87	6,523
1	11	-	15
1,198	14,166	458	22,848

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים (1)			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2017	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		
-	-	-	244	79	134	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
8	8	8	886	908	818	- אשראי תעודות
9	8	9	2,498	2,540	2,726	- ערבויות להבטחת אשראי
15	18	24	3,714	3,686	4,019	- ערבויות לרוכשי דירות
-	-	-	2,510	2,571	2,187	- ערבויות והתחייבויות אחרות
16	14	13	*8,192	*7,548	8,882	- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
4	6	4	3,829	3,994	4,726	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
4	4	4	7,048	7,025	7,546	- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
-	-	-	279	234	222	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	-	182	180	132	- מסגרות להשאלת ניירות ערך
5	6	6	1,601	1,506	1,523	- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
						- התחייבויות להוצאת ערבויות
						עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:
-	-	-	89	94	74	- ערבויות (כולל לבתי משפט בקשר לתביעות העלולות להתהוות בעקבות אירועים מסוימים) וכתבי שיפוי(2)

* סוג מחדש.

- (1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
- (2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
32,835	-	196	169	1,117	1	31,352
11,880	240	13	1,704	5,359	704	3,860
904	-	-	-	-	-	904
85,484	470	100	934	4,024	9,946	70,010
672	-	-	-	7	622	43
596	596	-	-	-	-	-
1,025	1,025	-	-	-	-	-
223	223	-	-	-	-	-
1,009	300	23	40	388	57	201
1,223	399	1	2	194	7	620
135,851	3,253	333	2,849	11,089	11,337	106,990
113,804	473	1,213	2,979	14,259	6,189	88,691
857	-	14	48	246	-	549
948	-	1	2	75	75	795
5,155	-	-	-	-	4,447	708
942	297	15	42	346	16	226
5,735	427	9	21	147	133	4,998
127,441	1,197	1,252	3,092	15,073	10,860	95,967
8,410	2,056	(919)	(243)	(3,984)	477	11,023
-	-	950	223	3,753	(78)	(4,848)
-	-	-	(79)	1	-	78
-	-	2	67	187	-	(256)
8,410	2,056	33	(32)	(43)	399	5,997
-	-	-	(152)	32	-	120
-	-	6	(110)	1,021	-	(917)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
33,205	-	321	243	1,076	66	31,499
10,590	162	14	1,584	4,420	1,041	3,369
895	-	-	-	-	-	895
80,236	572	274	771	3,388	10,073	65,158
652	-	-	-	-	618	34
549	549	-	-	-	-	-
1,097	1,097	-	-	-	-	-
226	226	-	-	-	-	-
1,203	420	30	113	180	57	403
1,235	340	9	2	290	4	590
129,888	3,366	648	2,713	9,354	11,859	101,948
108,394	580	1,133	2,930	14,449	6,375	82,927
782	-	26	56	172	52	476
846	-	1	2	59	120	664
5,230	-	-	-	-	4,519	711
1,160	409	22	117	167	40	405
5,151	361	10	11	58	106	4,605
121,563	1,350	1,192	3,116	14,905	11,212	89,788
8,325	2,016	(544)	(403)	(5,551)	647	12,160
-	-	(206)	-	-	-	206
-	-	818	270	5,711	(265)	(6,534)
-	-	-	84	(73)	-	(11)
-	-	(13)	31	(32)	-	14
8,325	2,016	55	(18)	55	382	5,835
-	-	1	62	57	-	(120)
-	-	(70)	246	9	-	(185)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 ניירות ערך
 אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
 אשראי לממשלה
 השקעה בחברה כלולה
 בנינים וציוד
 נכסים בלתי מוחשיים
 נכסים בגין מכשירים נגזרים
 נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
 פקדונות מבנקים
 פקדונות הממשלה
 אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
 אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
 אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
39,186	-	290	209	1,241	65	37,381
10,238	196	110	1,663	4,609	1,021	2,639
813	-	-	-	-	-	813
80,378	459	244	909	3,207	9,710	65,849
675	-	-	-	-	618	57
565	565	-	-	-	-	-
1,095	1,095	-	-	-	-	-
235	235	-	-	-	-	-
1,342	613	14	102	151	57	405
1,186	442	3	2	194	4	541
4	4	-	-	-	-	-
135,717	3,609	661	2,885	9,402	11,475	107,685
113,511	466	1,099	2,942	15,714	6,037	87,253
1,133	-	3	18	161	52	899
960	-	1	1	50	319	589
5,249	-	-	-	-	4,535	714
1,318	605	9	130	132	40	402
5,162	466	10	11	89	118	4,468
127,333	1,537	1,122	3,102	16,146	11,101	94,325
8,384	2,072	(461)	(217)	(6,744)	374	13,360
-	-	503	168	6,850	(268)	(7,253)
-	-	1	26	13	-	(40)
-	-	1	7	(65)	-	57
8,384	2,072	44	(16)	54	106	6,124
-	-	2	39	182	-	(223)
-	-	2	(78)	231	-	(155)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 ניירות ערך
 ניירות ערך שנשאלו
 אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
 אשראי לממשלה
 השקעה בחברה כלולה
 בנינים וציוד
 נכסים בלתי מוחשיים
 נכסים בגין מכשירים נגזרים
 נכסים אחרים
 נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
 פקדונות מבנקים
 פקדונות הממשלה
 אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 התחייבויות אחרות
 סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
 אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
 אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
 סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
 אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבטיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
32,854	7	32,149	698	32,835
11,926	126	7,214	4,586	11,880
904	-	904	-	904
85,691	80,851	1,210	3,630	85,484
671	627	44	-	672
1,009	213	354	442	1,009
729	337	-	392	729
133,784	82,161	41,875	9,748	(3)133,513
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים				
ניירות ערך ⁽²⁾				
ניירות ערך שנשאלו				
אשראי לציבור, נטו				
אשראי לממשלה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
נכסים פיננסיים אחרים				
סך הכל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור				
פקדונות מבנקים				
פקדונות הממשלה				
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות פיננסיות אחרות				
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות				
113,920	20,731	90,422	2,767	113,804
872	19	853	-	857
955	65	315	575	948
5,311	694	-	4,617	5,155
942	16	483	443	942
4,558	2,628	1,210	720	4,560
126,558	24,153	93,283	9,122	(3)126,266

31	31	-	-	31
1,125	1,125	-	-	1,125

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 14,988 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,212 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14 ב-14.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				
שווי הוגן⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
33,214	67	32,535	612	33,205
10,663	109	6,241	4,313	10,590
895	-	895	-	895
80,077	75,139	1,398	3,540	80,236
647	614	33	-	652
1,203	339	335	529	1,203
750	431	-	319	750
127,449	76,699	41,437	9,313	⁽³⁾ 127,531
108,586	16,669	88,972	2,945	108,394
806	82	724	-	782
859	78	290	491	846
5,445	770	-	4,675	5,230
1,160	40	592	528	1,160
4,141	2,033	1,501	607	4,142
120,997	19,672	92,079	9,246	⁽³⁾ 120,554
30	30	-	-	30
1,134	1,134	-	-	1,134

נכסים פיננסיים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך⁽²⁾
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים פיננסיים אחרים
סך הכל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות פיננסיות אחרות
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 14,210 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,214 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
39,188	70	38,533	585	39,186
10,316	119	6,568	3,629	10,238
813	-	813	-	813
80,452	75,544	1,366	3,542	80,378
674	633	41	-	675
1,342	276	335	731	1,342
707	284	-	423	707
133,492	76,926	47,656	8,910	(3)133,339
113,747	18,477	92,613	2,657	113,511
1,157	80	1,077	-	1,133
971	75	188	708	960
5,470	754	-	4,716	5,249
1,318	42	546	730	1,318
4,080	2,193	1,366	521	4,082
126,743	21,621	95,790	9,332	(3)126,253

נכסים פיננסיים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 ניירות ערך⁽²⁾
 ניירות ערך שנשאלו
 אשראי לציבור, נטו
 אשראי לממשלה
 נכסים בגין מכשירים נגזרים
 נכסים פיננסיים אחרים
 סך הכל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות

פקדונות הציבור
 פקדונות מבנקים
 פקדונות הממשלה
 אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 התחייבויות פיננסיות אחרות
 סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

33	33	-	-	33
1,166	1,166	-	-	1,166

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 14,116 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,212 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית. בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורביית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. היוון תזרים המזומנים כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים במקום מועדי הפרעון החוזיים, הגדילו את השווי ההוגן של המשכנתאות ב-71 מיליון ש"ח (31.12.17 - 46 מיליון ש"ח). על פי התזרים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, ביום 30 בספטמבר 2018 הגיע מח"מ הנכסים במגזר השקלי הלא צמוד ל-0.64 שנים, ובמגזר הצמוד מדד ל-3.47 שנים (31.12.17 - 0.54 ו-3.22 שנים, בהתאמה), לעומת 0.59 שנים ו-2.96 שנים, בהתאמה (31.12.17 - 0.46 ו-2.55 שנים, בהתאמה) לאחר התחשבות בתחזית לפרעונות מוקדמים. מספרי השוואה ל-30 בספטמבר 2017 לא סווגו מחדש.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 114 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קידוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים				
				ניירות ערך זמינים למכירה:
5,388	-	-	3,236	2,152
1,936	-	-	1,936	-
80	-	-	-	80
485	-	-	485	-
410	-	-	410	-
347	-	-	7	340
833	-	-	833	-
107	-	-	-	107
9,586	-	-	6,907	2,679
				סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
				ניירות ערך למסחר:
308	-	-	-	308
5	-	-	-	5
47	-	-	47	-
4	-	-	-	4
7	-	-	-	7
371	-	-	47	324
3,630	-	-	-	3,630
				סך הכל ניירות ערך למסחר
				אשראי בגין השאלת ניירות ערך
				נכסים בגין מכשירים נגזרים:
23	-	23	-	-
242	-	11	208	23
444	-	179	143	122
300	-	-	3	297
-	-	-	-	-
1,009	-	213	354	442
392	-	-	-	392
14,988	-	213	7,308	7,467
				סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
				נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
				סך הכל נכסים
				התחייבויות
2,767	-	-	-	2,767
575	-	-	-	575
				פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
				פקדונות הממשלה
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
4	-	4	-	-
180	-	-	157	23
461	-	12	326	123
300	-	-	3	297
-	-	-	-	-
945	-	16	486	443
				סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
				התחייבויות אחרות
392	-	-	-	392
328	-	-	-	328
720	-	-	-	720
5,007	-	16	486	4,505
				התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
				מכירת ניירות ערך בחסר
				סך הכל התחייבויות אחרות
				סך הכל התחייבויות

באור 114 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קידוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים				
				ניירות ערך זמינים למכירה:
4,664	-	-	2,498	2,166
				אגרות חוב של ממשלת ישראל
1,518	-	-	1,518	-
				אגרות חוב של ממשלות זרות
102	-	-	-	102
				אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
697	-	-	697	-
				אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
322	-	-	322	-
				אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
363	-	-	132	231
				אגרות חוב של אחרים בישראל
713	-	-	713	-
				אגרות חוב של אחרים זרים
48	-	-	-	48
				מניות של אחרים
8,427	-	-	5,880	2,547
				סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
				ניירות ערך למסחר:
612	-	-	-	612
				אגרות חוב של ממשלת ישראל
10	-	-	-	10
				אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
28	-	-	28	-
				אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
3	-	-	-	3
				אגרות חוב של אחרים בישראל
63	-	-	63	-
				אגרות חוב של אחרים זרים
5	-	-	-	5
				מניות של אחרים
721	-	-	91	630
				סך הכל ניירות ערך למסחר
3,540	-	-	-	3,540
				אשראי בגין השאלת ניירות ערך
				נכסים בגין מכשירים נגזרים:
22	-	22	-	-
				חוזי רבית שקל-מדד
220	-	11	199	10
				חוזי רבית אחרים
540	-	306	124	110
				חוזי מטבע חוץ
419	-	-	11	408
				חוזי מניות
2	-	-	1	1
				חוזי סחורות ואחרים
1,203	-	339	335	529
				סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
319	-	-	-	319
				נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
14,210	-	339	6,306	7,565
				סך הכל נכסים
התחייבויות				
				פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
2,945	-	-	-	2,945
				פקדונות הממשלה
491	-	-	-	491
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
251	-	-	242	9
				חוזי רבית אחרים
500	-	40	350	110
				חוזי מטבע חוץ
419	-	-	11	408
				חוזי מניות
1	-	-	-	1
				חוזי סחורות ואחרים
1,171	-	40	603	528
				סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות				
319	-	-	-	319
				התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
288	-	-	-	288
				מכירת ניירות ערך בחסר
607	-	-	-	607
				סך הכל התחייבויות אחרות
5,214	-	40	603	4,571
				סך הכל התחייבויות

באור 114 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					נכסים
					ניירות ערך זמינים למכירה:
4,143	-	-	2,533	1,610	אגרות חוב של ממשלות ישראל
1,932	-	-	1,932	-	אגרות חוב של ממשלות זרות
106	-	-	-	106	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
511	-	-	511	-	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
300	-	-	300	-	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
358	-	-	124	234	אגרות חוב של אחרים בישראל
853	-	-	853	-	אגרות חוב של אחרים זרים
75	-	-	-	75	מניות של אחרים
8,278	-	-	6,253	2,025	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
					ניירות ערך למסחר:
442	-	-	-	442	אגרות חוב של ממשלות ישראל
28	-	-	28	-	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
38	-	-	-	38	אגרות חוב של אחרים בישראל
21	-	-	21	-	אגרות חוב של אחרים זרים
2	-	-	-	2	מניות של אחרים
531	-	-	49	482	סך הכל ניירות ערך למסחר
3,542	-	-	-	3,542	אשראי בגין השאלת ניירות ערך נכסים בגין מכשירים נגזרים:
22	-	22	-	-	חוזי רבית שקל-מדד
213	-	10	199	4	חוזי רבית אחרים
494	-	244	128	122	חוזי מטבע חוץ
612	-	-	8	604	חוזי מניות
1	-	-	-	1	חוזי סחורות ואחרים
1,342	-	276	335	731	סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
423	-	-	-	423	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
14,116	-	276	6,637	7,203	סך הכל נכסים
					התחייבויות
2,657	-	-	-	2,657	פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
708	-	-	-	708	פקדונות הממשלה
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
2	-	2	-	-	חוזי רבית שקל-מדד
229	-	-	225	4	חוזי רבית אחרים
482	-	40	321	121	חוזי מטבע חוץ
612	-	-	8	604	חוזי מניות
1	-	-	-	1	חוזי סחורות ואחרים
1,326	-	42	554	730	סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
					התחייבויות אחרות
423	-	-	-	423	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
98	-	-	-	98	מכירת ניירות ערך בחסר
521	-	-	-	521	סך הכל התחייבויות אחרות
5,212	-	42	554	4,616	סך הכל התחייבויות

באור 114 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(5)	47	47	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(8)	57	57	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(13)	52	52	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 14 ג - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 30 ביולי 2018
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
(1)	23	-	-	-	-	(2)	25
1	11	-	-	-	-	2	9
43	179	-	-	(508)	17	345	325
43	213	-	-	(508)	17	345	359
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
1	4	-	-	-	-	1	5
-	12	-	-	-	-	-	12
1	16	-	-	-	-	1	17
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2017	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2017	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 30 ביולי 2017
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
2	22	-	-	-	-	2	20
1	11	-	-	-	-	1	10
46	306	-	-	(429)	19	365	351
49	339	-	-	(429)	19	368	381
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
-	-	-	-	(1)	-	-	1
6	40	-	-	-	-	6	46
6	40	-	-	(1)	-	6	47

באור 114 - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
1	23	-	-	-	-	1	22
2	11	-	-	(2)	-	3	10
59	179	-	-	(1,568)	51	1,452	244
62	213	-	-	(1,570)	51	1,456	276
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
(2)	4	-	-	-	-	(2)	2
2	12	-	-	(26)	-	2	40
-	16	-	-	(26)	-	-	42

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2017	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2017	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
2	22	-	-	(2)	-	1	23
4	11	-	-	(3)	-	4	10
199	306	-	-	(1,021)	47	1,065	215
205	339	-	-	(1,026)	47	1,070	248
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
-	-	-	-	(3)	-	-	3
-	40	-	-	-	-	(1)	39
-	40	-	-	(3)	-	(1)	42

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
2	22	-	-	(3)	-	2	23
4	10	-	-	(4)	-	4	10
126	244	-	-	(1,308)	66	1,271	215
132	276	-	-	(1,315)	66	1,277	248
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
(2)	2	-	-	(3)	-	(2)	3
(2)	40	-	-	(1)	-	(2)	39
(4)	42	-	-	(4)	-	(4)	42

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 14 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)				
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
(1.22)-0.00	(1.01)	23	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.10-1.75	1.47	11	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(1.23)-(0.05)	(0.76)	52	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
0.90-4.76	1.36	127	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.53)-0.10	0.01	4	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(1.23)-(0.05)	(0.65)	12	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
		47	שווי הוגן של בטחונות	

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים

נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל-מדד
 - חוזי רביית אחר
 - חוזי מטבע חוץ

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
0.31	0.31	22	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.30-4.99	1.90	11	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(0.55)-2.00	(0.25)	60	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.05-4.99	1.48	246	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.55)-1.06	0.63	40	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
		57	שווי הוגן של בטחונות	

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים

נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל-מדד
 - חוזי רביית אחר
 - חוזי מטבע חוץ

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי מטבע חוץ

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 114 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
טוח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
				- חוזי רבית שקל-מדד
				- חוזי רבית אחר
				- חוזי מטבע חוץ
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
				- חוזי רבית שקל מדד
				- חוזי מטבע חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
		52		שווי הוגן של בטחונות

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קטון) של השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

באור 15 - רכישת מניות המיעוט באוצר החייל

ביום 14 בינואר 2018 הציע הבנק לכלל בעלי המניות באוצר החייל (שאינם הבנק), כולל חבר משרתי הקבע והגימלאים בע"מ (להלן - "חבר") לרכוש את מניותיהם באוצר החייל, על סוגיהן השונים, במסגרת הליך לפי סעיף 341 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות"), וזאת במחיר כולל של כ-340 מיליון ש"ח, התואם את מחיר המימוש שהיה קבוע בתנאי אופצית המכר (PUT) שנתן הבנק לחבר על פי הסדרים משנת 2006, שעודכנו מעת לעת (להלן - "אופצית חבר").

במסגרת התהליך, הושלמה ביום 16 בינואר 2018 רכישת החזקות חבר על ידי הבנק ובעקבותיה פקעה אופצית חבר וביום 22 באפריל 2018 הושלמה רכישת מניותיהם של כלל בעלי מניות המיעוט באוצר החייל על ידי הבנק בהתאם להוראות סעיף 341 לחוק החברות, על פי המועדים והתנאים הקבועים בו ובעקבותיה הבנק מחזיק ב-100% מזכויות ההצבעה והזכויות בהון באוצר החייל. לעניין מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק, ראה באור 16 - מיזוג בנק אוצר החייל.

באור 16 - מיזוג בנק אוצר החייל

ביום 20 בספטמבר 2018 נחתם הסכם מיזוג בין הבנק לבין בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "אוצר החייל"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, לפיו אוצר החייל יתמזג עם ולתוך הבנק (על פי הוראות הפרק הראשון לחלק השמיני בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודת מס הכנסה, התשכ"א-1961) באופן בו הנכסים וההתחייבויות של אוצר החייל, כפי שיהיו במועד המיזוג, יועברו לבנק ללא תמורה, ואוצר החייל יחוסל, ללא פירוק, ורשם החברות ימחק אותו מרישומיו.

בהתאם להסכם המיזוג מועד המיזוג של הבנק עם אוצר החייל נקבע לחול ביום 31 בדצמבר 2018 או בכל מועד אחר שיקבע באישור מס הכנסה כהגדרתו להלן או במועד מאוחר יותר בו יתקיים אחרון התנאים המתלים שנקבעו למיזוג ויבוצעו כל ההליכים והפעולות הנדרשים על פי חוק החברות או המועד שיצוין בתעודת המיזוג שתונפק על ידי רשם החברות או בכל מועד אחר שיקבע בהסכמה על ידי הבנקים המתמזגים, לפי המאוחר.

השלמת המיזוג הותנתה בהתקיימות מספר תנאים מתלים בתוך 12 חודשים ממועד חתימת הסכם המיזוג (או במועד מאוחר יותר שיקבע בהסכמה בין הצדדים), ובכלל זה: קבלת אישור מראש (Pre Ruling) ממנהל רשות המיסים, בהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה (לעיל ולהלן - "אישור מס הכנסה"); קבלת אישורי רשויות, ככל שידרשו; וביצוע כל הפעולות והתקיימות כל התנאים למיזוג בהתאם לחוק החברות.

בהתאם להסכם המיזוג, התחייבות אוצר החייל לשיפוי הדירקטורים ונושאי המשרה המכהנים ושכיהנו בו, כפי שתהיה בתוקף במועד המיזוג, בגין כל תביעה ו/או הליך משפטי שהוגשו או שיוגשו נגדם בקשר לכהונתם באוצר החייל, לרבות בקשר למיזוג, תועבר לבנק במסגרת השלמת המיזוג. בכפוף לכל דין, הבנק ימשיך לפעול לכך שפוליסת ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה של הבנק תמשיך לכסות את הדירקטורים ונושאי המשרה של אוצר החייל, כפי שכיהנו ויכהנו עד למועד המיזוג, בגין הפעולות שביצעו ויבצעו במהלך תפקידם באוצר החייל עד למועד האמור, וזאת לפחות למשך שבע שנים ממועד המיזוג, כפי שתחול על הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק.

הבנק ואוצר החייל פנו לקבל אישור מס הכנסה לכך שהמיזוג יהיה מיזוג פטור ממס הכנסה וממס שבח מקרקעין על פי הוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה (להלן - "הטבות המס"), למעט תשלום מס הרכישה בגין העברת זכויות במקרקעין של אוצר החייל לבנק, אשר יחול על הבנק ואשר צפוי להיות בסכום לא מהותי עבור הבנק.

הטבות המס מותנות בתנאים על פי הוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה, ובין היתר בתנאי שלפיו הבנק לא ימכור את מרבית נכסיו ומרבית נכסי אוצר החייל במהלך תקופה שתחילתה במועד המיזוג וסופה שנתיים מהמועד האמור.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

163	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
174	שערי חליפין	2
175	שוקי ההון	3
178	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	4

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

162	הביקורת הפנימית בקבוצה
162	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
162	מינויים ופרישות
162	עסקאות עם בעלי עניין
163	פרטים על בעלי השליטה בבנק

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית בחברות הבת הבנקאיות בקבוצת הבנק), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2017. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2017 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 27 במרס 2018.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 21 ישיבות מליאה בתקופה ינואר- ספטמבר 2018 ו-36 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

מינויים ופרישות

ביום 18 במרס 2018 פרשה הגב' דליה לב מכהונתה כדירקטורית בבנק. דירקטוריון הבנק מודה לגב' דליה לב על תרומתה לעבודת הדירקטוריון וועדותיו.

ביום 3 ביוני 2018 הסתיימה כהונתה של גב' פנינה ביטרמן-כהן בבנק במלאת תשע שנות כהונה כדירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות. דירקטוריון הבנק מודה לגב' פנינה ביטרמן-כהן על תרומתה לעבודת הדירקטוריון וועדותיו.

ביום 10 ביוני 2018 אישרה האסיפה הכללית את מינויו של ד"ר רונן הראל לדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות לתקופה של 3 שנים.

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה
בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה כפי שפורטו בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין
בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בתקופת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267א לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות הקלות")):

1. כאמור בסעיף ג.1. לפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017, ביום 29 ביוני 2014 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, מראש לתקופה כוללת של עד 5 שנים, התקשרות הבנק בפוליסות ביטוח עבור הבנק וקבוצת הבנק, לרבות חברות בנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ (להלן: "חברות הקבוצה"), אשר יחולו לגבי נושאי משרה, כפי שיכהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ולרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסות הביטוח, וכן אישרה את אופן חלוקת דמי הביטוח בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו, אשר תבחרנה להשתתף בפוליסות הביטוח.

בהתחשב בכך שעסקת המסגרת עתידה להסתיים ביום 30 ביוני 2019 ובהתחשב בכך שפוליסת הביטוח הנוכחית מסתיימת ביום 31 בדצמבר 2018, פרסם הבנק ביום 6 בנובמבר 2018 זימון לאסיפה כללית, לאחר אישור ועדת הביקורת וועדת התגמול מיום 1 בנובמבר ואישור הדירקטוריון מיום 6 בנובמבר 2018, לצורך אישור חידוש פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, אישור התנאים לחידוש הפוליסה מעת לעת לתקופה של עד 6 שנים ואישור אופן חלוקת דמי הביטוח כאמור לעיל. אישור כאמור, ככל שיינתן, יהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) לתקנות ההקלות. לפרטים בדבר פוליסת הביטוח, התנאים לחידוש לתקופה של עד 6 שנים והתנאים לאופן חלוקת דמי הביטוח בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו אשר יובאו לאישור האסיפה הכללית, ראו דיווחים מיידיים של הבנק מיום 6 בנובמבר 2018 מספרי אסמכתאות 2018-01-104847 ו-2018-01-104838 אשר האמור בהם נכלל כאן על דרך ההפניה.

2. לפירוט עסקאות נוספות וכן פרטים נוספים בדבר הביטוח הקיים, ראו פרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין שחל בהן שינוי בתקופת הדוח

להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017 (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

סך הכל	בגין עסקאות בעל השליטה	ערבויות שניתנו לבעל שליטה, לטובת צד ג'	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	יתרת אשראי שלא נוצלה	סך הכל חבות כספית מאזנית	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	השקעה באגרות חוב	אשראי באלפי ש"ח	
501	-	-	122	192	187	-	-	187	חבויות של אחרים ⁽¹⁾ 30 בספטמבר 2018
527	-	-	-	450	77	-	-	77	31 בדצמבר 2017

31 בדצמבר 2017	יתרה לתאריך המאזן באלפי ש"ח	30 בספטמבר 2018	יתרה לתאריך המאזן באלפי ש"ח	פקדונות של אחרים ⁽¹⁾
היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽²⁾	91,991	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽²⁾	27,461	5,345

(1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
(2) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהן בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוחות הכספיים לשנת 2017.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד הדוחות, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהן ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהן בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

פרטים נוספים

165	מערכת יחסי העבודה
166	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
172	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
172	מדיניות תגמול לעובדים
172	מעורבות ותרומה לקהילה
173	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

מערכת יחסי העבודה

- בבנק קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-1,900 עובדים. בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסוימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ארגון עובדי בנק לאומי.
- א. ביום 28 בספטמבר 2016, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה טענו, כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, כמענק "הירתמות" לתוכנית ההתייעלות אצלו שכללה פרישה מרצון של 700 עובדים, ביום 2 ביוני 2016. ביום 10 באפריל 2018 קיבל בית הדין האיזורי לעבודה את בקשת הצד, והבנק הגיש ערעור, וכן בקשה לעיכוב ביצוע לבית הדין האזורי לעבודה. נקבע מועד לדיון בערעור ליום 15 בנובמבר 2018. ביום 17 במאי 2018 התקבל אישור עיכוב ביצוע. ביום 5 בספטמבר 2018 נחתם הסכם קיבוצי עם המנהלים ומורשי החתימה בעניין כניסה למו"מ מקיף ותשלום מענק תלוי התקדמות בתכנית פרישה מרצון, ובמסגרת זו הוקפא הדיון בערעור הבנק. תכנית הפרישה מרצון מתייחסת לפרישה של עשרות מנהלים, בתנאים מועדפים תלוי ותק. לאחר תאריך המאזן, הושלמה מיכסת המנהלים הפורשים. הדיון בערעור הבנק יבוטל ותימחק בקשת הצד של המנהלים.
- ב. ביום 17 בנובמבר 2016, הגישו גם הפקידים בקשת צד לסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, ביום 2 ביוני 2016. שלב הגשת הסיכומים הושלם, ועתה ממתנים לפסק הדין. נוכח פסק הדין שניתן בתביעה לפדיון דמי מחלה של הפקידים, אשר ביקש הבנק לצרפו לסיכומים, והערעור הקבוע בתביעת מענק משכורת של המנהלים (כאמור בסעיף א' לעיל), החליט בית הדין בהסכמת הצדדים להקפיא את התיק עד להכרעה בערעור המנהלים. לאור הקפאת הערעור בנושא המנהלים כאמור, מתקיים מו"מ עם הפקידים, במטרה להגיע להקפאה גם בתיק זה. המו"מ עם הפקידים מקיף, ומתייחס לתשלום מענק תלוי התקדמות של תכנית פרישה מרצון, כמו גם, בין היתר, לנושאים מרכזיים של אורך תקופת הניסיון ומבצעי שיווק מחוץ לסניף.
- ג. ביום 14 במרס 2017, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך הקיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. התקיימו שני דיוני הוכחות ונקבע לוח זמנים להגשת סיכומים, אשר יסתיימו בנובמבר 2018. גם תיק זה הוקפא במסגרת האמור בסעיף א' לעיל.
- ד. ועד הפקידים וועד המנהלים ומורשי החתימה הגישו לבנק דרישה לקבל את מענק חצי המשכורת אשר בנק לאומי הודיע על תשלומה ביום 1 באוגוסט 2018. דרישת המנהלים הוקפאה במסגרת האמור בסעיף א' לעיל, כאשר המטרה הינה להגיע להסכם דומה עם הפקידים.
- ה. בחודש יולי 2018 הגישו הפקידים בקשת צד בסכסוך קיבוצי בעניין חוזים אישיים. במסגרת שיחות עם ועד הפקידים נדחה הדיון בהסכמה עד ליום 3 בדצמבר 2018.
- ו. ביום 16 במאי 2018 הכריזה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה המתייחס לעובדי מתף. עיקר העניינים שבסכסוך מתייחסים להתנהלות במשא ומתן הקיבוצי לעניין הסדרת תנאי העסקה של עובדי מתף. עובדי מתף החלו בעיצומים שעיקר השפעתם הינו בנושא קרנות הסל. מתף (להלן - "החברה") פנתה לבית הדין בבקשה לצו מניעה ובית הדין החליט לדחות את הבקשה. ביום 4 בנובמבר 2018, הגיעו העובדים להסדר עם החברה לפיו הם מפסיקים לאלתר את העיצומים בעניין קרנות הסל, אולם עיצומים בתחומים אחרים נמשכים. בעקבות הסכמות הצדדים והפסקת עיצומי העובדים בעניין קרנות הסל, הוגשה על ידי העובדים ובהסכמת החברה, בקשה לבית הדין למחוק את התובענה שהגישה החברה.
- ז. תוקף הסכם תנאי העסקה באוצר החייל הסתיים ביום 31 במרס 2018. אוצר החייל החל לקיים משא ומתן עם ועד העובדים. ביום 1 במאי 2018 החליט דירקטוריון הבנק להסמיך את הנהלת הבנק, לבוא בדברים עם ההסתדרות ועם ועד העובדים של אוצר החייל בנוגע לאפשרות מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק ו/או שינויים מבניים אחרים באוצר החייל. החלטה דומה התקבלה בדירקטוריון אוצר החייל ביום 17 במאי 2018. ביום 23 במאי 2018 הודיעה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה באוצר החייל. עיקרי הנושאים בסכסוך מתייחסים להודעת הבנק ואוצר החייל בקשר לאפשרות מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק ו/או שינויים מבניים אחרים באוצר החייל. בהתאם להודעה יכולים עובדי אוצר החייל לנקוט בצעדים אירגוניים על פי הנחיית ההסתדרות החל מיום 10 ביוני 2018. ביום 20 בספטמבר 2018 הודיע הבנק על מיזוג אוצר החייל לתוך הבנק. מתקיים מו"מ עם ועד אוצר החייל ועם ועדי העובדים בבנק. ועד אוצר החייל הכריז על עיצומים בעיקר בתחום השיווק וההכנות למיזוג.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

הודעת נגידת בנק ישראל בעניין מתווה ההפחתת העמלה הצולבת

ביום 16 בינואר 2018 הודיעה נגידת בנק ישראל על כוונתה להפחית את העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה על פי מתווה שפרטיו הסופיים ייקבעו לאחר בחינת הערות הציבור. לאחר בחינת הערות הציבור פרסם בנק ישראל ביום 25 בפברואר 2018 מתווה מעודכן של הפחתת העמלה הצולבת, להלן עיקריו:

עמלה על עסקאות חיוב נדחה - תופחת משיעור 0.7% כיום עד לשיעור 0.5% בחמישה שלבים, בשלב ראשון החל מיום 1 בינואר 2019 תופחת ל-0.6%, והחל מיום 1 בינואר 2020 תופחת, מידי שנה, ב-0.025% נוספים. בשלב האחרון, החל מיום 1 בינואר 2023 תופחת ל-0.5%. עמלה על עסקאות חיוב מידי - תופחת משיעור 0.3% כיום עד לשיעור 0.25% בשני שלבים, הראשון החל מיום 1 בינואר 2021 והשני מיום 1 בינואר 2023.

ביום 13 בספטמבר 2018 העביר הפיקוח על הבנקים לחברי הוועדה המייעצת לענייני בנקאות את טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מידי), התשע"ח-2018, לפיה שירות שנותן סולק ללקוח בקשר לסליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מידי, מוכרז שירות בר-פיקוח לעניין העמלה הנגבית בעדו ומועברת למנפיק. בטיטת הצו נקבע שיעור מירבי של העמלה בהתאם למתווה המפורט לעיל (ובתוספת התייחסות לשיעור העמלה הצולבת למשרדי ממשלה ורשויות שהוקמו בחיקוק שימשיך ויעמוד על 0.55% עד ליום 31 בדצמבר 2021 כדי למנוע את ייקורה). ההפחתת שיעור העמלה הצולבת צפויה להיות השלכה מסוימת על הכנסות קבוצת הבנק מפעילות בכרטיסי אשראי.

טיטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008

הטיטת, אשר הופצה ביום 15 באוקטובר 2018, כוללת מספר תיקונים, שעיקרם - חובת צירוף לקוח שהינו עסק קטן או עוסק מורשה למסלול עמלות המתאים לו, ביוזמת הבנק, כאשר בהתאם לבדיקה שנקבעה בכללים הלקוח עשוי להנות מחיסכון בעמלות כתוצאה מהצירוף למסלול; עדכון הבדיקה הקבועה בכללים לצירוף אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות למסלול עמלות בסיסי, ביוזמת הבנק; הוספת עמלות לתעריפון בגין שירותים מיוחדים חדשים וכן עדכון הכללים בעניין גילוי התעריפון והצגת מידע על עמלות.

החלטת רשות ההגבלים העסקיים בעניין פטור הסכם הכרה הדדית

ביום 30 ביולי 2018 ניתנה החלטה של מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים בעניין בקשת פטור שהוגשה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בקשר עם הסכם שעניינו הסכמה הדדית לשימוש של לקוחות כל צד להסכם במכשירי הבנק האוטומטיים (להלן - "ATM") של הצדדים האחרים, הסדרת הפנ התפעולי וגובה העמלה בין הצדדים, אשר נחתם בשנת 1984 בין הבנק לבין בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ ובנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן - "ההסכם"), אליו הצטרפו במועד מאוחר יותר בנק ירושלים בע"מ ובנק יהב לעובדי המדינה בע"מ.

מ"מ הממונה העניק להסכם פטור מותנה בתנאים, שאלה עיקרם: הצדדים יצרכו להסכם בתנאים שווים וללא עלות כל מנפיק או מתפעל מכשירים אוטומטיים המעוניין בכך בתנאי שיתקיים לגביו אחד משני התנאים הבאים: א. הוא מפוקח על פי דין לעניין פעילותו כמנפיק או כמתפעל מכשירים אוטומטיים ומבצע פעולות הנוגעות לסליקת ATM, אשר כלולות בהסכם. במקרה זה, ניתן יהיה לגבות תשלום חד פעמי, מבוסס עלויות, שגובהו לא יעלה על ההוצאות הנובעות באופן ישיר מהתאמת המערכות לצורך החיבור; ב. הוא מתפעל מכשירים אוטומטיים או מנפיק מפוקח על פי דין לעניין פעילותו כמנפיק המבצע את כל הפעולות הנוגעות לסליקת ATM, אשר כלולות בהסכם, באמצעות אחד הצדדים להסכם או באמצעות שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן - "שב"א"). שיעור העמלה בגין משיכת מזומן יהיה זהה לכל הצדדים להסכם ולא יעלה על 20 סנט לפעולה.

הצדדים לא יסרבו סירוב בלתי סביר להתקשר בהסכם למתן שירותי סליקת ATM עם כל מנפיק או מתפעל מכשירים אוטומטיים או בהסכם לשימוש במכשירים אוטומטיים עם כל מתפעל מכשירים אוטומטיים. ככל ששב"א תפעיל ממשק סליקת ATM, החובה להתקשר כאמור לא תהא בתוקף לגבי מנפיקים ומתפעלי מכשירים אוטומטיים שבאפשרותם לעשות שימוש בממשק הסליקה לצורך פעילותם. הפטור בתוקף למשך 5 שנים.

חוק הגנת הצרכן (תיקון מספר 57), התשע"ח-2018

החוק, אשר פורסם ביום 25 ביולי 2018, כולל תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ולפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה אנושי מקצועי ללקוח לפחות לסוגי השירותים המפורטים להלן: טיפול בתקלה, בירור חשבון, סיום התקשרות.

בנוסף, נקבע כי משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנ"ל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה, והלקוח לא יופנה לשירות השארת הודעה, אלא אם כן בחר בכך. המפקח על הבנקים יהיה רשאי להורות כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשך ההמתנה הקבוע לעיל, בשיעור מכלל הפניות לתקופה שקבע, או בפרק זמן שקבע. איגוד הבנקים פנה למפקח על הבנקים בבקשה לעשות שימוש בסמכותו האמורה. תחילתו של החוק שנה מיום פרסומו.

הצעת חוק שירותי תשלום, התשע"ח-2018

בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים, פורסמה ביום 11 ביולי 2018 ברשומות הצעת החוק הנ"ל מטעם הממשלה.

החוק המוצע בא להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, בחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

החוק המוצע מבקש להסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירות תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.
- בין "נותן שירות תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

שירותי התשלום עליהם חל החוק המוצע הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום.

החוק המוצע עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), גילוי נאות ואיסור הטעיה, פעולת תשלום (ביצועה, הפסקתה והאחריות לה), הקפאת השימוש באמצעי תשלום, שימוש לרעה באמצעי התשלום, הרשאות לחיוב (של חשבון או אמצעי תשלום), אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק.

מועד התחילה יהיה שנה מיום פרסום החוק והוא יחול גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה בכפוף להוראות המעבר שנקבעו לענין זה.

בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת הצעת החוק על קבוצת הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 בעניין כרטיסי חיוב

בהתאם לתיקון, שפורסם ביום 2 ביולי 2018, מנפיק שהינו בנק יעביר למתפעל הנפקה את התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב שהנפיק, בהתאם למועד/ים שנקבעו/ בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח או בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל ההנפקה את התמורה. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 1 בפברואר 2019 ביחס לתמורה שנדרש מתפעל ההנפקה להעביר לסולק במועד זה. בנוסף, נקבע בתיקון האמור כי כלל הבנקים ומתפעלי ההנפקה נדרשים להמציא למפקח על הבנקים את הסכמי התפעול החדשים (לרבות חידוש של הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה) שנחתמו עד 31 בינואר 2022. בנק בעל היקף פעילות רחב נדרש לקבל את אישור המפקח להסכם החדש (דרישה זו אינה חלה על הבנק). מועד תחילת ההוראה הוא מיום פרסומה. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת ההוראה על קבוצת הבנק.

סיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 - ניהול מסגרות אשראי

סיוטה מעודכנת לתיקון ההוראה פורסמה ביום 28 באוקטובר 2018, ועיקרה הרחבת תחולת ההוראה גם ביחס למסגרות הניתנות בכרטיסי אשראי. בנוסף להרחבת התחולה, עודכנו מספר דרישות בהוראה הנוגעות להסכם האשראי ולחריגות ממסגרת האשראי וכן התווספו דרישות הנוגעות למתן התראות ללקוחות אודות אופן ניצול מסגרות אשראי בחשבון העו"ש ובכרטיסי אשראי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A - מיקור חוץ

ההוראה פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 8 באוקטובר 2018 במטרה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ.

ההוראה חלה כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

בהתאם להוראה, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הדירקטוריון והנהלה הבכירה, וכן החלטות המחייבות הפעלת שיקול דעת בנושאים הכוללים, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והורחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים. ההוראה מטילה חובות על הדירקטוריון, הנהלה הכללית והביקורת הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכונים מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 במרס 2020 וניתנה אפשרות ליישום מוקדם של ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 25 בדצמבר 2017 פורסם תיקון להוראה, במסגרתו הוסדרו בעיקר הכללים ליישום חובה, שהוטלה על התאגידים הבנקאיים בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, להעביר מידע בדבר יתרת לקוח בחשבון עובר ושב לגופים פיננסיים אחרים. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 ביולי 2018. הבנק נערך ליישום ההוראה במועד שנקבע. ביום 22 במרס 2018 פורסם תיקון נוסף להוראה במסגרתו נקבעה דרך נוספת לפתיחת חשבון מקוון ואימות פרטי זהות הלקוח באמצעות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים מרחוק, בכפוף לאישור הפיקוח על הבנקים. במסגרת תיקון זה הותרה גם פתיחת חשבון מקוון לקטין שמלאו לו 16 שנים, והותרה פעילות בדואר אלקטרוני ללא הצפנה, בכפוף להערכת סיכונים ובקורות נוספות. ביום 7 באוקטובר 2018 פורסמה טיוטת תיקון נוספת להוראה שעיקרה: מתן אפשרות לצרף או לגרוע מרחוק בעלים בחשבון או מורשה חתימה בחשבון, וביטול שתי מגבלות בהוראה - האחת, איסור שינוי בעלי חשבון מקוון לאחר פתיחתו, והשנייה, איסור פעילות מורשה חתימה בחשבון מקוון.

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 367 - בנקאות בתקשורת ומספר 462 - השקעות של לקוחות בנכסים פיננסיים באמצעות מנהלי תיקים

ביום 4 באוקטובר 2018 פורסמה הוראת עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 367 ומספר 462. התיקון להוראות מאפשר מתן יפוי כוח לבעל רשיון ניהול תיקים ("מנהל תיקים") באופן מקוון וללא צורך בהגעת הלקוח לסניף, וכן מאפשר למנהל תיקים לפעול בחשבון שנפתח באופן מקוון.

אשראי ובטוחות

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק פורסם ביום 15 במרס 2018 והוא יכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומו. בחוק נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בעניין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון היתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי והיא שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו. החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנהוג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף ייגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, תהפוך לחוב רגיל ותהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייזקפו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, רבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם רבית פיגורים; רבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מרבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פירעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך מתאים; השפעת הנושה המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המשועבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה ראוי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון, ועוד. הבנק בוחן את השלכות הרפורמה ונערך בהתאם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015 והחלה להידון בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 29 במאי 2018, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

תחרותיות

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מספר 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מספר 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק"). התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפיגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון יחול על חוזים שייכרתו מיום כניסת התיקון לתוקף. ביום 8 בנובמבר 2018 פורסם תיקון נוסף לחוק אשר דחה את מועד התחילה המקורי וקבע כי התיקון האמור ייכנס לתוקפו שישה חודשים מיום שיפורסמו תקנות ראשונות על פיו או 27 חודשים מיום פרסום התיקון לחוק, לפי המוקדם. הבנק נערך ליישום החוק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 - פישוט הסכמים ללקוח

ההוראה, אשר פורסמה ביום 10 ביולי 2018, נועדה לקבוע מבנה וכללים לפישוט הסכמים בנקאיים למתן אשראי, ומהווה יישום של סעיף 3(ד) לחוק אשראי הוגן הנזכר לעיל. ההוראה קובעת כי על התאגיד הבנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרוכז ותמציתי בדף הראשון להסכם אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית עמו. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 9 במאי 2019. הבנק נערך ליישום ההוראה.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018,

פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים.

החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק בבנק קולט או בבנק מקורי.

הנגיד, בהסכמת שר האוצר, אמור לקבוע בכללים, עד מועד התחילה, את סוגי החשבונות שעל הפעילות הפיננסית המתנהלת בהם יחול החוק. אם לא קבע כאמור - יחול החוק על כל סוגי החשבונות, אלא אם קבע הנגיד, בהסכמת שר האוצר, את סוגי החשבונות עליהם לא יחול החוק.

החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק).

מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת). הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

שוק ההון

א. קופות גמל

משרד האוצר פרסם ביום 19 בדצמבר 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו-2016, אשר מתקנת טיוטות קודמות באותו נושא.

על פי הטיוטה משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול ("מתפעל") רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות המתפעל או באמצעות צד קשור למתפעל ובלבד ששיעור עמלת הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. כמו כן, נקבעו תנאים שבהם משקיע מוסדי רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי. הטיוטה מוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך וקובעת כי משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גלובל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רשיון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך, יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה.

ביום 31 באוקטובר 2017 פורסמו התקנות הסופיות, אשר אינן כוללות את המגבלה הנ"ל של 20% לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך באמצעות מתפעל או צד קשור למתפעל, כאמור לעיל. כמו כן, נקבע כי ההליך התחרותי הנוגע להחזקה של ניירות ערך ייערך אחת לחמש שנים במקום שלוש, כאשר הדרישה לעריכת הליך תחרותי כאמור תיכנס לתוקפה רק בחלוף שנה מיום פרסום התקנות. לא ניתן עדיין להעריך את השלכות התקנות על הכנסות הקבוצה מתחום פעילות זה.

ב. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 330 - ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2018, והיא כוללת עקרונות לניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, ובעיקר פעילות ספקולטיבית ובכלל זה הוראות בעניין ממשל תאגידי, מדידת הסיכונים, ניהול ובקרת הסיכונים, והנחיות בדבר ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים.

בין היתר, נקבעה דרישה להעמדת בטחונות נזילים בגין נגזרי OTC - בטחונות משתנים (כנגד החשיפה הקיימת) ובטחונות ראשוניים (כנגד החשיפה הפוטנציאלית). דרישות הנהל בנושא בטחונות מלקוחות לא יחולו בשלב ראשון על לקוח מפוקח (תאגיד בנקאי, קופות גמל, חברות ביטוח, קרנות נאמנות ותעודות סל) ובנק מרכזי, או לקוח שאינו עוסק בפעילות ספקולטיבית, והן תקבענה במועד מאוחר יותר.

פעילות חוצת גבולות של לקוחות

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את ההסכם הביטורלי בין ארה"ב לבין ישראל בנוגע ליישום ה-FATCA ("הסכם הפטקא") והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - COMMON REPORTING STANDARD) שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במדינת ישראל לבין הרשויות המוסמכות במדינות עמן נחתם הסכם לחילופי מידע, במתכונת שקבע ארגון ה-OECD, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מספר 227), התשע"ו-2016. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה לאסוף ולהעביר מידע, כהגדרתו בחוק, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה.

תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

התקנות, אשר פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016, קובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת הסכם זה. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמסד ציבורי על ידי מוסד פיננסי ישראל מדווח. תקנות ליישום תקן ה-CRS טרם פורסמו.

חוזר בנק ישראל בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

בהתאם לחוזר, אשר פורסם ביום 16 במרס 2015, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר

חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב. לבנק מדיניות ייעודית קבוצתית בעניין זה ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהלי השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כנדרש.

איסור הלבנת הון

חוק לצמצום השימוש במזומן

מטרתו של החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018, היא לצמצם את תופעת הכלכלה השחורה בישראל, להיאבק בפשיעה ובהלבנת הון ולאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויעילים. החוק מגביל עסקאות במזומן לעסקאות בהן מחיר העסקה הינו 11,000 ש"ח לגבי עוסק ("מחיר העסקה" לגבי הבנק כעוסק, הוא מחיר השירות, קרי: העמלה המשולמת), ו-50,000 ש"ח לגבי מי שאינו עוסק. כמו כן, החוק קובע איסור על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, או שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם הוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפקח), או אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב. לאחר שנה מיום כניסתו לתוקף של החוק, שר האוצר יבחן את שינוי הסכומים הקבועים בתוספת הראשונה, ויהיה רשאי להפחיתם. עוסק יהיה חייב להחזיק אמצעי ייעודי המשמש לקריאת כרטיסי חיוב או סליקת אמצעי אלקטרוני אחר וכן, יהיה חייב לתעד את אמצעי התשלום שבאמצעותו שילם תשלום או קיבל תקבול. עוד קובע החוק שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק, במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן קובע עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק ייכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019, למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים על הפרתם, שייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 (יום התחילה המאוחר). לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיים התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך כנדרש ליישום החוק.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מספר 13) התשע"ח-2018

הצעה, אשר פורסמה ביום 27 בפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה בעירובן בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים בידי הרשות בכלי חקירה פליליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאחדות שלו ראו באור 9 לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג ilAA+/Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilA+.
- חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג Aa3.il אופק חיובי, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa1.il אופק חיובי, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2.il אופק חיובי ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג A1.il (hyb) אופק חיובי.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. ביום 16 באוקטובר 2018, חברת הדירוג הבינלאומית Moody's אישרה את דירוג פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר A3/Prime-2 והעלתה את תחזית הדירוג מ"ציב" ל"חיובי".

מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2017, שעומד לעיון באינטרנט.

מעורבות ותרומה לקהילה

הפרויקט החברתי-קהילתי של הבנק, בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה למעלה מעשור שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לתת להם את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית, בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפוח יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות. בהמשך ובמהלך השנים האחרונות פנה הבנק לאוכלוסיות נוספות, במסגרת הפרויקט החדש "מאמינים בך", במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדיו, תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים של "אבות ובנים על המגרש" ושיתופי פעולה עם אוכלוסיית ילדים בסיכון.

בשנת 2018 ממשיך הבנק לפעול במסגרת תוכנית "מאמינים בך", בדגש על ילדים ובני נוער בסיכון, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות עסקית, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של קבוצות במסגרות השונות. כמו כן, פועל הבנק בסיוע לאוכלוסיות מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, התנדבות, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה, פעילות חברתית שיקומית וכו'.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער והאוכלוסיות הנוספות. בנוסף לפרוייקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו בשנת 2018 ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בשנת 2018, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אוקטובר 2018, במחצית הראשונה של שנת 2018 צמח המשק ב-4.2% במונחים שנתיים, לאחר עלייה דומה במחצית השנייה של שנת 2017 ועלייה של 2.4% ברבעון הראשון של שנת 2017. העלייה בתוצר במחצית הראשונה של שנת 2018 משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה הציבורית, ביצוא הסחורות והשירותים ובהשקעות בנכסים קבועים. בנוסף, חלה עלייה ביבוא סחורות ושירותים. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל שעלה במהלך תשע"ח החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-2.5%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל הותירה בחודש אוקטובר 2018 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2018 ב-3.7%, והעלתה את תחזית הצמיחה לשנת 2019 ל-3.6% (בתחזית הקודמת). הייצוא צפוי לצמוח בקצב מעט מהיר יותר, לאור הבשלה של כמה השקעות בענפי המשק. קרן המטבע הבינלאומית העלתה בחודש אוקטובר 2018 את תחזית צמיחת התוצר בישראל לשנת 2018 ל-3.6% (בתחזית הקודמת), והותירה את תחזית הצמיחה לשנת 2019 על 3.5%.

סיכויי אשאי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה. חברת דירוג האשראי העולמית Moody's העלתה במהלך חודש יולי 2018 את אופק דירוג האשראי של ישראל מ"נייטראלי" ל"חיובי" ואישררה אותו ברמה של A1. משמעות העלאת התחזית הינה סיכוי גבוה להעלאת דירוג האשראי של ישראל במהלך 12-18 החודשים הקרובים. בין הגורמים להעלאת תחזית הדירוג הינם הביצועים הפיסקליים הטובים ובין היתר, הורדת יחס החוב הציבורי לתוצר ביותר מ-10 נקודות האחוז משנת 2008 לכ-60% מהתוצר. גורם נוסף שהביא להחלטה הינו איתנותה הגוברת של הכלכלה, הנתמכת על ידי הדינמיות של מגזר ההיי-טק. חברת S&P העלתה במהלך חודש אוגוסט 2018 את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של AA-. העלאת הדירוג באה על רקע שיפור במדיניות הפיסקלית של ממשלת ישראל, אשר לצד ביצועים כלכליים חזקים במיוחד, הביאו לירידה ניכרת ביחס החוב הממשלתי נטו לתוצר בשנים האחרונות. נציגי חברת הדירוג הדגישו את חוזקות הליבה של דירוג האשראי של ישראל, כגון: כלכלה מגוונת, מודרנית ומשגשגת, חשבונות חיצוניים חזקים, משמעת פיסקלית ומסגרת מוניטרית גמישה.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, בתשע"ח החודשים הראשונים של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 24.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 4.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יש לצייין כי בחודש ספטמבר 2018 נמדד גירעון גבוה בעיקר עקב עיתוי חגי תשרי, רשות המיסים איפשרה דחייה בתשלומי מע"מ לתחילת אוקטובר 2018. ללא דחיית המיסים היה עומד הגירעון של 18.0 מיליארד ש"ח. הגירעון המתוכנן לשנת 2018 עומד על 38.5 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2017-ספטמבר 2018) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.35% מהתמ"ג. גירעון מצטבר זה כולל את חודש ספטמבר 2018 שבו היו הכנסות מיסים נמוכות באופן חריג, חודש אוקטובר 2017 בו היו הכנסות מיסים חריגות, וחודש דצמבר 2017 בו היו הכנסות מיסים נמוכות, לפיכך יש קושי להסיק על הגירעון הצפוי בכל שנת 2018.

הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-7.4% והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-5.6%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גביית המסים בתשע"ח החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכמה בכ-228 מיליארד ש"ח, עלייה ריאלית של 3% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בניכוי תיקוני חקיקה, הכנסות חריגות, הפרשי עיתוי בהחזרי מס והקדמת יבוא כלי רכב ותוספת ההכנסות שנדחו לאוקטובר 2018.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בתשע"ח החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-1.1%. עיקר העלייה נרשמה בסעיפי ירקות ופירות - 14.0%, תחבורה ותקשורת - 1.8% ודירוג - 1.7%. עיקר הירידה נרשמה בסעיפי הלבשה והנעלה - 14.9%. מדד המחירים לצרכן ב-12 החודשים האחרונים עלה ב-1.2%, מעט מעל הרף התחתון של יעד האינפלציה של בנק ישראל, העומד על 1%. על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2018, האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 0.8%, מעט נמוכה מיעד יציבות המחירים של הממשלה (3%-1%) וכי בשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.5%. התחזית מבטאת את ההערכה שהאינפלציה תעלה בהדרגה לכיוון מרכז תחום היעד. התרומה העיקרית צפויה לנבוע משוק העבודה ההדוק שיתמוך בהמשך עליות השכר וכתוצאה מכך בגידול בעלויות הייצור וימתנו אותה המשך הגידול בתחרות במשק, הצעדים שהממשלה נוקטת על מנת להוזיל את יוקר המחייה והתפתחות המסחר באינטרנט.

נכון לחודש ספטמבר 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%, הנמצא בתוך יעד יציבות המחירים של הממשלה, כאמור.
המשך המדיניות המוניטרית של בנק ישראל, תלויה, בין היתר, בסביבת האינפלציה הקיימת והתבססותה בתוך טווח היעד.

שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים ירידה במחירי הדירות ובהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אוקטובר 2018, נרשמה ירידה של 0.3% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2018, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2018. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2018 ירדו ב-1.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.
ב-12 החודשים שבין יולי 2017 ליוני 2018 הוחל בבנייתן של כ-44,000 דירות, ירידה של כ-20% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ונסתיימה בנייתן של כ-48,330 דירות, ירידה של 2.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.
בחודשים יוני-אוגוסט 2018 נמכרו כ-5,630 דירות חדשות, ירידה של כ-0.7%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים מרס-מאי 2018, בניכוי הגורמים העונתיים.
ב-12 החודשים שבין ספטמבר 2017 לאוגוסט 2018 נרשמה ירידה של 17.1% במספר הדירות החדשות שנמכרו, בהשוואה ל-12 החודשים הקודמים.

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים ואף נרשמה ירידה קלה. שיעור האבטלה בחודש אוגוסט 2018 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 4.0%, בהשוואה ל-4.1% בחודש יולי 2018. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד בחודש אוגוסט 2018 על 3.4%, בדומה לחודש יולי 2018. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, שוק העבודה ההדוק, צפוי לתרום לעלייה באינפלציה.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.6% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-1.5%.
במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 רכש בנק ישראל כ-2.8 מיליארד דולר (מזה כ-0.9 מיליארד דולר בגין רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין).
בחודש נובמבר 2017 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, ירכוש הבנק בשנת 2018 כ-1.5 מיליארד דולר.

תשעת החודשים הראשונים של שנת 2017	שיעור השינוי	שער החליפין ליום			
		30.9.17	31.12.17	30.9.18	
תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018	4.6%	3.53	3.47	3.63	דולר
(8.2%)		4.16	4.15	4.22	אירו
2.8%	1.5%				

רביית בנק ישראל

מאז חודש פברואר 2015, בו החליטה הוועדה המוניטרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרביית לחודש מרס 2015, לרמה של 0.1%, קיימת יציבות ברביית המוניטרית במשק. הוועדה העריכה אז כי המדיניות המוניטרית תיוותר מרחיבה כל עוד הדבר ידרש, כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.
על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2018, הרביית צפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הראשון של שנת 2019 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של שנת 2019.

הסביבה הגלובלית

ארה"ב הטילה מכסים על סחורות סיניות בשווי 250 מיליארד דולר וסין הגיבה במכסים על יבוא אמריקאי בשווי 110 מיליארד דולר. הטלת המכסים ההדדית בין שתי הכלכלות, פגעה באמון המשיקיעים והובילה לירידות בשווקים ברחבי העולם. הבורסות בסין הנינ בין הנפגעות הקשות ביותר ואיבדו כ-20% מאז תחילת השנה. ההתפתחויות בסביבת הסחר העולמי עלולות להחריף לכדי "מלחמת סחר" וזו עלולה להשפיע משמעותית על המשק העולמי בכלל ועל המשק הישראלי בפרט.
תמונת המקרו של הכלכלה העולמית מוסיפה להיות חיובית, ובפרט בארה"ב, אך מדדים שונים מצביעים על אובדן המומנטום, בפרט האטה בקצב הצמיחה של הסחר העולמי, על רקע החרפת "מלחמת הסחר", עליית סיכון הפוליטי באירופה, והתנודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקים המתעוררים.

ה-OECD הוריד קלות את תחזית הצמיחה העולמית, כתוצאה מהפחתת תחזית הצמיחה בגוש האירו ובשווקים נוספים. האינפלציה בארה"ב נעה סביב היעד של 2%. גם באירופה וביפן עלתה האינפלציה, אך אינפלציית הליבה עדיין נמוכה. נתוני הפעילות בארה"ב מצביעים על המשך צמיחה נאה גם ברבעון השלישי של השנה, בתמיכת ההרחבה הפיסקלית. שוק העבודה, הצריכה הפרטית והייצור התעשייתי מוסיפים להציג חוסן. הצמצום המוניטרי צפוי להימשך. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, העלה הבנק המרכזי האמריקאי את שיעור הריבית ב-0.75%, לשיעור של 2.25%. על פי הערכת בנק ישראל, הפד צפוי להמשיך להעלות את הריבית בשנים 2018 ו-2019. באירופה התמתן קצב הצמיחה בהשוואה לשנת 2017, לאור ירידה בקצב הגידול של הצריכה הפרטית, והמדיניות המוניטרית המרחיבה נמשכת, אף שה-ECB צפוי להפסיק את ההרחבה הכמותית בסוף השנה, הוא אינו צפוי להעלות את הריבית בטווח הקרוב. ביפן חלה התאוששות בפעילות ברבעון השני של השנה, והמדיניות נותרה מאוד מרחיבה. עליית התשואות בארה"ב והחשש מ"מלחמת הסחר" מוסיפים להכביד על המשקיים המתעוררים. ההאטה בפעילות בסין מתבטאת בהאטה בהשקעות בתשתית ובחולשת מגזר התעשייה. מחיר הנפט שב לעלות על רקע השפעות מצד ההיצע. קרן המטבע הבינלאומית פירסמה במהלך חודש אוקטובר 2018 תחזית פחות אופטימית לצמיחה הגלובלית. הקרן הודיעה על הורדת תחזית הצמיחה העולמית בפעם הראשונה מזה שנתיים לצמיחה בשיעור של 3.7% בשנים 2018 ו-2019, בהשוואה לתחזית צמיחה של 3.9% שפורסמה במהלך יולי 2018. הירידה בתחזית הצמיחה נובעת בעיקר כתוצאה מהקשחת מדיניות הסחר של ארה"ב, העלולה לחולל מלחמת סחר ומהידרדרות במצבם של השווקים המתעוררים.

שוקי הון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 עלו בכ-8.8%. מדד האג"ח הכללי נותר יציב. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה של כ-9.4% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של 0.7%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה יציבות. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-8.3% ומדד ת"א 125 עלה בכ-9%. מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.7%. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 ומניות ת"א 125 נרשמה עלייה ובמחזורי המסחר של האג"ח נרשמה ירידה.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - ספטמבר 2017	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2017	ינואר - ספטמבר 2018	
758	829	(3.4%)	8.8%	מדד ת"א 35*
1,027	1,020	0.8%	8.8%	מדד ת"א 125*
3,680	3,678	3.3%	-	מדד אג"ח כללי

* החל מיום 9 בפברואר 2017 חל שינוי בשמות המדדים - מדד ת"א 25 הפך לת"א 35 ומדד ת"א 100 הפך לת"א 125.

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 חלה ירידה של כ-11.7%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נרשמה בגין ירידה בכל סוגי גיוסי ני"ע.

היקף גיוסי הון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	ינואר - ספטמבר 2017	ינואר - ספטמבר 2018	
(25.2%)	8,931	6,679	מניות והמירים
(7.7%)	36,817	33,969	אג"ח ממשלתי
(12.1%)	56,380	49,557	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
(11.7%)	102,128	90,205	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-9.0% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-1.5%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-9.5%. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018, מדד ה-S&P-500 עלה בכ-7.2%. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-0.9%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-2.0%.

נספח

178

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
ב-%			ב-%		
3.22	582	73,071	3.62	694	77,764
3.22	582	73,071	3.62	694	77,764
-	-	635	0.60	1	668
-	-	635	0.60	1	668
0.61	4	2,620	0.60	4	2,656
-	-	-	-	-	16
0.61	4	2,620	0.60	4	2,672
0.09	6	26,157	0.10	7	27,713
0.09	6	26,157	0.10	7	27,713
-	-	862	-	-	853
-	-	862	-	-	853
0.81	22	10,850	1.73	49	11,421
-	-	21	-	-	-
0.81	22	10,871	1.73	49	11,421
0.54	1	743	1.18	1	340
0.54	1	743	1.18	1	340
-	-	44	-	-	-
-	-	44	-	-	-
2.16	615	115,003	2.51	756	121,431
		2,586			2,740
		12,590			11,788
		130,179			135,959
-	-	65	-	-	16

נכסים נושאי רבית	
אשראי לציבור ⁽²⁾ ⁽⁵⁾	
- בישראל	
סך הכל	
אשראי לממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות בבנקים	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
פקדונות בבנקים מרכזיים	
- בישראל	
סך הכל	
ניירות ערך שנשאלו	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
אגרות חוב למסחר	
- בישראל	
סך הכל	
נכסים המוחזקים למכירה	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך כל הנכסים נושאי רבית	
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ⁽⁴⁾	
סך כל הנכסים	
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל	

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
-	-	5,436	-	-	4,996
0.24	34	56,745	0.53	78	59,516
0.22	34	62,181	0.48	78	64,512
1.66	1	242	1.73	1	233
1.66	1	242	1.73	1	233
0.37	1	1,077	0.31	1	1,274
0.37	1	1,077	0.31	1	1,274
1.01	13	5,172	3.31	42	5,133
1.01	13	5,172	3.31	42	5,133
1.38	1	292	-	-	287
1.38	1	292	-	-	287
0.29	50	68,964	0.68	122	71,439
		46,426			50,287
		2,586			2,740
		4,061			3,826
		122,037			128,292
		8,142			7,667
		130,179			135,959
1.87			1.83		
1.98	565	114,938	2.11	634	121,415
-	-	65	-	-	16
1.98	565	115,003	2.10	634	121,431
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור	
- בישראל	
לפי דרישה	
לזמן קצוב	
סך הכל	
פקדונות הממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות מבנקים	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב	
- בישראל	
סך הכל	
התחייבויות אחרות	
- בישראל	
סך הכל	
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית (6)	
סך כל ההתחייבויות	
סך כל האמצעים ההוניים	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	
פער הרבית	
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית (7)	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
3.47	1,880	72,649	3.61	2,059	76,348
3.47	1,880	72,649	3.61	2,059	76,348
-	-	637	0.81	4	660
-	-	637	0.81	4	660
0.50	9	2,406	0.55	10	2,442
-	-	170	-	-	14
0.47	9	2,576	0.54	10	2,456
0.10	18	23,899	0.10	22	28,843
0.10	18	23,899	0.10	22	28,843
-	-	656	-	-	717
-	-	656	-	-	717
0.97	94	12,872	1.66	132	10,605
2.35	1	57	-	-	-
0.98	95	12,929	1.66	132	10,605
0.65	4	821	0.73	2	364
0.65	4	821	0.73	2	364
1.94	2	138	-	-	-
1.94	2	138	-	-	-
2.35	2,008	114,305	2.48	2,229	119,993
		2,480			2,622
		11,888			12,454
		128,673			135,069
1.10	3	365	-	-	14

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור (2) (5)

- בישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (3)

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

סך הכל

נכסים המוחזקים למכירה

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית (4)

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
ב-%			ב-%		
-	-	5,614	-	-	5,640
0.38	163	56,589	0.55	242	59,104
0.35	163	62,203	0.50	242	64,744
1.52	3	264	1.68	3	239
1.52	3	264	1.68	3	239
0.25	2	1,083	0.39	3	1,036
0.25	2	1,083	0.39	3	1,036
3.13	126	5,390	3.86	146	5,069
3.13	126	5,390	3.86	146	5,069
1.88	4	284	0.99	2	269
1.88	4	284	0.99	2	269
0.57	298	69,224	0.74	396	71,357
		44,738			48,855
		2,480			2,622
		4,169			4,172
		120,611			127,006
		8,062			8,063
		128,673			135,069
1.78			1.74		
2.00	1,707	113,940	2.04	1,833	119,979
1.10	3	365	-	-	14
2.00	1,710	114,305	2.04	1,833	119,993
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור	
- בישראל	
לפי דרישה	
לזמן קצוב	
סך הכל	
פקדונות הממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות מבנקים	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב	
- בישראל	
סך הכל	
התחייבויות אחרות	
- בישראל	
סך הכל	
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾	
סך כל ההתחייבויות	
סך כל האמצעים ההוניים	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	
פער הרבית	
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח	
2.35	531	91,335	2.38	575	97,435
(0.19)	(24)	51,316	(0.24)	(28)	54,085
2.16			2.17		
0.92	26	11,293	3.67	97	10,716
(0.35)	(9)	10,261	(2.66)	(67)	10,159
0.57			1.01		
1.90	58	12,310	2.56	84	13,264
(0.92)	(17)	7,387	(1.54)	(27)	7,195
0.98			1.05		
2.16	615	114,938	2.51	756	121,415
(0.29)	(50)	68,964	(0.68)	(122)	71,439
1.87			1.83		

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח	
2.35	1,577	89,719	2.32	1,671	96,387
(0.19)	(72)	50,670	(0.19)	(78)	53,701
2.16			2.13		
2.98	261	11,733	4.19	336	10,736
(2.32)	(183)	10,539	(3.22)	(242)	10,065
0.66			0.97		
1.79	167	12,488	2.31	222	12,856
(0.72)	(43)	8,015	(1.34)	(76)	7,591
1.07			0.97		
2.35	2,005	113,940	2.48	2,229	119,979
(0.57)	(298)	69,224	(0.74)	(396)	71,357
1.78			1.74		

מטבע ישראלי לא צמוד					
סך נכסים נושאי רבית					
סך התחייבויות נושאות רבית					
פער הרבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
סך נכסים נושאי רבית					
סך התחייבויות נושאות רבית					
פער הרבית					
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
סך נכסים נושאי רבית					
סך התחייבויות נושאות רבית					
פער הרבית					
סך פעילות בישראל					
סך נכסים נושאי רבית					
סך התחייבויות נושאות רבית					
פער הרבית					

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי			
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
						נכסים נושאי רבית
						אשראי לציבור
						- בישראל
						סך הכל
						נכסים נושאי רבית אחרים
						- בישראל
						- מחוץ לישראל
						סך הכל
						סך כל הכנסות הרבית
						התחייבויות נושאות רבית
						פקדונות הציבור
						- בישראל
						לזמן קצוב
						סך הכל
						התחייבויות נושאות רבית אחרות
						- בישראל
						סך הכל
						סך כל הוצאות הרבית
						סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית
179	79	100	112	70	42	
179	79	100	112	70	42	
45	36	9	29	26	3	
(3)	-	(3)	-	-	-	
42	36	6	29	26	3	
221	115	106	141	96	45	
79	69	10	44	40	4	
79	69	10	44	40	4	
19	28	(9)	28	27	1	
19	28	(9)	28	27	1	
98	97	1	72	67	5	
123	18	105	69	29	40	

- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 בסך של 7 מיליון ש"ח ו-25 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 נכתה יתרה בסך של 50 מיליון ש"ח ו-22 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך של 30 מיליון ש"ח ו-23 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ו-30 בספטמבר 2017, בהתאמה וסך של 76 מיליון ש"ח ו-82 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של תשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ו-30 בספטמבר 2017, בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה.
- השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	<p>ABC</p>
<p>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p>LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>	
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>	
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p>CLS - Continuous Linked Settlement - הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p>EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדרלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p>Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p>איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	<p>א</p>
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	
<p>אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינן מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.</p>	
<p>אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.</p>	
<p>אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.</p>	

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי הנפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלוואה לדיור - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלוואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת הפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי הפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באינתו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חווה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.

חווה עתידית (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידית זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוסס באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לסיכונים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סוB ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.

2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:

10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת

עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;

(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א) לעיל, אשר תקוזז במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.

סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
- א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
- ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
- ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק	<p>קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.</p>
	<p>קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.</p>
ר	<p>רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.</p> <p>רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.</p> <p>רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.</p>
ש	<p>שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <p>רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;</p> <p>רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;</p> <p>רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p>
	<p>שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p>
	<p>שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p>
	<p>שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.</p>
	<p>שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.</p>
	<p>שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.</p>
	<p>שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.</p>
	<p>שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:</p>
	<p>(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי.</p> <p>(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.</p> <p>(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.</p> <p>(4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במרכזים המוניטריים מול בנק ישראל.</p>
ת	<p>תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p>
	<p>תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסיימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.</p>
	<p>תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.</p>
	<p>תשואה לפדיון - התשואה שתקבל מאגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קן ורבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.</p>

אינדקס

51	מימון ממונף	62	אומדנים חשבונאיים קריטיים
102	מינוף	10	אסטרטגיה עסקית
171	מיסוי	95	אקטואריה
143	מסגרות אשראי	99, 24	באזל
61	מפקידים גדולים	62	בקרות
108, 60	נגזרים	108, 84, 78, 68, 60	גידור
103, 61	נדילות	67	דוח רווח והפסד
85, 20	ניירות ערך	68	דוח על הרווח הכולל
36	ניתוח תרחישי קיצון	70	דוח על השינויים בהון
100, 24	נכסי סיכון	71	דוח תזרים מזומנים
124, 90, 37	סיכון אשראי	66	דוח רואי החשבון המבקרים
61	סיכון נדילות	25	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח
52	סיכון רבית	99, 24	הון והלימות הון
50	סיכון שוק	70	הון מניות
61	סיכונים אחרים	100, 24	הון עצמי רובד 1
16	עמלות	101, 25, 24	הון רובד 2
39	ענפי משק	171	הלבנת הון
162	עסקאות עם צדדים קשורים	142, 124, 90, 45, 39	הלוואות לדויר
52	ערך בסיכון (VAR)	135, 90	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים
61, 23	פקדונות הציבור	17	הפרשה למסים על הרווח
95	פנסיה	130	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
7	רווח למניה	169	ועדת שטרומ
147	שווי הוגן	127, 90, 37	חובות בעייתיים
35	תיאבון לסיכון	127, 90, 37	חובות פגומים
85	תיק למסחר	100, 24	יחסי הון
14	תשואה להון	99, 24	יעד הון
		20	לזויים גדולים
		116, 30, 27, 6	לקוחות עסקיים
		116, 29, 27, 6	לקוחות קמעונאיים
		69	מאזן
		116, 27	מגזרי פעילות
		173	מדד המחירים לצרכן
		43	מדינות זרות
		73	מדיניות חשבונאית
		35	מדיניות ניהול סיכונים
		85, 42	מוסדות פיננסים זרים
		71	מזומנים ושווי מזומנים
		95	מחויבות בגין הטבות פרישה